

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	MRU	Žmogaus ir visuomenės studijų fakultetas	Edukologijos ir socialinio darbo institutas
		KU	Humanitarinių ir socialinių mokslų fakultetas	Pedagogikos katedra

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Socialinių tyrimų metodologija

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Social Research Methodology

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Studijų dalyke susipažįstama su socialinio tyrimo epistemologiniais pagrindais, metodologijomis, pagrindinėms teorinėms perspektyvoms bei jų vaidmeniui tyrimo procese, metodų, jų taikymo technikų bei taisyklių visuma. Dalyko rėmuose doktorantai svarsto esminius mokslinio darbo ir temos pasirinkimo klausimus, analizuoja objekto operacionalizacijos bei identifikavimo aspektus, mokosi argumentuoti tyrimo parametrų pasirinkimo ir formulavimo niuansus. Skiriamas itin didelis dėmesys socialinių tyrimų strategijų (kiekybinių, kokybinių, mišraus tipo) takoskyrai ir dermei bei metodologijos esminiams parametrams išgryninti.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The course aims to provide the comprehensive and systematic knowledge on methodology, methods and techniques of the inquiry in the field of social sciences. It begins with the discussion on the epistemology of educational research, theoretical approaches implicit to the particular methodologies. In this course much attention is paid towards development of doctoral students' attitudes to recognize the value of research in production of new knowledge. The attributes of existing different research strategies (quantitative, qualitative, mixed-methods) and their application, and research quality are the areas to be covered within this course content.

Dalyko tikslas

Įgyti žinias ir supratimą apie socialinių tyrimų filosofinius pagrindus, metodologinių priėgų įvairovę ir savitumą, bendruosius socialinių tyrimų metodologijos parametrus, edukacinių tyrimų specifiką, gebėti projektuoti empirinį edukacinį tyrimą pasirinktos metodologijos priėgos rėmuose.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

- I tema. Socialinių tyrimų epistemologinės ir ontologinės prielaidos. Edukologijos tyrimų filosofinės problemos. Pozityvizmo (bei jo porūšių) ir antipozityvizmo tradicijos socialinių mokslų metodologijoje. Kiekybiniai, kokybiniai, mišraus tipo tyrimų bendroji samprata.*
- II tema. Koreliaciniai (imties tipai, matavimo skalės).*
- III tema. Diagnostiniai (testų teorija, gebėjimų matavimo galimybės, antrinė duomenų analizė).*
- IV tema. Eksperimentiniai tyrimai.*
- V tema. Lyginamieji ir longitudinaliniai tyrimai.*
- VI tema. Mišrūs tyrimai (metodų įvairovė ir jų derinimas).*
- VII tema. Fenomenologiniai tyrimai.*
- VIII tema. Naratyviniai tyrimai.*
- IX tema. Grindžiamosios teorijos tyrimai.*
- X tema. Etnografiniai tyrimai.*
- XI tema. Postkokybiniai tyrimai.*
- XII tema. Diskurso analizė.*
- XIII tema. Veiklos tyrimai.*
- XIV tema. Atvejo tyrimai.*

Studijų metodai: seminarai, diskusijos, atvejų nagrinėjimas, pristatymų rengimas, individualus ir grupinis darbas, mokslinio tyrimo projekto rengimas.

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimą sudaro:

Mokslinio tyrimo projektas (40 proc.). Atsiskaitymai už kiekvieną temą (60 proc.).

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1	Bryman, A. (2021). <i>Social research methods</i> . UK: Oxford University Press.
2	Hoveid, M.H., Ciolan, L., Paseka, A., Marques da Silva, S. (Eds) (2019). <i>Doing Educational Research: Overcoming Challenges in Practice</i> . Sage.
3	Cohen L., Manion L., Morrison K. (2018). <i>Research methods in education</i> . Routledge.
4	Creswell, J. (2014). <i>Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches</i> . London: SAGE Publications, Inc.
5	Edmonds, W. A., & Kennedy, T. D. (2017). <i>An Applied Guide to Research Designs: Quantitative, Qualitative, and Mixed Methods</i> . Sage.
6	Lawrence Neuman, W. (2020). <i>Social Research Methods: Qualitative and Quantitative Approaches</i> . Boston, MA: Pearson Education, Inc.
7	Pring, R. (2015). <i>Philosophy of Education Research</i> . London: Bloomsbury.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1.	Babbie, E. R. (2012). <i>The Practice of Social Research</i> . Belmont, CA: Wadsworth Publishing.
2.	Charmaz, K. (2014). <i>Constructing grounded theory: A practical guide through qualitative analysis</i> . Sage.
3.	Clandinin, D. J. (2013). <i>Engaging in Narrative Inquiry</i> . Left Coast Press, Inc.
4.	Coleman, R. (2018). <i>Designing Experiments for the Social Sciences</i> . Sage.
5.	Crocker, L. (2006). <i>Introduction to Classical and Modern Test Theory</i> . Cengage Learning.
6.	DeVellis, R., F. (2016). <i>Scale Development: Theory and Applications (Applied Social Research Methods)</i> . Sage.
7.	Groves, R., Fowler Jr., F., Couper, M., Lepkowski, J., Singer, E., Tourangeau, R. (2009). <i>Survey Methodology</i> . Hoboken, New Jersey: Blackwell Wiley Pub.
8.	Yin, R. K. (2014). <i>Case study research: design and methods</i> . Sage.
9.	Yin, R.K. (2016). <i>Qualitative Research from Start to Finish</i> . New York: The Guilford Press
10.	Frankfort-Nachmias, C., Nachmias, D., DeWaard, J. (2014). <i>Research Methods in the Social Sciences</i> . New York: Macmillan Pub.
11.	Kirby, S. L., Greaves, L., & Reid, C. (2016). <i>Experience, Research, Social Change: Critical Methods</i> . Toronto: University of Toronto Press, Higher Education Division.
12.	Van Manen, M. (2014). <i>Phenomenology of Practice</i> . Left Coast Press, Inc.
13.	Williams, M. (2016). <i>Key Concepts in The Philosophy of Social Research</i> . Sage.
14.	Willis, J.W., Edwards, C. (eds.) (2014). <i>Action research: models, methods, and examples</i> . IAP publishing.

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1.	Liudmila Rupšienė	KU	Prof. dr.	liudmila.rupsiene@baltcontract.eu
2.	Jolita Dudaitė	MRU	Doc. dr.	jolitad@mruni.eu

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr.
15600-KT-306

STUDIJŲ DALYKO/MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais (ECTS)	Universitetas	Fakultetas	Katedra, institutas
	5	VU	Filosofijos fakultetas	Ugdymo mokslų institutas
		MRU		Edukologijos ir socialinio darbo institutas

Pavadinimas

Šiuolaikinės ugdymo filosofijos problemos

Pavadinimas anglų kalba

The Problems of Contemporary Education Philosophy

Anotacija lietuvių kalba

Dalykas skirtas supažindinti studentus su šiuolaikinėmis ugdymo filosofijos paradigmomis, išugdyti studentų gebėjimą atpažinti ir analizuoti skirtingas ugdymo perspektyvas filosofinių prieigų požiūriu, tyrimų metodologijai taikyti tinkamas epistemologines nuostatas ir instrumentus. Studentai bus mokomi analizuoti ugdymo filosofijos tekstus ir aiškiai pateikti savo argumentais grįstą nuomonę, dalyvauti teoriniame švietimo diskurse tinkamai naudojant ugdymo filosofijos žodyną, savarankiškai planuoti edukologinius tyrimus metodologijai pasirenkant vieną ugdymo filosofijos kryptį.

Anotacija anglų kalba

The aim of the course is to introduce students to a new contemporary paradigms of education philosophy, to foster their ability to recognise and analyse different educational perspectives from the philosophical point of view and to find out methodological access to the educational research. Students will be taught to analyse philosophical texts, participate in theoretical discourse and express their position using philosophical vocabulary, to plan and organize the research independently applying one of the philosophical (epistemological) paradigms for methodology.

Dalyko tikslas

Atskleisti šiuolaikinio ugdymo ištakas ir filosofinį pagrindą sąsajoje su visuomenės raida; skatinti kritinį skirtingų ugdymo filosofinių krypčių vertinimą ir gebėjimą jas tinkamai pasirinkti modeliuojant ugdymo tyrimus.

Sėkmingai pabaigę studijas, studentai gebės:

1. Apibūdinti šiuolaikinės švietimo/ugdymo filosofijos ištakas ir sampratų skleidimąsi bei įvairovę;
2. Apibūdinti vyraujančias švietimo/ugdymo filosofines sroves, išskiriant esmingiausius jų bruožus;
3. Įvardyti vyraujančias švietimo/ugdymo filosofijos sroves šiandienos Lietuvoje, švietimo sistemoje (formaliojoje ir neformaliojoje) bei platesniame visuomeniniame politiniame diskurse;
4. Atskleisti paradigmos sąvokos reikšmę bei pateikti paradigmos paraleliškumo, sankirtų bei prieštarų pavyzdžių pasaulio ir Lietuvos švietimo arenose;
5. Pagrįsti ugdymo tyrimų strategijų ir metodų metodologiją epistemologiniu pagrindu.
6. Parengti ir ginti savo tyrimo filosofinių pamatų apybraižas.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

1. Šiuolaikinės švietimo/ugdymo filosofijos samprata ir paskirtis: eklektiškumas, nesistemiškumas.
2. Filosofijos kaip ugdymo teorijos reikšmė.
3. Pragmatizmas (James, Dewey),

4. Analitinis ugdymas (Peters),
5. Egzistencialistinis ir fenomenologinis ugdymas (Denton),
6. Dialogo filosofija paremtas tarpkultūrinis ugdymas (Greene),
7. Konstruktyvizmas, socialinis konstruktyvizmas (Berger, Luckmann, Schuetz),
8. Neomarksistinis ugdymas (Freire, Apple, McLaren, Giroux),
9. Feminizmas (Noddings) ir postkolonijinis ugdymas,
10. Postmodernus ugdymas (Usher, Edwards),
11. Postmodernizmo kritika (Burbules, Smeyer),
12. Hermeneutika ir ugdymas (Gallagher),
13. Švietimo diskurso konstravimas ir atpažinimas: stereotipai, prietarai, įtikinėjimo formos, mitinės konstrukcijos.
14. Galios, kontrolės ir ugdymo disciplinavimo priemonės filosofijos požiūriu (Apple, McLaren, Giroux, Foucault)
15. Popkultūros ir žiniasklaidos diskursai, jų įtaka švietimui ir ugdymui.
16. Rytų filosofijos ir religijų sklaida šiuolaikinėje vakarų visuomenėje ir jų įtaka netradicinėms ugdymo mokykloms.
17. Posthumanistinis ugdymas (Braidotti, Cole, Wallin, Snaza)
18. Ugdymo filosofija Lietuvoje: tendencijos, problemos, kritika (Maceina, Bitinas, Jovaiša).
19. Epistemologijos kaip edukologinių tyrimų metodologijos reikšmė ir praktinis taikymas (Burbules, Smeyer, Biesta, Gallagher).
20. Kritinė teorija pažinimo procese – feministinis, neomarksistinis, postkolonialinis pažinimo procesas (Haraway, Collins, Butler).

Studijų pasiekimų vertinimas

Taikomas kaupiamasis vertinimas: *esė* (30 %); *pasirinktos ugdymo krypties analizė* (20%), *atsakymai į atvirus klausimus raštu per egzaminą* (50 %).

Atsiskaitymo darbuose siekiama atskleisti, ar studentai geba:

1. Apibūdinti šiuolaikinės švietimo/ugdymo filosofijos ištakas ir sampratų skleidimąsi bei įvairovę;
2. Apibūdinti vyraujančias švietimo/ugdymo filosofines sroves, išskiriant esmingiausias jų bruožus;
3. Įvardyti vyraujančias švietimo/ugdymo filosofijos sroves šiandienos Lietuvoje, švietimo sistemoje (formaliojoje ir neformaliojoje) bei platesniame visuomeniniame politiniame diskurse;
4. Atskleisti paradigmos sąvokos reikšmę bei pateikti paradigmų paraleliškumo, sankirtų bei prieštarų pavyzdžių pasaulio ir Lietuvos švietimo arenose;
5. Pagrįsti ugdymo tyrimų strategijų ir metodų metodologiją epistemologiniu pagrindu.
6. Parengti ir ginti savo tyrimo filosofinių pamatų apybraižas.

Literatūra

1. Duoblienė, L. (2007). *Šiuolaikinė ugdymo filosofija: refleksijos ir dialogo link*. Tyto alba.
2. Duoblienė, L. (2011). *Ideologizuotos švietimo kaitos teritorijos*. Vilnius: VU leidykla.
3. Duoblienė, L. (2018) *Pohumanistinis ugdymas. Dekoduoti*. VU leidykla.
4. Noddings N. (1998) *Philosophy of Education*. Stanford university.
5. Globalization and education. Ed. by Burbules N.C., Torres C.A. (2000). London and New York: Routledge.
6. Usher R., Edwards R. (1996). *Postmodernism and Education*. London and New York: Routledge.
7. Dewey J. (1997). *Democracy and Education*. Chicago.
8. Dewey, J. (2013). *Demokratija ir ugdymas: įvadas į ugdymo filosofiją*. Klaipėda: Baltic Printing House.
9. James, W. (1998). Pokalbiai su mokytojais apie psichologiją ir su studentais apie kai kuriuos gyvenimo idealus. Vilnius: Vaga.
10. McLaughlin, T. H. (1997). *Šiuolaikinė ugdymo filosofija: demokratiškumas, vertybės, įvairovė*. Kaunas.
11. McLaren, P. (1999) *The Educational Researcher As Critical Social Agent: Some Personal*

Reflections on Marxist Criticism in Post-modern Times of Fashionable Apostasy// Multicultural Research: A Reflective Engagement with Race, Class, Gender and Sexual Orientation. Ed. By Grant C.A. London: Falmer Press.

12. McLaren, P. (1996). *Schooling as Ritual Performance. Toward a Political Economy of Educational Symbols and Gestures*. Rowman & Littlefield Publishers, Inc.
13. Apple, M. W. (1995). *Education and Power*. New York and London: Routledge.
14. Peters, R. S. (1973). *The Aims of Education – Conceptual Inquiry*// The Philosophy of Education. Oxford University Press.
15. Denton, D. E. (1970). *The Language of Ordinary Experience: A study in the Philosophy of Education*. New York.
16. Denzin, N. K. Lincoln Y. S. (Eds.). (1994). *Handbook of Qualitative Research*. Sage Publications.
17. Berger, P. I., Luckmann, T. (1999). *Socialinės tikrovės konstravimas*. Vilnius: Pradai.
18. Biesta, G. J. J., Burbules, N. C. (2003). *Pragmatism and Educational research*. Oxford: Rowman & Littlefield publishers, Inc.
19. Phillips, D. C., Burbules, N. C. (2000). *Postpositivism and Educational research*. Oxford: Rowman & Littlefield publishers, Inc.
20. Peters, M. A., Burbules N. C. (2004). *Poststructuralism and Educational research*. Oxford: Rowman & Littlefield publishers, Inc.
21. Peters, M. A., Burbules, N. C., Smeyers, P. (2010). *Showing and Doing. Wittgenstein as a Pedagogical Philosopher*. Boulder: Paradigm Publishers.
22. Gallagher, S. (1992). *Hermeneutics and Education*. Suny press.
23. Prakapas, R. (2010). Švietimas ir ugdymas Lietuvoje: sistemos ir idėjų kaita. Regnum est: 1990 m. kovo 11-osios nepriklausomybės Aktui - 20: *Liber Amicorum Vytautui Landsbergiui*, (p. 791–807). Vilnius: Mykolo Romerio universiteto Leidybos centras.
24. Prakapas, R., Prakapienė, D. (2013). Visuomenės transformacijos: ugdymo paradigų kaita. *Globalizacijos iššūkiai ugdymo procesui: visuomenė ir kariuomenė: mokslo studija* (p. 7–17). Vilnius: Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija.
25. Maceina, A. (1991). *Raštai*, I tomas, Vilnius: Mintis.
26. Maceina, A. (2002). *Raštai*, VIII tomas, Vilnius: Mintis.
27. Bitinas, B. (2013). *Rinktiniai edukologiniai raštai* (T. 1). Vilnius: Edukologija.

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1.	Lilija Duoblienė	VU (UMI)	Prof. dr.	lilija.duobliene@fsf.vu.lt
2.	Romas Prakapas	MRU (ESDI)	Doc. dr.	prakapas@mruni.eu

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	MRU		Edukologijos ir socialinio darbo institutas
		KU		Pedagogikos katedra

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Edukologijos kiekybinių tyrimų metodologija

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Quantitative Research Methodology in Education Sciences

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Studijų dalykas padės ugdytis doktorantūros studijų studentams mokslinio tiriamojo darbo kompetencijas būtinas projektuojant, rengiant ir vykdant kiekybinį tyrimą. Aptariamas kiekybinio tyrimo planavimas, detalai analizuojamos kiekybinio tyrimo strategijos, kaip suformuluoti mokslinę problemą, pagrįsti jos aktualumą, nustatyti ir tinkamai apibrėžti tyrimo tikslus ir pasirinkti tinkamą metodą problemai spręsti, bei sudaryti imtį, reikalingą konkrečiam tyrimui atlikti, taikant validumo ir patikimumo reikalavimus duomenų rinkimo, apdorojimo ir interpretavimo procedūrose. Studentai mokomi analizuoti ir interpretuoti kiekybinio tyrimų duomenis, kritiškai vertinti gautus duomenis formuluojant išvadas bei rengiant pagrįstas rekomendacijas. Išklause dalyką studentai, gebės kritiškai analizuoti modernias edukologines teorijas, atitinkančias pasirinktą disertacinio tyrimo lauką, gebės inicijuoti kiekybinius tyrimus įvairiuose kontekstuose, pagrįstai atrinkti tyrimo strategiją, parengti tyrimo instrumentus, surinkti, analizuoti, apibendrinti duomenis ir panaudoti gautus rezultatus ugdymo kokybei gerinti.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The subject will help doctoral students to develop the research competences necessary for designing, preparing and conducting quantitative research. It covers the design of quantitative research, a detailed analysis of quantitative research strategies, how to formulate a scientific problem, justify its relevance, identify and properly define the research objectives and select the appropriate method to address the problem, and how to draw the sample needed for a specific study, applying validity and reliability requirements in the procedures of data collection, processing and interpretation. Students will be trained to analyse and interpret quantitative research data, to critically evaluate the data obtained in order to formulate conclusions and to make informed recommendations. Students will be able to critically analyse modern educational theories relevant to the chosen field of their dissertation research, to initiate quantitative research in different contexts, to select a research strategy, to develop research instruments, to collect, analyse, summarise data and to use the obtained results to improve the quality of education.

Dalyko tikslas

Padėti ugdyti doktorantūros studijų studentams mokslinio tiriamojo darbo kompetencijas būtinas projektuojant, rengiant ir vykdant kiekybinį tyrimą.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

- 1. Mokslo samprata ir mokslinio pažinimo objektas.** Mokslinis tikrovės pažinimas. Metodologinės mokslinio pažinimo nuostatos.
- 2. Kiekybinio tyrimo metodologinės prielaidos.** Kiekybinių tyrimų filosofinės nuostatos, samprata ir paskirtis. Mokslinė problema.
- 3. Kiekybinio tyrimo planavimas.** Planavimo etapai, tyrimo plano sudarymas. Tyrimo struktūriniai elementai (objektas, problema, tikslas ir uždaviniai). Hipotezių iškėlimas ir

formulavimas. Teorijos vaidmuo kiekybiniuose tyrimuose. Validumo problema kiekybiniuose tyrimuose. Tyrimo imties sudarymo būdai. Imties kokybė. Tyrimo etika.

4. **Pagrindiniai kiekybinio tyrimo duomenų rinkimo metodai.** Apklausa (pagrindiniai principai, atlikimo būdai, duomenų rinkimas ir apdorojimas). Struktūruotas stebėjimas (pagrindiniai principai, atlikimo būdai, duomenų rinkimas ir apdorojimas). Eksperimentas (pagrindiniai principai, atlikimo būdai, duomenų rinkimas ir apdorojimas).
5. **Kiekybinių tyrimų duomenų analizės metodai.** Kiekybinio tyrimo duomenų statistinė analizė. Duomenų vizualizavimo būdai. Kompiuterinių programų panaudojimo galimybės. Duomenų apdorojimas dirbant su SPSS programa.
6. **Kiekybinių tyrimų duomenų rezultatų pateikimas.** Tyrimo ataskaitai keliami reikalavimai. Tyrimo ataskaitos parengimas ir pristatymas. Mokslinės publikacijos rengimas. Daktaro disertacijos su kiekybiniais tyrimais.

Studijų metodai: *kritinį mąstymą skatinantys, savarankiškų studijų metodai, atvejo studijos, debatai, mokymosi bendradarbiaujant metodai.*

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimą sudaro:

Studijų pasiekimų vertinimą sudaro:

1. **Trijų daktaro disertacijų su skirtingomis kiekybinių tyrimų strategijomis analizė (20 proc. kaupiamojo balo).** Siūlomas užduoties turinys: analitinis darbas (analizuojami požymiai: Temos aktualumo pagrindimas, nagrinėjamos problemos ištirtumo atskleidimas; Tyrimo objektas; Tyrimo probleminio klausimo formulavimas; Tikslas ir uždaviniai; Tyrimo paskirtis, organizavimas; Tyrimo duomenų rinkimo ir apdorojimo instrumentai; Tyrimo imties apibūdinimas ir pagrindimas; Tyrimo patikimumas ir tinkamumas; Tyrimo rezultatų analizė ir apibendrinimai; Išvadų aiškumas, išbaigtumas, pagrindumas, sąsajos su tyrimo probleminiais klausimais; Rekomendacijų sąsajos su išvodomis, tyrimų rezultatais. Rekomendacijų praktinis reikšmingumas). **Vertinimo kriterijai:** Visi analitinio darbo formos laukai pilnai užpildyti. Darbas atitinka akademinio raštingumo reikalavimus, korektiškai cituojami šaltiniai, laikomasi citavimo stiliaus reikalavimų. Tiriomojo darbo lygmuo: analitinis-kritinis. Vertinimo sistema: 10 balų.
2. **Bandomojo tyrimo planavimas, atlikimas ir pristatymas raštu disertacinio tyrimo problemos kontekste (80 proc. kaupiamojo balo).** Siūlomas užduoties turinys: Tyrimo objekto apibrėžimas, problemos formulavimas, hipotezių iškėlimas, tyrimo strategijos ir metodų įvardinimas, jų tinkamumo pasirinktai temai pagrindimas ir trumpas aprašymas, tyrimo instrumentų pagrindimas, tyrimo imties konstravimas ir pagrindimas, tyrimo etikos aptarimas, duomenų rinkimas, duomenų analizė su SPSS, demonstruojant kiekvieno išmokto statistinio metodo taikymą, rezultatų vizualizacija ir interpretacija. **Vertinimo kriterijai:** Atlikto tyrimo ataskaitos turinys apima užduotyje numatytus elementus. Visi kiekybinio tyrimo parametrai logiškai susiję tarpusavyje. Nurodyti parametrai suformuluoti korektiškai, atitinka edukologinių tyrimų metodologijos reikalavimus. Įvardinta ir pagrįsta tyrimo strategija. Aprašyti ir pagrįsti pasirinkti tyrimo metodai, nurodant jų sąsajas su pasirinkta strategija. Aptariamas metodų tinkamumas pasirinktai temai tirti, aptariama, kaip šiuo metodu surinkti duomenys leis pasiekti tyrimo tikslą ir patvirtinti/ paneigti iškeltą hipotezę/es. Pagrįstas tyrimo instrumentas ir tyrimo imtis. Detaliai aprašytas tyrimo organizavimo planas ir vykdymas. Pristatyti ir aprašyti duomenų analizės metodai. Aprašyti tyrimo ribotumai. Tyrimo duomenys pateikiami lentelėse arba paveiksluose. Pateikta rezultatų interpretacija. Darbas atitinka akademinio raštingumo reikalavimus, korektiškai cituojami šaltiniai, laikomasi citavimo stiliaus reikalavimų. Tiriomojo darbo lygmuo: analitinis-kritinis. Vertinimo sistema: 10 balų.

Taikoma dešimties balų žinių vertinimo skalė. Egzaminų sesijos metu nustatomas galutinis pažymys: kaupiamojo balo užduotys ir egzaminas vertinami pažymiu padauginant iš atitinkamo

svertinio koeficiento, gauti balai susumuojami.

Pagrindinė literatūra

1	Abu-Bader, S. H. (2021). <i>Using statistical methods in social science research: With a complete SPSS guide</i> . Oxford University Press, USA.
2	Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2017). <i>Research methods in education</i> . Routledge.
3	Bryman, A. (2016). <i>Social research methods</i> . Oxford university press.
4	Rupšienė, L., & Rutkienė, A. (2016). <i>Edukacinis eksperimentas: vadovėlis</i> .
5	Bitinas, B. (2006). <i>Edukologinis tyrimas: sistema ir procesas</i> . Vilnius. Kronta.
6	Bryman, A. (2008). <i>Social research methods</i> . Oxford University Press.

Papildoma literatūra

1	Creswell, J. W. & Creswell, J. D. (2021). <i>Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches</i> . SAGE Publishing.
2	De Vaus, D. & de Vaus, D. (2013). <i>Surveys in social research</i> . Routledge.
3	Kardelis, K. (2016). <i>Mokslinių tyrimų metodologija ir metodai</i> , Kaunas.

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1	Liudmila Rupšienė	KU	Prof.dr.	liudmila.rupsiene@baltcontract.eu
2	Violeta Jegelevičienė	MRU	Doc. dr	violeta.suboc@mruni.eu

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	KU	Humanitarinių ir socialinių mokslų fakultetas	Pedagogikos katedra
		VU	Šiaulių akademija	Edukologijos institutas
		VU	Filosofijos fakultetas	Ugdymo mokslų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Edukologijos kokybinių tyrimų metodologija

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Qualitative Research Methodology in Education Sciences

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Studijų dalykas padės plėtoti doktorantų supratimą apie kokybinių tyrimų filosofinius pamatus, paradigmas ir strategijas bei atlikimo įvairovę, o taip pat ugdyti kompetencijas, būtinas projektuojant ir vykdant kokybinį tyrimą pasirinktos metodologijos rėmuose. Studijos pirmiausia fokusuojasi į edukologijos kokybinių tyrimų filosofinių pagrindų, raidos, etikos ir politikos, šiuolaikinių tendencijų nagrinėjimą. Po to didelis dėmesys skiriamas įvairiapusei pagrindinių kokybinių metodologijų apžvalgai: fenomenologinės, etnografinės, naratyvinės, grindžiamajai teorijai, veiklos ir atvejų tyrimams. Gilinantis į kiekvieną metodologiją kreipiamas dėmesys į pagrindinius požymius ir jų raiškos įvairovę. Apžvelgiamos ir kitos metodologijos, priegigos ir paradigmos, kaip, pvz., menais grįsti, multimodaliniai tyrimai, Queer teorijos, postkokybiniai tyrimai. Doktorantams sudaroma galimybė praplėtus metodologinį kokybinių tyrimų akiratį pasirinkti vieną iš metodologijų, ją pagilintai studijuoti ir šių studijų dėka projektuoti tyrimą.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The study subject will help to develop doctoral students' understanding of the philosophical basics, paradigms, and strategies of qualitative research, also the variety of performance, as well as developing the competencies necessary for designing and conducting qualitative research within the framework of the chosen methodology. The studies primarily focus on the analysis of the philosophical foundations, development, ethics and politics, and modern tendencies of qualitative research in educology. After that, a great deal of attention is paid to a comprehensive review of the main qualitative methodologies: phenomenological, ethnographic, narrative, grounded theory, action, and case studies. By going deeper into each methodology, attention is paid to the main features and the diversity of the expression of the particular methodology. Other methodologies, approaches, and paradigms, such as arts-based, multimodal research, Queer theories, and post-qualitative research, are also reviewed. After the broadening of the methodological horizon of qualitative research, Ph.D. students have the opportunity to choose one of the methodologies for in-depth studying, and to design the research thanks to this.

Dalyko tikslas

Plėtoti doktorantų supratimą apie kokybinių tyrimų filosofinius pamatus, paradigmas ir strategijas bei atlikimo įvairovę, ugdyti kompetencijas, būtinas projektuojant ir vykdant kokybinį tyrimą pasirinktos metodologijos rėmuose.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

Edukologijos kokybinių tyrimų ontologiniai ir epistemologiniai pagrindai. Kokybinių edukacinių tyrimų ištakos ir raida. Dabartinė kokybinių tyrimų situacija. Kokybinių tyrimų etika ir politika.

Grindžiamoji teorija kaip kokybinių tyrimų metodologija. Esminiai metodologijos požymiai ir parametrai: tyrimo klausimai, teorinė atranka, duomenų rinkimas, „viskas yra duomenys“, atmintinės, analizės procedūros,

kategorijos/subkategorijos, substanyvioji teorija, tyrimo rezultatų pateikimas. Grindžiamosios teorijos versijos: klasikinė Glaser versija, Straus ir Corbin versija, konstruktyvistinė Charmaz versija, kitos versijos.

Fenomenologiniai tyrimai. Esminiai metodologijos požymiai ir parametrai: tyrimo klausimai, dalyvių atranka, duomenų rinkimas, fenomenologiniai interviu, fenomenologinių interviu derinimas su kitais duomenų rinkimo būdais, išgyventos patirtys, anekdotai, jų interpretacijos, kategorizavimas, rašymas kaip analizavimas, tyrimų rezultatų pateikimas. Fenomenologinių tyrimų versijos: Van Manen, Dahlberg, Smith, kt.

Etnografiniai tyrimai. Esminiai metodologijos požymiai ir parametrai: tyrimo klausimai, duomenų rinkimas, (etnografinis interviu, stebėjimas dalyvaujant, lauko tyrimų dienoraščiai, kultūrinių ir socialiniai reiškinų dokumentacija). Kritinė ir postkritinė etnografija. Tinklo etnografija (angl. Netnography). Autoetnografija.

Naratyviniai tyrimai. Naratyvas kaip supratimo būdas: teorijos ir metodai. Įvairių naratyvo žanrų (gyvenimo istorijų, biografijų, autobiografijų, institucinių istorijų, vizualinio naratyvo ir t.t.) naudojimas edukologiniuose tyrimuose. Naratyvas ir tapatumo konstravimas. Istoriniai švietimo tyrimai ir sakytinė istorija. Naratyvinė analizė ir interpretacija.

Atvejo tyrimas (studija) kaip kokybinių tyrimų strategija: pagrindiniai principai ir tipologija. Žvalgomojo, aprašomojo ir aiškinamojo atvejo tyrimų skiriamieji požymiai. Atvejo pasirinkimo technikos ir atrankos kriterijai. Atvejo/-ų identifikavimas ir ribų nustatymas: holistinis ir įterptųjų analizės vienetų. Vieno atvejo tyrimo *versus* daugybinio ar mišraus atvejo metodologiniai sprendimai. Atvejo tyrimo dizaino modeliavimo būdai ir procedūrų seka: instrumentinė atvejo analizė, kolektyvinė ir daugybinių atvejų studija, vidinė atvejo studija. Atvejo tyrimo (studijos) duomenų rinkimo ir analitinės analizės procedūros ir technikos. Vidinis ir išorinis atvejo tyrimo validumo ir patikimumo užtikrinimas. Atvejo tyrimo etikos probleminiai aspektai ir tyrimo kritika.

Veiklos tyrimai. Veiklos tyrimo koncepcija, ištakos ir filosofinės paradigmos. Šiuolaikinių veiklos tyrimų pagrindiniai principai bei charakteristikos: pobūdis ir pagrindiniai skiriamieji aspektai. Veiklos tyrimo konceptualizavimas: metodologinių parametru formuluavimas ir įgyvendinimo eigos numatymas. Veiklos tyrimų tipai ir strategijos: diagnostinis, etnografinis veiklos tyrimas, veiklos tyrimas dalyvaujant, veiklos tyrimas iš vidaus ir kt. Veiklos tyrimo procesas ir jo pagrindiniai ciklai (Lewin'o ir kt. veiklos tyrimo ciklai) Refleksijų modeliai ir jų integracija veiklos tyrimuose. Veiklos tyrimo įgyvendinimo eiga ir procedūros: tyrimo metodologiniai pasirinkimai. Veiklos tyrimo rezultatų prasmės suvokimas ir strategijų tobulinimui kūrimas. Veiklos tyrimų kritika.

Kitos metodologijos, prieigos ir paradigmos. Menais grįsti ir multimodaliniai tyrimai. Queer teorijos, feministinės teorijos, kt. Postkokybiniai tyrimai.

Studijų metodai: *kritinį mąstymą skatinantys, savarankiškų studijų metodai, atvejo studijos, debatai, mokymosi bendradarbiaujant metodai.*

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimą sudaro:

1. *Tyrimo projektas pagal pasirinktą kokybinių tyrimų metodologiją (40 proc.).*
2. *Disertacijų analizės pagal dėstytojų pateiktus kriterijus (60 proc.)*

Taikoma dešimties balų žinių vertinimo skalė. Egzaminų sesijos metu nustatomas galutinis pažymys: kaupiamojo balo užduotys ir egzaminas vertinami pažymiu padauginant iš atitinkamo svertinio koeficiento, gauti balai susumuojami.

Pagrindinė literatūra

1.	Anfara, V., Mertz, N.T. (2015). <i>Theoretical frameworks in qualitative research</i> . SAGE.
2.	Creswell, J.W. (2013). <i>Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches</i> . SAGE
3.	Denzin, N.K., Lincoln, Y.S. (eds) (2018). <i>The SAGE Handbook of Qualitative Research</i> . Sage.
4.	Yin, R.K. (2016). <i>Qualitative research from start to finish</i> . London: The Guilford Press

Papildoma literatūra

1.	Baumfield, V. (2013). <i>Action research in education: learning through practitioner enquiry</i> . Los Angeles: SAGE.
----	---

2.	Carspecken, P. F., Walford, G. (2001). <i>Critical Ethnography and Education</i> . Elsevier Science.
3.	Charmaz, K. (2014). <i>Constructing grounded theory: A practical guide through qualitative analysis</i> . Sage.
4.	Clandinin, D. J. (2013). <i>Engaging in Narrative Inquiry</i> . Left Coast Press, Inc.
5.	Fairclough, N. (2013). <i>Critical discourse analysis: The critical study of language</i> . Routledge.
6.	Hayler, M. (2011). <i>Autoethnography, Self-Narrative and Teacher Education</i> . Sense Publishers,
7.	Herr, K. G., & Anderson, G. L. (2015). <i>The action research dissertation: a guide for students and faculty</i> . London: SAGE Publications, Inc.
8.	Kim, J.I. (2016). <i>Understanding Narrative Inquiry: The Crafting and Analysis of Stories as Research</i> . Sage.
9.	Kozinets, V. R. (2010). <i>Netnography: Doing Ethnographic Research Online</i> . Sage.
10.	Yin, R. K. (2014). <i>Case study research: design and methods</i> . Sage.
11.	Rogers, R. (2011). <i>An Introduction to Critical Discourse Analysis in Education</i> (2nd Edition).
12.	Schensul, J.J., LeCompte, M.D. (2013). <i>Essential Ethnographic Methods. A Mixed Methods Approach</i> (2nd Edition). AltaMira Press
13.	Van Manen, M. (2014). <i>Phenomenology of Practice</i> . Left Coast Press, Inc.
14.	Willis, J.W., Edwards, C. (eds.) (2014). <i>Action research: models, methods, and examples</i> . IAP publishing.

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1	Remigijus Bubnys	VU ŠA	Prof.dr.	remigijus.bubnys@sa.vu.lt
2	Liudmila Rupšienė	KU	Prof.dr.	liudmila.rupsiene@baltcontract.eu
2	Irena Stonkuvienė	VU	Doc.dr.	Irena.stonkuviene@gmail.com

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	Vilniaus universitetas	Filosofijos fakultetas	Ugdymo mokslų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Asmenybės raidos ir mokymosi procesų sąsajos

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Interfaces between personality development and learning processes

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Modulio turinys orientuotas į šiuo metu mokslo erdvėje aktualų siekį taip pagilinti savo dalykines kompetencijas, kad jos praplėstų problemų sprendimo gebėjimus naujose nepažintose situacijose. Raidos psichologijos žinios panaudojamos konkrečioms mokymo(si) proceso tikslams pasiekti. Su doktorantais dirbama trečiajai studijų pakopai adekvačiais interaktyviais etapais (dažnai taikomais Europos bei JAV universitetuose): *teorijos* → *praktinis jų pritaikymas* → *situacijų analizė*. Siekiama įvardinti raidos ir mokymo(si) psichologijos pasiekimus kaip interdisciplininių tyrimų rezultata, pabrėžiant šiuolaikinę raidos sampratą. Akcentuojama vis didesnė mokymo(si) galių bei sunkumų diferenciacija, grindžiama tampria įvairių raidos gijų (sensomotorinės, kognityvinės bei emocinės) sąveika. Doktorantai orientuojami gilintis į aiškinamuosius raidos bei mokymosi modelius, mokomi iškelti, plėtoti bei pritaikyti psichologų bei etologų atrastus dėsnius šiuolaikinio mokymo(si) kontekste. Aiškinamasi, kodėl ir kada raidos psichologijos požiūriu išsiskiria tipinės ir atipinės raidos mechanizmai, kaip formuojasi veiksmingo ir neveiksmingo mokymo(si) strategijos, kaip mokytojas gali pozityviai paveikti mokymo(si) sunkumus.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The module aims to deepen PhD students' special competences in order to expand the problem solving skills in new educational situations. The psychological knowledge is used to achieve the specific objectives of the teaching / learning. Doctoral students work in adequate interactive stages (often applied at European and US universities): *theories* → *practical application* → *analysis of the situations*.

Dalyko tikslas

Studentai, baigę modulį, gebės:

- Analizuoti ir palyginti svarbiausias raidos bei mokymo(si) teorijas;
- Įvairiuose kontekstuose atpažinti psichologines tipinės raidos ir mokymo(si) apraiškas;
- Įvertinti taikomąją raidos bei mokymosi teorijų vertę, atsižvelgus į kintančią žmogiškųjų išteklių sampratą;
- Įžvelgti probleminius raidos ir mokymo(si) procesų sąryšius ir savo disertacinėje studijoje bandys optimalų kintamųjų operacionalizavimą;
- numatyti bendras gaires, ugdančias besimokančiųjų psichologinę gerovę, laiduojančias veiksmingą mokymą(si) su atžvalga į tipines ir netipines raidos užduotis;
- argumentuotai svarstyti ir diskutuoti konkretaus raidos tarpsnio mokymo(si) temomis su specialistų ir nespecialistų auditorija.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

Temos:

1. *Integracinis požiūris į raidos ir mokymo(si) procesus*. Šiuolaikinės raidos samprata mokymosi visą gyvenimą kontekste (pasiekimų / praradimų santykis, plastiškumas, daugiakryptiškumas, individualus tempas, istorinio-kultūrinio konteksto svarba ir kt.). P.Baltes, J.Brandtstadter, R.Lerner, E.Thelen, D.Magnusson modeliai. Kiekviena raidos linija – nuolat kintančios abipusės vaiko sąveikos su aplinka pasekmė. Tikimybinė epigenezė. Fazinės, ciklinės bei funkcinės raidos bei mokymosi teorijos. Kertiniai biologinės, kognityvinės bei socioemocinės raidos posūkio taškai kaip mokymo(si) efektyvinimo galimybės (R.Emde sistema).
2. *Psichodinaminės raidos ir mokymosi teorijos*. Raidos užduočių įvairovė konkrečių vaiko/paauglio amžiaus tarpsnių metu (R.Havighurst, E.Erikson studijos). Socialinės emocijos, superego standartai - mokymosi meistriškumo prielaidos. Nesuvoktų implicitinių įsitikinimų ir savasties svarba

mokymui(si).

3. *Kognityvinės raidos ir mokymo(si) teorijos*. Kokybinė pažinimo stadijų raida – mokymo(si) patirties kaupimo rėmai (J.Piaget, L.Kohlberg, D.Kolb, P.Jarvis teorijos). Mokymas(is) kaip informacijos kaupimo-saugojimo-atgaminimo procedūra, procesas, rezultatas. Kognityvinės savireguliacijos ištakos. Metakognicijų svarba, stereotipų reikšmė mokymo(si) rezultatams.
4. Patyrimą akcentuojančios raidos teorijos (C.Rogers, A.Maslow, F.Perls) - aktyvaus ir transformuojančio mokymo(si) pagrindas (R.Kegan, J.Heron tyrimai ir praktika). Vidinės ir išorinės mokymo(si) motyvacijos veiksniai (Deci-Ryan savideterminacijos teorija).
5. *Interakcinės raidos ir mokymo(si) teorijos*. Tarpasmeninė vaiko ir suaugusiojo sąveika – mokymo(si) siekinių ir būdų pagrindas. L.Vygotskio Artimiausios Raidos Zona – intra-psichinės ir inter-psichinės erdvės sandūra. Mokytojo–mokinio sąveika – mokymo(si) kokybės pamatas. Mokytojas – vaiko vidinio dialogo dalyvis (J.Bruner gairės). Tarpininkaujantis mokymas(is) (R.Feuerstein, D.Tzuriel ir kt. autorių tyrimai ir praktika). R.Sternberg'o WICS modelis mokymosi kontekste
6. *Šiuolaikinio mokymo(si)- apverstos klasės, autonomiškojo ir personalizuoto mokymo(si) psichologinės prielaidos*. Akcentas savireguliacijai, pasirinkimų erdvei, individualioms skirtybėms. Įrodymais grįstos praktikos tikslas – ne sunkesnis, o paveikesnis mokymas(is).

Studijų metodai: paskaitos ir seminarai, darbas pagal individualų planą, atvejų analizė, referatų rengimas ir pristatymas.

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimą sudaro:

Reflektyvus esė (50 proc.) ir egzaminas (50 proc.)

Pagrindinė literatūra

1.	Bandura, A. (2009). Socialiniai minties ir veiksmo pagrindai. Socialinė kognityvi teorija. VU Specialiosios psichologijos laboratorija.
2.	Haywood, H.C and Lidz, C.S (2007). Dynamic Assessment in Practice. Cambridge University Press. DOI: https://doi.org/10.1017/CBO9780511607516
3.	Illeris, K. (2018). Contemporary Theories of Learning. Routledge.
4.	Molenaar, P., Lerner, R., Newell, K. (eds.) (2014). Handbook of Developmental Systems Theory and Methodology. New York: Guilford Press.
5.	Lerner, R. (ed.-in-chief) (2015). Handbook of Child Psychology and Developmental Science. 7th ed. Vol. 1 Theory and Method; Vol 2 Cognitive Processes, vol. 3 Socioemotional Processes, vol. 4 Ecological Settings and Processes. Hoboken: Wiley.
6.	Schunk, D. (2012). Learning theories: an educational perspective. Boston: Pearson.

Papildoma literatūra

1.	Bernacki, M. L., Vosicka, L., Utz, J. C., & Warren, C. B. (2020). Effects of digital learning skill training on the academic performance of undergraduates in science and mathematics. <i>Journal of Educational Psychology</i> . Advance online publication. https://doi.org/10.1037/edu0000485
2.	Holmes, J. (2016). Great Myths of Education and Learning. Wiley-Blackwell. https://doi.org/10.1002/9781118760499
3.	Крайн, У. (2007). Психология развития человека. Санкт-Петербург: Прайм-Эврознак.
4.	McCarthy, E.M., Liu, Y., & Schauer, K.L. (2020). Strengths-based blended personalized learning: An impact study using virtual comparison group. <i>Journal of Research on Technology in Education</i> , 52(3), 353-370. https://doi.org/10.1080/15391523.2020.1716202
5.	Lemme, B. H. (2003). Suaugusiojo raida. Vilnius: Poligrafija ir informatika.
6.	Piaget, J. (2011). Vaiko pasaulėvoka. Vilnius: Žara.

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1.	Sigita Girdzijauskienė	VU	doc. dr.	sigita.girdzijauskiene@fsf.vu.lt
2.	Dalia Nasvytienė	VU	doc. dr.	dalia.nasvytiene@fsf.vu.lt

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	MRU		Edukologijos ir socialinio darbo
		VU ŠA		Edukologijos institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Mokymo ir mokymosi teorijos, sistemos, modeliai

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Theories, systems, models of teaching and learning

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Dalyko kursas skirtas analizuoti mokymo ir mokymosi teorijas, sistemas bei projektuoti mokslinius tyrimus. Doktorantai išgilins į mokymo ir mokymosi mokslo objekto probleminius, metodologinius aspektus, tarpdisciplininius mokslinius tyrimus, į naująją mokymo ir mokymosi ekologiją, kuriai daro įtaką socialiniai ir technologiniai pokyčiai; į mokymo ir mokymosi sampratų įvairovę, kompleksiskumą, teorijas ir jose akcentuojamą požiūrį. Tyrimais grįstose studijose, analizuos metodologiškai pagrįstas transformacijas skatinančias mokymo ir mokymosi prieigas, aplinkas ir būdus (ne tik vaikams ir suaugusiesiems tradicinėse švietimo įstaigose, bet ir bendruomenėje, darbo vietoje). Savarankiško darbo metu PhD studentai analizuodami pagrindinę mokslinę literatūrą, atvejus ir sistemindami naujas žinias pagal probleminius klausimus, rengiasi diskusijoms, nedidelės apimties prezentaciniams darbams, atvejo tyrimams, analizei bei jų rekonstrukcijai.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The course is designed to analyse teaching and learning theories, systems and design research. PhD students will insight into the problematic, methodological aspects of the object of teaching and learning science, interdisciplinary research, the new ecology of teaching and learning, which is influenced by social and technological changes; to the diversity, complexity, theories and attitudes of teaching and learning concepts. In inquiry-based studies, will analyse methodologically based approaches, environments and ways of teaching and learning that promote transformations (not only for children and adults in traditional educational institutions, but also in the community, in the workplace). During their independent work, PhD students prepare for discussions, small-scale presentations, case studies, analysis and their reconstruction by analysing the main scientific literature, cases and systematizing new knowledge according to problematic issues.

Dalyko tikslas

Analizuoja mokymo ir mokymosi teorijas, sistemas bei projektuoja mokslinius tyrimus.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

1. Mokymo ir mokymosi teorijos (epistemiologinė mokymo ir mokymosi teorijų perspektyva: biheviorizmu, konstruktyvizmu, socialiniu konstruktyvizmu, konstrukcionizmu grindžiamos teorijos. Mokymo teorijų tipai (filosofinės, aprašomosios, normatyvinės).
 2. Humanistinėmis idėjomis grindžiamas mokymas ir mokymasis. Posthumanizmo idėjos mokymo ir mokymosi kaitai.
 3. Konceptinės mokymo ir mokymosi sistemos: tendencijos, evoliucija ir iššūkiai tyrimams.
 4. Tyrimų kryptys aiškinant dermę tarp bendrųjų ir dalyko mokymo ir mokymosi prieigų (herarchija *versus* abipusiškumas; lygibė *versus* konstruktyvu bendradarbiavimas; tarpininko vaidmuo *versus* savarankiškumas; išsamumas *versus* konkretumas; teorija-pratika *versus* praktika-teorija).
 5. Mokymo ir mokymosi proceso projektavimas ir tyrimai (mokymąsi palaikančios ugdymo(si) technologijų, edukacinių aplinkų, asmens pasiekimų ir pažangos vertinimo aspektais).
- Studijų metodai:* atvejo tyrimas ir analizė grįsta tyrimine veikla (angl. Inquiry-based Studies), teorinis modeliavimas, diskusija, koncepcijų žemėlapių sudarymas.

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimą sudaro:

- Projekto ataskaita ir pristatymas – 50 proc.

- Atvejo tyrimas – 30 proc.
- Atvejo analizė – 20 proc.

Pagrindinė literatūra

1	Zhou, M. I., Braun, D. (2017). Educational Learning Theories. GALILEO.
2	Aronica, K. R. (2016). Creative Schools: The Grassroots Revolution That's Transforming Education. USA, New York: Penguin Books.
3	Beetham, H., Sharpe, R. (2013). Rethinking Pedagogy for a Digital Age: Designing for 21st Century Learning. New York, Routledge.
4	Chang, M., Li, Y. (Ed.) (2015). Smart Learning Environments. Springer-Verlag Berlin Heidelberg.
5	Indrašienė, V., Žibėnienė, G. (2014). Asmens pasiekimų vertinimas ir įsivertinimas. Vilnius: MRU.
5	Mayer, R. E. (2010). Applying the Science of Learning. Pearson.
6	Biesta, G. J. J. (2014). The beautiful risk of education. London: Paradigm Publishers
7	Sousa, D. A. (2017). How the Brain Learns. USA, SAGE Publication Ltd.
9	Zhu, Z. T., Yu, M. H., Riezebos, P. (2016). A Research Framework of Smart Education. Smart Learning Environments, vol. 3, No. 1, pp. 1-17.
10	Žibėnienė, G., Indrašienė, V. (2017). Šiuolaikinė didaktika. Vilnius: Registrų centras.
11	Magana, S. (2017). Disruptive Classroom Technologies: A Framework for Innovation in Education. USA, SAGE Company.
12	Maton, K., Martin J.R., Doran I. J. (2021). Teaching science. Knowledge, language, pedagogy. Routledge.
13	Becket, L. (2020). Research-Informed Teacher Learning Critical Perspectives on Theory, Research and Practice. Routledge.
14	Peters, M.A., Tesar, M., Jacson, L., Besley, T. (2020). What Comes After Postmodernism in Educational Theory? Routledge.

Papildoma literatūra

1	Duoblienė, L. (2011). Ideologizuotos švietimo kaitos teorijos. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
2	Singh, D. A., Hassan, M. (2017). In Pursuit of Smart Learning Environments for the 21st Century. UNESCO: International Bureau of Education. Internetinė prieiga: http://unesdoc.unesco.org/images/0025/002523/252335e.pdf .
3	Halstead, J. (2011). Navigating the New Pedagogy: Six Principles that Transform Teaching. UK, R&L Education
4	Kazlauskienė, A., Gaučaitė, R., Pocevičienė, R. (2010). Praktinės atvejų kūrimo, taikymo ir analizės metodo taikymo galimybės. Šiauliai, Šiaulių universiteto leidykla.
5	Sousa, D. A. (2015). Brain-Friendly Assessments. USA: Learning Science International.
6	Targamadžė, V. (2017). Geros mokyklos koncepcijos įgyvendinimo linkmės. Mokslo studija. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
7	Teresevičienė, ir kt. (2015). Technologijomis grindžiamas mokymas ir mokymasis organizacijoje. Kaunas: VDU.
8	Whitaker, T., Zoul, J., Casas J. (2015). What Connected Educators Do Differently. USA, Taylor&Francis.
9	Žibėnienė, G. (2014). Studijų rezultatų vertinimas: teorinis ir empirinis pagrindimas. Vilnius: MRU.
10	Dewey, J. (2013). Demokratija ir ugdymas. Vilnius: Baltic Printing House.

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1	Gintautė Žibėnienė	MRU	doc. dr.	zibeniene@mruni.eu
2	Aušra Kazlauskienė	VU ŠU	prof. dr.	ausra.kazlauskienė@vu.sa.lt

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	ŠU		Edukologijos institutas
		VU	Filosofijos fakultetas	Ugdymo mokslų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Integralus STEAM ugdymas

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Integrative STEM education

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Dalykas skirtas doktorantams, siekiantiems giliau ir plačiau suprasti gamtamokslinio ir tikslųjų mokslų ugdymo koncepcijas ir šiuolaikines tendencijas. Kurse analizuojamos ir interpretuojamos moksliniais tyrimais grįstas gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, matematikos (STEM), įskaitant ir menų ar dizaino (STEAM) inovacijos ir ugdymo priegys pasauliniame ir šalies kontekste; analizuojami formaliojo ir neformaliojo STEM ugdymo proceso ypatumai; modeliuojamas integruotas ugdymo (mokymo ir mokymosi) turinys. Doktorantai, orientuodamiesi į savo, kaip tyrėjo kompetencijų tobulinimą, diskutuoja ir argumentuotai grindžia teiginius apie STEM ugdymo inovacijų pasiūlą, poreikius, tinkamas strategijas, aplinkas, ugdymo šaltinius, priegas.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The subject is intended for doctoral students seeking a deeper and broader understanding of the concepts of sciences (natural sciences and exact sciences) education and contemporary tendencies. The research based innovations and education access of science, technology, engineering, mathematics (STEM) including arts or design (STEAM) in the global and national context are analyzed and interpreted in this course; the peculiarities of the formal and informal STEM education (learning and teaching) process are analyzed; integrated educational content is simulated. Doctoral students, focusing on their own development as a researcher, discuss and reasonably base their views on the supply of STEM education innovations, needs, appropriate strategies, environments, resources, and educational approaches.

Dalyko tikslas

Įgyti doktorantams kompetencijų:

- analizuoti ir interpretuoti moksliniais tyrimais grįstas gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, matematikos ir menų (STEM ir STEAM) inovacijas ir ugdymo priegas pasauliniame kontekste;
- identifikuoti ir analizuoti formaliojo ir neformaliojo STEM ugdymo ypatumus, gebėti parinkti tinkamas strategijas ir ugdymo/si priegas;
- modeliuoti STEM ugdymo(si) turinį;
- gebėti diskutuoti ir tinkamai pateikti savo argumentus apie STEAM ugdymą/si inovacijų pasiūlą ir jų poreikį.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

1. Gamtos ir tikslųjų mokslų ugdymo tradicijos ir šiuolaikinė požiūrių kaita. Įvairūs gamtos ir tikslųjų mokslų ugdymo modeliai pasaulyje, jų privalumų ir trūkumų išryškėjimas.
2. STEM ir STEAM ugdymo ištakos, koncepcija ir jos raida pasaulinėje ir Lietuvos švietimo politikoje.
3. Šiuolaikinio STEAM ugdymo pasaulinių tendencijų kritinė analizė. Integruotas, tarpdalykinis visapusiškas mokinių ugdymas. Į mokinį orientuotas, konstruktyvistinis ugdymas. Kūrybinio (*Design thinking*) ir informatinio mąstymo (*Computational thinking*), matematinio raštingumo ugdymas.
4. STEM ugdymo metodų įvairovė: tyrinėjimais grįstas ugdymas, projektais grįstas ugdymas, problemomis grįstas ugdymas, modeliavimu grįstas mokymasis, kooperatyvus mokymasis (mokymasis bendradarbiaujant), šių strategijų modifikuotų variantų analizė ir mokslinis pagrindimas.
5. Atskirų STEM dalykų: biologijos, chemijos, fizikos, matematikos, informatikos, technologijų, inžinerijos didaktinės nuostatos ir programų projektavimas. STEM pradinės, pagrindinės ir vidurinės bendrojo ugdymo mokyklos kontekste.
6. STEM ugdymo turinio projektavimas. STEM ugdymo adresatai, jų motyvacija ir poreikiai, ugdymo turinio ir formų pritaikymas, profesinio orientavimo vektorius. Bendruomenės, partnerių įtraukimas į

ugdomasias veiklas. Ugdytojo vaidmuo vykdant STEM veiklas. (I)si)vertinimo vaidmuo STEM ugdyme.

7. STEM mokymo priemonės; jų pasiūlos ir poreikio santykio kritinė analizė. Ugdymo priemonių skaitmeninimas. Programišių (hakerių) judėjimas ir perdirbimo kultūra.
8. STEM ugdymo projektai ir jų tęstinumas tarptautiniame kontekste. STEM inovacijos ir iniciatyvos Lietuvoje. STEM laboratorijos pasaulyje ir Lietuvoje, jų tikslai ir veiklų įgyvendinimas.

Studijų metodai: atvejo studijos, mokymosi bendradarbiaujant metodai, kooperuotų studijų metodas, refleksija, tyrinėjimais grįstas mokymasis, viešas pristatymas ir gynimas.

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimą sudaro:

- Doktorantų dalyvavimas diskusijose (30 proc.);
- Mokslinių šaltinių analizė pasirinkta STEM tema (30 proc.)
- Projektas moksliniam straipsniui arba pranešimui konferencijoje (40 proc.).

Pagrindinė literatūra

1	Khosrow-Pour, M. (ed.) STEM Education: Concepts, Methodologies, Tools and Applications. Information Science Reference. An imprint of IGI Global, 2015.
2	Khine, M. S., Areepattamannil, Sh. (eds.) STEM Education. Theory and practice. Springer, 2019.
3	Tanenbaum, C. STEM 2016: A Vision for Innovation in STEM Education. U.S. Department of Education. https://innovation.ed.gov/files/2016/09/AIR-STEM2026_Report_2016.pdf
4	Rosicka, C. (2016). Translating STEM education research into practice. Australian Council for Educational Research (https://research.acer.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?article=1010&context=professional_dev)
5	Khine, M. S. (ed.). Computational Thinking in the STEM Disciplines: Foundations and Research Highlights. Springer, 2018.
6	Titin-Snaider, A. (ed). STEM Education Policies in Europe. Scientix Observatory Report. (http://www.scientix.eu/observatory/stem-education-practices-europe), 2018.
7	Felder, R. M., Brent, R. Teaching and Learning STEM. Jossey-Bass, 2016

Papildoma literatūra

1	Green, S. L. S.t.E.M. Education: Strategies for Teaching Learners With Special Needs. Nova Science Pub Inc., 2014.
2	English, L. D. STEM education K-12: perspectives on integration. International Journal of STEM Education, 3(1), 3, 2016.
3	Chang, M., Li, Y. (Editor). <i>Smart Learning Environments</i> . Springer, 2015.
4	Lamanauskas, V. (ed) Science and technology education: engaging the new generation : proceedings of the 2nd international Baltic symposium on science and technology education (BalticSTE2017), Šiauliai, 12–15 June: ScientiaSocialis, 2017.

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1	Renata Bilbokaitė	ŠU	Doc. dr.	Renata.bilbokaite@sa.vu.lt
3	Valentina Dagiienė	VU	Prof. dr.	valentina.dagiene@mif.vu.lt

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306

STUDIJŲ MODULIO / DALYKO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	VU	Šiaulių akademija	Edukologijos institutas
		VU	Filosofijos fakultetas	Sociologijos ir socialinio darbo institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Specialiojo ir įtraukiojo ugdymo teorijos

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Theories of Special and Inclusive Education

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Studijų dalykas orientuotas į tai, kad doktorantai įgytų konceptualių specialiojo ir įtraukiojo ugdymo teorinių žinių bei gebėjimų jas taikyti tiriant ir analizuojant socialinius edukacinius reiškinius, tobulinant įtraukiojo ugdymo kultūrą, politiką ir praktiką, kuriant naujas žinias. Studijų procese sudaromos galimybės teorines žinias pritaikyti analizuojant realius socialinius edukacinius reiškinius. Tiriant edukacinius reiškinius, skatinama vadovautis esminiais žmogaus teisių, socialinio teisingumo ir lygių galimybių užtikrinimo principais, taikyti tyrimo dalyvaujant prieigą ir mokytis prisiimti atsakomybę už lyderystę įtraukiojo švietimo plėtros procese planuojant savo mokslinę karjerą ir poveikį švietimui.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

Study subject aims to guide doctoral students in acquiring conceptual theoretical knowledge in special and inclusive education and to learn to apply this knowledge in researching educational issues, developing knowledge on inclusive culture, policy and practice, creating innovations. The opportunities are provided to apply theoretical knowledge while analysing actual social educational issues. In addition, study subject aims at encouraging doctoral students to follow the main principles of human rights, social justice and equal opportunities for all in their research, to apply principles of the participatory research and learn to assume responsibility and leadership while planning own scientific career and impact for quality education for all.

Dalyko tikslas

Įgyti konceptualių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo įtraukiojo ugdymo kontekste teorinių žinių bei gebėjimų taikyti teorines nuostatas tiriant ir analizuojant specialiojo ugdymo turinį bei procesą, tobulinant ugdymo kultūrą, politiką ir praktiką, kuriant naujas žinias. Studijų rezultatai:

- konceptualios specialiojo ir įtraukiojo ugdymo teorinės žinios ir svarbiausių teorinių principų supratimas;
- gebėjimas taikyti teorines įtraukiojo ugdymo nuostatas analizuojant specialiojo ugdymo reiškinius ugdymo kultūros, politikos ir praktikos dimensijose;
- gebėjimas vadovautis įtraukiojo ugdymo paradigma ugdant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, konstruojant tyrimo dizainą, atliekant tyrimą, analizuojant bei interpretuojant tyrimo rezultatus, kuriant naujas žinias;
- vertybinės nuostatos vadovautis bendraisiais žmogaus teisių ir negalią ar sutrikimus turinčių asmenų lygių galimybių užtikrinimo principais, atsakomybės prisiėmimas už lyderystę specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių įtraukiojo ugdymo plėtros procese.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

1. Nuo transformacinės emancipacinės prie postmodernistinės paradigmos:

1.1. Specialiojo ugdymo transformacijos pereinant nuo medicininio (klinikinio-korekcinio) prie socialinio (socialinio-interakcinio) neįgalųjų ugdymo modelio. Studijų metodai: mokslinės literatūros šaltinių analizė, diskusija, atvejų analizė.

1.2. Makrosociologinės ir mikrosociologinės teorijos ir jų taikymas ugdant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius mokinius įtraukiojo ugdymo sistemoje. Socialinio konstruktyvizmo teorija. Simbolinio interakcionizmo teorija. Studijų metodai: mokslinės literatūros šaltinių analizė, diskusija.

1.3 Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių įtraukiojo ugdymo teorinis pamatas: humanizmas ir bendražmogiškos vertybės ugdyme; postmodernizmas ir įtraukus ugdymas; L. Vygotskio asmenybės raidos teorija, H. Gardnerio daugialypio intelekto teorija, universalus mokymosi modelis ir ugdymo personalizavimas; pokyčių teorija įtraukiojo ugdymo kontekste. Studijų metodai: mokslinės literatūros šaltinių analizė, diskusija.

1.4. Pozityvioji psichologija ir specialusis bei įtraukusis ugdymas. Į šeimą orientuota pozityvioji psichologija. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymas žmogaus teisių perspektyvoje: naujausi tarptautiniai ir nacionaliniai susitarimai. Studijų metodai: teisinių dokumentų analizė, atvejų analizė.

Studijų metodai: mokslinės literatūros analizė, diskusija.

2. Teorinių įtraukiojo ugdymo nuostatų ir ugdymo praktikos dermė:

2.1. Skirtybių ir sunkumų konstravimas.

2.2. „Etiketizavimas“ ir socialinė atskirtis.

2.3. Lytiškumas ir specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių įtrauktis.

2.4. Negalia ir įtrauktis.

2.5. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo kultūra, politika ir praktika įtraukiojo ugdymo paradigmoje.

Studijų metodai: mokslinės literatūros šaltinių analizė, diskusija, atvejo analizė.

3. Tyrimų ir į specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių įtraukiojo ugdymo dimensijos dermė.

Studijų metodai: mokslo straipsnių ir ataskaitų analizė, diskusija.

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimą sudaro:

Egzaminas (60 proc.)

Rašto darbas: (40 proc.)

Pagrindinė literatūra

1.	Tichá, R., Abery, B., Johnstone, C., Poghosyan, A., & Hunt, P. (Eds.) (2018). Inclusive Education Strategies: A Textbook. Minneapolis, MN, USA: University of Minnesota; Yerevan, Armenia: UNICEF Armenia & Armenian State Pedagogical University. inclusive-education-strategies-textbook-v3accessible.pdf
2.	Akpan, J. P., & Beard, L. A. (2016). Using constructivist teaching strategies to enhance academic outcomes of students with special needs. <i>Universal Journal of Educational Research</i> , 4(2), 392-398.
3.	Armstrong, T. (2017). Neurodiversity: The future of special education? <i>Differences, Not Disabilities</i> , 74(7), 10-16.
4.	Miltenienė, L., Kaffemanienė, I., Melienė, R., Kairienė, D., Geležinienė, R., Tomėnienė, L. (2020). Specialusis ugdymas ir jo transformacijos įtraukiojo švietimo kontekste. Monografija. Šiauliai: Šiaulių universitetas.
5.	Ališauskas A., Ališauskienė S. Gerulaitis D., Kaffemanienė I., Melienė R., Miltenienė L. (2011). Specialiųjų ugdymo(si) poreikių tenkinimas: Lietuvos patirtis užsienio šalių kontekste. Mokslo studija. Šiauliai.
6.	Clough P., Corbett J. (2010). <i>Theories of inclusive education: a student' guide</i> . Los Angeles: SAGA, 2010.
7.	Duoblienė, L. (2011). Ideologizuotos švietimo kaitos teritorijos. Monografija. Vilniaus universitetas.
8.	Inclusion in socio-educational frames. Inclusive school cases in four European countries. (2017). Ed. Galkiene A. Vilnius: LEU leidykla.
9.	Mitchell D. (2018). <i>The Ecology of Inclusive Education: Strategies to Tackle the Crisis in Educating Diverse Learners</i> , Routledge.
10.	Ruškus, J. (2007). Neįgalumas ir socialinis dalyvavimas: kritinė patirties ir galimybių Lietuvoje refleksija : monografija / Jonas Ruškus, Gintautas Mažeikis; Šiaulių universitetas. Šiauliai : Šiaulių universiteto leidykla.
11.	Šumskienė E., Gevorgianienė V., Ralytė R. (2019). Implementation of CRPD in the post-Soviet region: between imitation and authenticity. In <i>The Routledge Handbook on Disability Activism</i> . Edited by Maria Berghs, Tsitsi Chataika, Yahya El-Lahib and Andrew K. Dube.

Papildoma literatūra

1.	Ališauskas, A. (2019). Vaiko situacijos vertinimas: sėkmingo ugdymosi link. Mokomoji knyga. Šiauliai: Šiaulių universitetas.
2.	Carter, S., & Abawi, L. (2018). Leadership, inclusion, and quality education for all. <i>Australasian Journal of Special and Inclusive Education</i> , 42(1), 49-64. https://doi.org/10.1017/jsi.2018.5
3.	Downes, P., Nairz-Wirth, E., & Rusinaitė, V. (2017). Structural indicators for inclusive systems in and around schools: NESET II report. (Analytical report-Study No. NC-01-16-894-EN-N). Luxembourg: Publications Office of the European Union. doi:10.2766/200506
4.	Fougeyrollas, P., Boucher, N., Edwards, G., Grenier, Y., & Noreau, L. (2019). The disability creation process model: A comprehensive explanation of disabling situations as a guide to developing policy and service programs. <i>Scandinavian Journal of Disability Research</i> , 21(1), 25-37. http://doi.org/10.16993/sjdr.62
5.	Haeghele, J. A., & Hodge, S. (2016). Disability discourse: Overview and critiques of the medical and social models. <i>Quest</i> , 68(2), 193-206. doi:10.1080/00336297.2016.1143849
6.	Haug, P. (2017). Understanding inclusive education: Ideals and reality. <i>Scandinavian Journal of Disability Research</i> , 19(3), 206-217. http://doi.org/10.1080/15017419.2016.1224778
7.	Inclusion Europe. (2018). Exploratory study on the inclusion of pupils with complex support needs in mainstream schools. Brussels, Belgium: European Union.
8.	Pickl, G., Holzinger, A., & Kopp-Sixt, S. (2016). The special education teacher between the priorities of inclusion and specialisation. <i>International Journal of Inclusive Education</i> , 20(8), 828-843. https://doi.org/10.1080/13603116.2015.1115559
9.	Ramberg, J., & Watkins, A. (2020). Exploring inclusive education across Europe: Some insights from the European agency statistics on inclusive education. <i>FIRE: Forum for International Research in Education</i> , 6(1), 85-101.
10.	Somma, M. (2020). From segregation to inclusion: Special educators' experiences of change. <i>International Journal of Inclusive Education</i> , 24(4), 381-394. https://doi.org/10.1080/13603116.2018.1464070
11.	Ališauskienė, S., Gevorgianienė, V., Exploring professional boundaries: a shift to inter-professional early childhood intervention practice in Lithuania / Stefanija Ališauskienė, Violeta Gevorgianienė. // <i>Society, integration, education : proceedings of the international scientific conference, May 22nd-23rd, 2015. Vol. III / edited by Velta Lubkina, Svetlana Usca. Rēzekne : Rēzeknes Augstskola, 2015. ISBN 9789984441689. p. 15-30.</i>
12.	Ališauskienė, S., Miltenienė, L. Inclusive education – the need for systemic changes = Kształcenie integracyjne – konieczność zmian systemowych. // <i>Multicultural Studies. Wrocław : Uniwersytet Wrocławski. ISSN 2451-2877. 2017, T. 4, p. 167-188.</i>
13.	Corbett J. (2015). <i>Supporting Inclusive Education</i> . Taylor & Francis Group. [elektroninėje laikmenoje] http://www.inclusivelearningnorth.co.uk/SiteAssets/moosep-qft21/Corbett%20Supporting%20Inclusive%20
14.	Booth T., Ainscow M. (2016). <i>Index for Inclusion: a guide to school development led by inclusive values</i> . Index for Inclusion Network.
15.	Devarakonda Ch. (2013). <i>Diversity and Inclusion in Early Years</i> . SAGE, 2013
16.	<i>Disability studies in education : readings in theory and method / editor Susan L. Gabel. (2005). New York: Peter Lang.</i>
17.	Gevorgianienė V., Šumskienė E. P.S. for post-Soviet: / <i>Journal of intellectual disabilities. 2017 Jan 1:1744629517701561. doi: 10.1177/1744629517701561</i>
18.	<i>International practices in special education: debates and challenges / Margret A. Winzer and Kas Mazurek, editors. (2011). Washington (Wash.) : Gallaudet University Press.</i>
19.	Mitchell D. (2014). <i>What Really Works in Special and Inclusive Education– Using evidence-based teaching strategies</i> , Routledge, 2014
20.	Mitchell D. (2016). <i>Diversities in Education: Effective ways to reach all learners</i> . Routledge, 2016
21.	<i>Oxford Handbook of Positive Psychology. Editor-in-Chief Nathan, P., E. Edited by Lopez, Sh., J., Snyder, C., R. (2009). Oxford University Press.</i>
22.	Nutbrown, C., Clough, P., Atherton, F. (2013). <i>Inclusion in the Early Years</i> . SAGE, 2013.
23.	<i>Psychology for inclusive education: new directions in theory and practice (2009). Edited by Peter Hick, Ruth Kershner and Peter T. Farrell. London; New York : Routledge, 2009.</i>
24.	<i>Research in special education: designs, methods, and applications / edited by Phillip D. Rumrill, Jr., Bryan G. Cook, Andrew L. Wiley. (2011) 2nd ed. Springfield (Ill.): Charles C. Thomas.</i>
25.	Siebers T. (2011). <i>Disability theory / Tobin Siebers Ann Arbor (Mich.): University of Michigan Press, 2011.</i>

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1	Renata Geležinienė	VU SA	Doc. dr.	renata.geleziniene@sa.vu.lt
2	Violeta Gevorgianienė	VU	Doc. dr.	violeta.gevorgianiene@fsf.vu.lt

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	VUŠA		Edukologijos institutas
		VU	Filosofijos fakultetas	Ugdymo mokslų institutas
		KU		Pedagogikos katedra

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Ugdymo vaikystėje koncepcijos ir sistemos

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Concepts and Systems of Childhood Education

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Modulis skirtas padėti išmokti tirti ir vertinti sudėtingus kompleksinius požiūrius į vaikystę ir ugdymą dinamiškuose edukologijos mokslo ir tarpdisciplininiuose kontekstuose bei, taikant šiuolaikines edukologijos ir tarpdisciplininių tyrimų filosofines prieigas ir metodologijas, išvelgti aktualias ugdymo vaikystėje ir pedagogų rengimo praktikos problemas.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The aim of module is to introduce the main concepts, systems and contexts of childhood education and broaden their knowledge about them. The students will analyse their contexts in the diversity of the concepts of child and childhood revealing the fundamentals of the construction of educational concepts and systems and their change. They will go deep into the concept of the education of the children of the new generation, the concept of personified education, explore the fundamentals of the construction of child-centered educational systems.

Dalyko tikslas

Suprasti ugdymo vaikystėje koncepcijų ir sistemų konstravimo teorines prieigas bei tyrinėti ir vertinti ugdymo proceso praktikos ir ugdymo strategijų įvairovę edukologijos ir tarpdisciplininių mokslų kontekstuose.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

1. Filosofiniai, psichologiniai, sociologiniai, antropologiniai ir kultūrologiniai ugdymo vaikystėje koncepcijų pagrindai.
2. Biheoveristiniu vaiko ir vaikystės supratimu grindžiamos ugdymo koncepcijos: vaikystė - tobulintinas periodas; vaiko amžiumi ir vaikystės kaip periodo ribotumais grįsta koncepcija.
3. Psichogenetinėmis vaiko raidos teorijomis grindžiamos ugdymo vaikystėje koncepcijos.
4. Sociokultūrinio vaikystės supratimu grindžiamos koncepcijos: vaikas - kultūros kūrėjas, ugdymas kaip vaikų ir suaugusiųjų kultūros dialogas.
5. Demokratinio požiūriu į vaiką grįstos ugdymo koncepcijos: vaikų ugdymas demokratijos kultūra; į vaikų kultūrą orientuotas ugdymas.
6. Antropocentrinės vaikų ugdymo koncepcijos: ugdymas iš vaiko perspektyvos; ugdymas iš suaugusiojo perspektyvos.
7. Į vaikystę kaip fenomeną orientuotos ugdymo koncepcijos.
8. Ekologinės vaikystės ugdymo koncepcijos: vaiko sąveikos su socialine – kultūrine aplinka kontekstai ir sistemos; Laisvojo ugdymo koncepcija ir sistemos.
9. Radikalaus pliuralizmo koncepcija grįstas ugdymas: pedagogika be taisyklių, išankstinių įsitikinimų, nuomonių apie vaiką.
10. Personifikuoto ugdymo vaikystėje koncepcijos: kiekvieno vaiko asmeninės mokymosi perspektyvos sudarymas.
11. Į vaiko ugdymosi sėkmę orientuoto ugdymo sistemos: kognityvine patirtimi grįstas ugdymas; komunikacinėmis ypatybėmis grįstas ugdymas; vaiko socialine, kultūrine patirtimi grįstas ugdymas.
12. Interpretacine (gyvųjų sistemų, sąveikos, postindustrine) paradigma grindžiamo ankstyvojo ugdymo turinio ir didaktikos problemų samprata.

Studijų metodai: įtraukianti paskaita - diskusija, savarankiškos studijos, informacijos paieška įvairiuose šaltiniuose, tyrimo problemų išvalgos ir teorinis sprendimų modeliavimas, darbas grupėse, individualios ir/ar

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimų sudaro:

- Mokslinių straipsnių ir disertacijų turinio analizė, identifikuojant ugdymo vaikystėje koncepcijas ir sistemas - 40 proc.
- Egzaminas - 40 proc.
- Prezentacijų rengimas ir pristatymas - 20 proc.

Pagrindinė literatūra

1.	Cook, J. L., Cook, G. (2005). <i>Children Development. Principles and Perspectives</i> . Boston: MA, Pearsin.
2.	Hakkarainen, P. E., Brėdikytė, M., Brandišauskienė, A., Sujetaitė - Volungevičienė, G. (2015). <i>Ikimokyklinio amžiaus vaiko raida: žaidimas ir savireguliacija</i> : monografija. Kaunas: Vitae Litera.
3.	Reimers, F. M. (2020). <i>Educating Students to Improve the World</i> . SpringerBriefs in Education. Open access publication https://doi.org/10.1007/978-981-15-3887-2
4.	Juodaitytė, A. J., Malinauskienė, D., Musneckienė, E., Bražienė, N. ir Lenkauskaitė, J. (2017). <i>Šiuolaikinė vaikystė ir vaikų ugdymas: socialiniai-kultūriniai kontekstai</i> : mokslo studija. Šiauliai: Šiaulių universitetas.
5.	Juodaitytė, A. (2003). <i>Vaikystės fenomenas: socialinis-edukacinis aspektas</i> : monografija. Šiauliai: VšĮ Šiaulių universiteto leidykla.
6.	<i>Ugdymo paradigimų iššūkiai didaktikai</i> : kolektyvinė monografija. (2014). Sud. R. Bruzgelevičienė. Vilnius: Lietuvos Edukologijos universiteto leidykla.
7.	James, A., & Prout, A. (eds.). (2015). <i>Constructing and Reconstructing Childhood: Contemporary issues in the sociological study of childhood</i> . 1st ed. Routledge. https://doi.org/10.4324/9781315745008
8.	Corsaro, W. A. (2018). <i>The Sociology of Childhood</i> . 5th ed. Thousand Oaks, CA: Sage Publication Company.
9.	Schunk, D. H. (2012). <i>Learning Theories: an Educational Perspective</i> , 6 th. ed. United States of America: Pearson Education.

Papildoma literatūra

1.	Hoban, G. F. (2002). <i>Teacher Learning for Educational Change</i> . Philadelphia: Open University Press.
2.	Juodaitytė, A., Malinauskienė, D. (2016). Šiuolaikinės vaikystės fenomenų socialinių - edukacinių tyrimų metodologiniai kontekstai. <i>Tiltai</i> , 3(75), 37-48
3.	Juodaitytė, A. (2004). Vaikystės pedagogo pasaulėžiūrinė koncepcija: „laisvojo“ ugdymo kontekstas. <i>Pedagogika</i> , 70, 87–91.
4.	Kalantzis, M., Cope, B. (2012). <i>New Learning. Elements of a science of education</i> . USA: Cambridge University Press.
5.	Malinauskienė, D., Juodaitytė, A. (2019). Tyrėjas vaikystės tyrimuose: pažiūros, įsitikinimai, jų raida ir kaita = Researcher in childhood research: attitudes, beliefs, their manifestation and change // <i>Pedagogika</i> 4 (136), 5-16.
6.	Schiro, M. S. (2013). <i>Curriculum theory: Conflicting Visions and Enduring Concerns</i> . USA: Sage.
7.	Sheridan, S., & Samuelsson, I. P. (2001). Children's conceptions of participation and influence in pre-school: A perspective on pedagogical quality. <i>Contemporary Issues in Early Childhood</i> , 2(2), 169-194.
8.	Pramling, N., Pramling Samuelsson, I. (2011). <i>Educational Encounters: Nordic studies in Early Childhood Didactics</i> . Sweden: University of Gothenburg, Springer.
9.	Želvys, R., Dukynaitė, R., Vaitekaitis, J., Jakaitienė, A. (2018). Švietimo sistemų efektyvumas ir našumas kintančių švietimo paradigimų kontekste. <i>Pedagogika</i> , 2(130), 32–45.
10.	Arnesen, K. T., Graham, CH., R., Short, C. R., Archibald, D. (2019). Experiences with Personalized Learning in a Blended Teaching Course for Preservice Teachers. <i>Journal of Online Learning Research</i> , 5(3), 251-274.

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1	Daiva Malinauskienė	ŠU	Prof. dr.	daiva.malinauskiene@sa.vu.lt
2	Aušra Žemguliene	VU	Doc. dr.	ausra.zemguliene@fsf.vu.lt
3	Aida Norvilienė	KU	Dr.	aida.norvilienė@gmail.com

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais (ECTS)	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	VU	Filosofijos fakultetas	Ugdymo mokslų institutas
		VU	Matematikos ir informatikos fakultetas	Duomenų mokslo ir skaitmeninių technologijų institutas
		ŠU		Edukologijos institutas
		MRU	Žmogaus ir visuomenės studijų fakultetas	Edukologijos ir socialinio darbo institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Technologijomis grįstas mokymasis

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Technology enhanced learning

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Supažindinti doktorantus su kognityvinių mokslų pagrindais, mokymosi mokslų (*Learning Sciences*) metodologiniais principais socialinių, kultūrinių ir technologijų mokslų sanglaudoje, informacinėmis technologijomis pagrįstais ugdymo tyrimų metodais, kuriuos privalu žinoti bet kuriam informatikos mokslo srityje dirbančiam mokslininkui. Aptariamos naujausios paradigmos ir požiūriai į informatikos ir mokymosi mokslų metodologijas, informacines mokymo(si) technologijas, kompiuterių, informacinių ir komunikacinių technologijų taikymą ugdymui.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The main aim of the course is to introduce PhD students with the basics of cognitive sciences, methodological principles of learning sciences in the linkage of social, cultural and technological sciences, information technology based education research methods, necessary for every scientist working in the area of computer science. Recent paradigms and views on computer science and methodologies of the Learning Sciences, educational information technologies, computer and information and communication technology application in education are discussed.

Dalyko tikslas

Rengti aukštos dalykinės kvalifikacijos jaunosius mokslininkus, gebančius šiuolaikiškai atlikti tyrimus, naudoti inovatyvius technologijomis grįstus metodus ir sprendimus.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

Supažindinti doktorantus su kognityvinių mokslų pagrindais, mokymosi mokslų (*Learning Sciences*) metodologiniais principais socialinių, kultūrinių ir technologijų mokslų sanglaudoje, informacinėmis technologijomis pagrįstais ugdymo tyrimų metodais, kuriuos privalu žinoti bet kuriam informatikos mokslo srityje dirbančiam mokslininkui.

Baigę šias studijas doktorantai gebės:

1. Interpretuoti teorines ir praktines informacinių technologijų problemas ugdymo srityje, vesti mokslinę diskusiją su kitais tyrėjais.
2. Taikyti technologines žinias ir įgūdžius dirbant mokslinį darbą informatikos, informatikos inžinerijos ir edukologijos sričių sanglaudoje.
3. Pasirinkti technologines priemones ir įrankius, tinkamus šiuolaikinėms edukacinėms problemoms spręsti.
4. Įvertinti ir toliau ugdyti savo informatinį mąstymą (*Computational Thinking*).
5. Vertinti ir tobulinti savo technologinę ir edukologinę kompetencijas.

Šis dalykas apima socialinių ir kultūrinių pedagoginių teorijų ir kognityvistikos pagrindus bei šiomis teorijomis pagrįstus pagrindinius mokymosi mokslų principus ir jų įtaką šiuolaikiniam ugdymo procesui, mokymosi mokslų metodologijas, kompiuterių ir šiuolaikinių technologijų vaidmenį ugdyme ir technologijomis grindžiamus ugdymo tyrimų metodus. Dėmesys skiriamas pagrindiniams mokymosi mokslų principams suvokti ir gebėjimams juos pritaikyti mokymosi aplinkoms kurti, taip pat atliekant mokslinius tyrimus

informatikos ir edukologijos sanglaudoje. Aptariamasi naujausios paradigmos ir požiūriai į informatikos ir mokymosi mokslų metodologijas, informacines mokymo(si) technologijas, kompiuterių, informacinių ir komunikacinių technologijų taikymą ugdymui.

1. Mokymosi mokslų teoriniai pagrindai: socialinės, kultūrinės ir kognityvinės ištakos. Mokymosi mokslų tarpdiscipliniškumas. Sociokultūriniai mokymosi pagrindai. Kognityviniai mokymosi pagrindai. Konstruktyvistinė mokymosi teorija. Žinių konstravimas: teorija, pedagogika ir technologija. Žinojimo prigimtis: ontologiniai ir epistemologiniai pagrindai, tyrimai ir taikymai. Ontologiniai ir epistemologiniai žinojimo pagrindai: pagrindinės teorinės kryptys. Konceptinė kaita. Atvejais pagrįstas mąstymas. Žinių integravimo į mokymą ir mokymąsi perspektyva. Erdvinis suvokimas ir vaizduotė mokymesi. Technologinis raštingumas ir mokymosi mokslai. Edukologiniai neuromokslai.

2. Mokymosi mokslų tyrimų metodai. Projektavimo tyrimo metodas: ištakos ir pagrindiniai principai. Projektavimo tyrimo metodo praktiniai taikymai. Bendradarbiavimo ir sąveikos analizės metodai. Tekstų ir diskurso analizės metodai. Kognityvinių tyrimų pagrindiniai principai. Mokslinio dizaino metodas (*Design Science Research*). Filmavimo tyrimų metodas. Mikrogenetikos metodas. Mokymosi mokslų tyrimų metodų taikymas edukologijoje.

3. Mokymosi mokslo idėjų ir technologijų taikymai šiuolaikinėje pedagogikoje. Technologinis pedagoginis turinio žinių modelis (TPACK). Švietimo skaitmeninio raštingumo kompetencijos vertinimo modeliai. Virtualusis mokymasis ir komunikavimas. Technologijų teikiamos galimybės mokymuisi veikiant. Konstruktyvizmas ir konstrukcionizmas. Konstrukcionistinis mokymasis ir technologijos. Mokymosi metodologija, kai centre – mokinys. Projektais pagrįstas mokymasis. Autentiško mokymosi pagrindai. Mokymasis modeliuojant. Skaitmeninių technologijų vaidmuo integruotam ugdymui. Holistiniai STEAM ir STEAM ugdymo modeliai.

4. Kompiuterinės mokymosi technologijos. Informacinių ir komunikacinių technologijų (IKT) diegimo į ugdymą paradigmos pasaulyje. IKT diegimo Lietuvos švietime strateginės kryptys. Edukaciniai skaitmeniniai ištekliai. Atvirieji švietimo ištekliai. Technologijomis grįsto ir atvirojo mokymosi diegimo organizacijoje požymiai ir etapai. Atvirosios kompiuterinės programos ir svarba švietimui. Autorių teisės ir kūrybinių bendrijų licencijos.

5. Informatinis mąstymas. Informatinio mąstymo ugdymo samprata ir apibrėžimai, tarpdiscipliniškumas ir aktualumas šiuolaikinėje visuomenėje. Pagrindiniai informatinio mąstymo komponentai (abstrakcija, analizė, automatizavimas). Informatinio mąstymo santykis su programavimu ir algoritminiu mąstymu. Informatinio mąstymo ugdymo modeliai.

6. Elektroninis mokymasis. Elektroninis mokymasis. Elektroninio mokymosi sistemų personalizavimas. Mobilusis mokymasis. Mikromokymasis. Mokomųjų objektų samprata ir klasifikacija. Mokomųjų objektų metaduomenys, struktūra ir standartai. Skaitmeninio mokymosi turinio planavimas ir rengimas. Masiniai atvirieji internetiniai kursai (MOOCs).

7. Virtualusis mobilumas. Virtualiojo mobilumo įrankiai: refleksyvūs, mokymosi bendradarbiaujant, komunikaciniai, socialinių tinklų. Virtualiojo mobilumo modeliai.

8. Vertinimas elektroninėje erdvėje. Elektroniniai testai, jų kūrimo priemonės ir standartai, besimokančiųjų stebėseną virtualiojoje mokymosi aplinkoje, santraukų, kolektyvinių užrašų analizė ir kt. Elektroninis portfelis: samprata, modeliai, taikymo ugdymui ir profesinėje veikloje galimybės.

9. Programavimo mokymas ir mokymasis. Programavimas – informatinio raštingumo pagrindas. Programavimas kaip įrankis gilesnei technologijų sampratai. Programavimo paradigmos. Programavimo mokymosi įrankiai ir aplinkos. Programavimo priemonės pradedantiesiems.

10. Mokymasis bendradarbiaujant. Mokymasis bendradarbiaujant ir technologijos. Nuotolinis mokymasis ir bendradarbiavimas. Kalba ir žinių konstravimas: mokymasis argumentuojant. Virtualios mokymosi bendruomenės. Veiklos modeliai: aktyvusis ir probleminis mokymasis. Tyrinėjimais grįstas mokymasis. Veiklos modelių taikymas mokymuisi.

11. Šiuolaikinės edukacinės technologijos ir mokymosi aplinkos. Šiuolaikinės edukacinės technologijos ir įrankiai, jų klasifikacija ir apžvalga. Inovatyvūs mokymo ir mokymosi metodai taikant edukacinių technologijų išteklius. Motyvacija ir mokymasis atrandant konstruktyviose mokymosi aplinkose. Šiuolaikinės sociokultūrinės mokymosi perspektyvos. Internetas ugdyme: galimybės, lūkesčiai ir problemos. Mokytojų rengimas ir technologijos. Inovacijų plėtojimas švietime. Mokymosi mokslo ir švietimo perspektyvos bei iššūkiai.

12. Duomenimis ir dirbtiniu intelektu grįstas ugdymas. Ugdymo teorija ir metodai, susieti su dirbtiniu intelektu, didžiais duomenimis, mašininis mokymasis ir neuroniniais tinklais

Praktinės užduotys

- Informacijos paieška mokslo šaltinių duomenų bazėse ir palyginimas.
- Siūlomoms literatūros studijavimas individualiai ir aptarimas seminarų metu.

- Pasirinktų teorinių temų išsamus nagrinėjimas ir pristatymas (pateiktis raštu ir pristatymas žodžiu).

Studijų metodai. *Aktyvi paskaita, praktiniai užsiėmimai, seminarai, diskusijos, lyginamoji analizė, probleminių situacijų analizė, individualus ir grupinis darbas, pranešimai, projektai, referatai, dalykinės literatūros studijavimas, darbas virtualioje mokymosi aplinkoje ir naudojantis moderniomis informacinėmis technologijomis, nuotolinės konsultacijos.*

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimą sudaro:

Literatūros skaitymas, nagrinėjimas, pristatymas seminaruose, diskusijos, praktinis projektinis darbas sprendžiant kurią nors konkrečią problemą, jo pristatymas ir aptarimas, savęs įsivertinimas, refleksija, kriterinis dėstytojo ir kolegų vertinimas.

Pagrindinė literatūra

1	Sawyer R. K. (Ed.) The Cambridge Handbook of The Learning Sciences. Cambridge University Press, 2012.
2	Duval, E., Sharples, M., Sutherland, R. (Eds.) Technology Enhanced Learning. Springer, 2017.
3	Selwyn N. Education and Technology, London, Continuum, 2011.
4	Spector, M., Merrill, M.D., Elen, J., Bishop, M.J. (Eds.) Handbook of research on educational communications and technology. 4th ed., Springer, 2014.
5	Selwyn_ N. Education and Technology Key Issues and Debates. London Continuum.pdf, 2017.
6	Isaias, P.; Sampson, D.G.; Ifenthaler, D. (Eds.) Technology Supported Innovations in School Education. Springer, Cham, 2020.
7	Russell S., Norvig P. Artificial Intelligence: A Modern Approach, 4th edition, Pearson, 2020.

Papildoma literatūra

1	Bennedsen J., Caspersen M. E., Kolling M. Reflections on the Teaching of Programming. Methods and Implementations.LNCS 4821, Springer, 2008.
2	Biggs J. Teaching for Quality Learning at University. Buckingham: Open University Press, 2000.
3	Bitinas B. Edukologinis tyrimas: sistema ir procesas. Vilnius: Kronta, 2006.
4	Kampylis, P., Law N., Punie, N. Y. (Eds.) ICT enabled innovation for learning in Europe and Asia. Report, 2013. http://ftp.jrc.es/EURdoc/JRC83503.pdf
5	Caena F., Redecker C. (2019) Aligning teacher competence frameworks to 21st century challenges: The case for the European Digital Competence Framework for Educators (Digcompedu)
6	Trends in Neuroscience and Education, https://www.sciencedirect.com/journal/trends-in-neuroscience-and-education/issues

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1	Valentina Dagiene	VU	Prof. Dr.	valentina.dagiene@mif.vu.lt
2	Jolita Dudaitė	MRU	Doc. Dr.	jolitad@mruni.eu

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	MRU		Humanitarinių mokslų institutas
		VU	Filologijos fakultetas	Literatūros ir kultūros tyrimų institutas; Užsienio kalbų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Užsienio kalbų edukologiniai tyrimai

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Foreign languages in education research

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Dalykas skirtas savarankiškam ir/arba auditoriniam doktorantų mokymui(si). Kaupiamos žinios ir ugdomi gebėjimai analizuoti ir interpretuoti pakitusios mokymo(si) aplinkos poveikį užsienio kalbų mokymui(si), identifikuoti mokymo(si) stilius ir strategijas technologizuotame mokymo(si) kontekste, užsienio kalbų mokymo(si) metodų įvairovę, dalykinės užsienio kalbos ugdymo ypatumus aukštajame moksle, vertybines nuostatas, edukacinės aplinkos poveikį šios kalbos ugdymui, vertinimo ir įsivertinimo, grįžtamojo ryšio svarbą užsienio kalbų mokymo(si) procese, apibrėžti užsienio kalbos kompetencijos sudėtines dalis, tarpkultūrinės komunikacinės ir moralinės kompetencijos plėtotę, daugiakalbystės poreikį ir raišką pakitusioje edukacinėje paradigmoje ir visuomenės kaitos kontekste.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The study subject is intended for independent and/or classroom work. Students acquire knowledge and develop analytical skills to interpret the impact of the changed learning environment on teaching and learning a foreign language, to identify learning styles and strategies in the context of technology-based learning, to familiarise with the variety of innovative teaching and learning methods, the peculiarities of teaching a foreign language for specific purposes, relevance of assessment and self-assessment, organisation of feedback in higher education, to define components of the foreign language competence, intercultural communication and moral competence and their expression in the changing educational paradigm and the context of societal transformations.

Dalyko tikslas

Studijų dalykas/modulis leis doktorantams analizuoti užsienio kalbų tyrimų kaip edukologijos mokslo objekto probleminius, metodologinius aspektus, sudarys galimybę gilintis į užsienio kalbų aktualią problematiką, nagrinėjimą edukologiniuose tyrimuose.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

1. Užsienio kalbos kompetencijos ir jų raiška praktikoje
2. Užsienio kalbų mokymo(si) metodai
3. Užsienio kalbos mokymo(si) vertinimas ir įsivertinimas
4. Edukacinės technologijos užsienio kalbos mokymo(si) kontekste
5. Užsienio kalbų ugdymo organizavimas virtualioje aplinkoje
6. Užsienio kalbos mokymo(si) grįžtamojo ryšio organizavimas aukštajame moksle
7. Užsienio kalbos mokymo(si) programos rengimas
8. Dalykinės užsienio kalbos ugdymo aspektai universitetinėse studijose
9. Vertybinių nuostatų ugdymas užsienio kalbų mokymo(si) procese
10. Tarpkultūrinės komunikacinės ir moralinės kompetencijos plėtotės galimybės užsienio kalbų mokymo(si) procese

Studijų metodai – individualus ir/ar auditorinis darbas, konsultacijos, rašto darbai

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimą sudaro:

1. Savarankiškas literatūros studijavimas ir referavimas – 30 proc.
2. Rašto darbas. Atsiskaitymui doktorantas parengia esė pasirinkta tema iš dalyko turinyje pateiktų temų

sąrašo – 50 proc.

3. Rašto darbo gynimas. Parengtą darbą doktorantas pristato žodžiu – 20 proc.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1	Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment – Companion volume. Strasbourg: Council of Europe Publishing, 2020.
2	Piccardo E., North B. The Action-oriented Approach. A Dynamic Vision of Language Education, Bristol: Multilingual Matters, 2019
3	Lopez, A. & R. R. Cecilia. New Trends in Foreign Language Teaching. Methods, Evaluation and Innovation. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing, 2019
4	Hung, Y. Bridging assessment and achievement: Repeated practice of self-assessment in college English classes in Taiwan, <i>Assessment & Evaluation in Higher Education</i> , 2019, 44(8), 1191-1208, DOI: 10.1080/02602938.2019.1584783
5	Bourke, R. Self-assessment to incite learning in higher education: Developing ontological awareness. <i>Assessment & Evaluation in Higher Education</i> , 2018, 43(5), 827-839.
6	Ting-Toomey, S., Dorjee, T. Communicating Across Cultures, Second Edition. Guilford Publications, 2018
7	New Directions for Research in Foreign Language Education. Edited By Simon Coffey, Ursula Wingate, Routledge, 2018.
8	Filius, R. M., de Kleijn, R. A. M., Uijl, S. G., Prins, F. J., van Rijen H. V. M., Grobbee, D. E. Strengthening dialogic peer feedback aiming for deep learning in SPOCs. <i>Computers & education</i> , 125 (2018), 86-100.
9	Handbook of Research in Second Language Teaching and Learning Volume 3. Edited by Eli Hinkel, Routledge, 2017.
10	Micán, A. D., & Medina, L. C. Boosting vocabulary learning through self-assessment in an English language teaching context. <i>Assessment & evaluation in higher education</i> , 2017, 42 (3), 398-414.
11	Huang, S.-C. Understanding learners' self-assessment and self-feedback on their foreign language speaking performance. <i>Assessment & evaluation in higher education</i> , 2016, 41 (6), 803-820.
12	Lind, G. How to Teach Morality. Promoting Deliberation and Discussion, Reducing Violence and Deceit, Berlin: Logos Verlag, 2016.
13	Gollin-Kies, S., Hall, D. R. and Moore, S. H. Language for Specific Purposes. Palgrave Macmillan, 2015.
14	Chovancová, B. Needs Analysis and ESP Course Design: Self-Perception of Language Needs Among Pre-Service Students. <i>Studies in Logic, Grammar and Rhetoric</i> , 2014, 38(1), 43-57. DOI: https://doi.org/10.2478/slgr-2014-0031
15	Innovations in learning technologies for English language teaching / Ed. G. Motteram, British Council, 2013. http://www.teachingenglish.org.uk/sites/teacheng/files/C607%20Information%20and%20Communication_WEB%20ONLY_FINAL.pdf
16	Boud, D., & Molloy, E. Rethinking models of feedback for learning: the challenge of design, <i>Assessment & Evaluation in Higher Education</i> , 2013, 38(6), 698-712, DOI: 10.1080/02602938.2012.691462
17	Birjandi, P., & Tamjid, N. H. The role of self-, peer- and teacher assessment in promoting Iranian EFL learners' writing performance. <i>Assessment & evaluation in higher education</i> , 2012, 37 (5), 513-533.
18	English, J. F. The global future of English studies [Elektroninis išteklius], Ebscohost, 2012.
19	Dudley-Evans, T., and Jo St John, Maggi. Developments in ESP: a multi-disciplinary approach. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.
20	Tuning Educational structures in Europe. A guide to formulating degree programme profiles. Including programme competences and programme learning outcomes. Lokhoff, J., Wegewijs, B., Durkin, K., Wagenaar, R., et al., (Eds.) Bilbao, Groningen, the Hague: Education and Culture DG, 2010.
21	Sealey, A. Researching English language: A resource book for students. London and New York: Routledge. Taylor & Francis, 2010.
22	Nakayama, T. K., Halualani, R. T. The Handbook of Critical Intercultural Communication. Print

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1	Burkšaitienė, N. University students' self-assessment of ESP project work as a tool for aligning teaching with learning // <i>The World of Languages and Literatures: A Contemporary Outlook</i> / Edited by N. Bakić-Mirić, M. Jakovljević and M. Lončar-Vujnović. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2021. p. 69-91.
2	Burkšaitienė, N. Self-assessment of ESP oral performance: A tool for learning and fostering learner awareness // <i>Journal of education culture and society</i> . Wrocław: University of Wrocław. ISSN 2081-1640. 2020, vol. 11, no. 1, p. 146-162. DOI: 10.15503/jecs2020.1.146.162.
3	Kriauciūnienė Roma, Targamadžė, Vilija, Arcimavičienė, Liudmila. Insights into the Application of Action-oriented Approach to Language Teaching and Learning at University Level: a case of Vilnius University. E ISSN 1512-3146 (online) International Journal ISSN 1987-9601 (print) of Multilingual, Education, 2020, 16, 2020. http://multilinguaeducation.org/en/article/51
4	Vaičiūnienė, Vilhelmina. Multilingual Society: Reality or Aspiration? // <i>Educational, linguistic and media discourses</i> / edited by R. Kriauciūnienė. Newcastle upon Tyne : Cambridge Scholars Publishing, 2020. ISBN 9781527555501. p. 103-117. [M.kr.: S 007]
5	Targamadžė, V., Kriauciūnienė, R. The place of values in plurilingual education: a university teachers' viewpoint. <i>International journal of multilingual education</i> . Tbilisi: Centre for Civil Integration and Inter-Ethnic Relations. 2018, vol. 11, no 43. p. 152-168.
6	Kriauciūnienė, R. Development of Future Teachers' Critical Thinking as a Precondition for Making Moral Judgements. <i>Problems of and Perspectives on Language Acquisition</i> (sud. Diana Laivenece), Cambridge Scholars Publishing, 2018, p. 240–254. ISBN: 978-1-5275-1356-3 https://www.cambridgescholars.com/problems-of-and-perspectives-on-language-acquisition
7	Selevičienė, E.; Burkšaitienė, N. A Study of tertiary teachers' attitudes towards Web 2.0 technologies and their use for teaching EFL and ESP // <i>Establishing predominance of English for specific purposes within adult English language teaching</i> / Edited by N. Stojković and N. Burkšaitienė. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2018, ISBN 1527511596. eISBN 9781527511590. p. 94-118.
8	Tamošiūnienė, L., Vaičiūnienė, V. Post-project development of plurilingualism understanding in partner context // <i>The foundations and versatility of English language teaching (ELT)</i> / edited by Christoph Haase, Natalia Orlova and Joel Head. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing, 2018, p. 189-199.
9	Burkšaitienė, N., Selevičienė, E. University and college teachers' attitudes towards Web 2.0 technologies and their use for teaching English for General and Specific Purposes // <i>Journal of teaching English for specific and academic purposes</i> . Niš: University of Niš. ISSN 2334-9182. eISSN 2334-9212. 2017, vol. 5, no. 2, p. 231-240. DOI: 10.22190/JTESAP1702231B.
10	Vaičiūnienė, V., Gedvilas, P. Communication in foreign languages for personal development and professional career // <i>European scientific journal (ESJ)</i> . Kočani: European Scientific Institute. 2015, vol. 11 (22): 102-116.
11	Gedvilienė, G., Bortkevičienė, V., Tūtlys, V., Vaičiūnienė, V. ir kt. Suaugusiųjų bendrųjų kompetencijų plėtra: mokslo monografija, VDU, 2015.
12	Kriauciūnienė R. The importance of value attitudes in solving intercultural conflicts. <i>Linguistics, culture and identity in foreign language education</i> / edited by Azmat Akbarov. ISBN 9789958834356, 2014, p. 1627-1633.
13	Vaičiūnienė, V., Užpalienė, D. Metacognitive online reading strategies in foreign language learning context at university // <i>Socialinės technologijos: mokslo darbai = Social technologies: research papers [Elektroninis išteklius]</i> . 2013, 3(2): 316-329.
14	Vaičiūnienė, V., Mažeikienė, V., Valūnaitė Oleškevičienė, G. Social media in adult education, Edited book. Vilnius: MRU, 2013.
15	Burkšaitienė, N. Peer feedback for fostering students' metacognitive skills of thinking about learning in a course of English for law = Metakognityvinių gebėjimų ugdymas studentų suteikiamu grįžtamuoju ryšiu studijuojant teisinę anglų kalbą. <i>Socialinių mokslų studijos</i> , 2012, 4(4): 1341-13552.
16	Burkšaitienė, N. Promoting student learning through feedback in higher education. <i>Socialinių</i>

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1	Vilhelmina Vaičiūnienė	MRU	Doc. dr.	vvaiciun@mruni.eu
2	Nijolė Burksaitienė	VU	Prof. dr.	nijole.burksaitiene@flf.vu.lt
3.	Roma Kriauciūnienė	VU	Prof. dr.	roma.kriauciuniene@flf.vu.lt

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
S270 D LPD28	5	VU	Šiaulių akademija	Edukologijos institutas
		KU	Socialinių ir humanitarinių mokslų fakultetas	Pedagogikos katedra

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Menai, ugdymas ir meninio ugdymo tyrimas

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Arts, education and art education research

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Kurso metu doktorantai supažindinami su požiūrių į meninį ugdymą bei jo tyrimo metodologijų įvairovę: studijuojami meninio ugdymo konceptualieji pagrindai, analizuojamos svarbiausios šiuolaikinio meninio ugdymo problemos, aptariami meninio tyrimo dizaino ir metodologijos pasirinkimo principai, nagrinėjamos meninio ugdymo tyrimų taikymo praktikoje galimybės. Doktorantai skatinami argumentuotai pasirinkti meninio ugdymo sampratą, ja remiantis projektuoti mokslinį tyrimą, planuoti ir įgyvendinti meninio ugdymo projektus.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

During the course, doctoral students are introduced to a variety of approaches to arts education and its research methodologies: the conceptual bases of arts education are studied, the most important problems of arts education are analysed, the principles of choosing the design and methodology of artistic research are discussed, the possibilities of applying arts education research in practice are analysed. Doctoral students are encouraged to make a reasonable choice of the concept of arts education, based on which to design research, plan and implement educational projects.

Dalyko tikslas

Plėtoti studijuojančiųjų meninio ugdymo sampratą, supažindinti su meninio ugdymo šiuolaikinėje švietimo sistemoje problemomis, įgalinti pagrįstai pasirinkti meninio ugdymo tyrimų strategiją bei modeliuoti ugdymo inovacijas.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

Meninio ugdymo teorinės prieigos:

- Sampratų – meninis ugdymas, ugdymas menu, menai ugdyme – apibrėžtis;
- Istorinė meninio ugdymo retrospektyva;
- Meninis ugdymas filosofinių, psichologinių ir sociologinių teorijų kontekste.

Šiuolaikinio meninio ugdymo problemos:

- Meninio ugdymo modeliavimas *curriculum* teorijų požiūriu;
- Meninis ugdymas kompetencijomis grįstam ugdymui;
- Menai, estetika ir neuromokslai;
- Formalaus ir neformalaus meninio ugdymo paskirtis, sąveika, perspektyva;
- Įtraukusis ir integruotas meninis ugdymas;
- Meninis ugdymas ir bendruomenė.

Meninio ugdymo ir menu grįsti tyrimai:

- Meninio ugdymo tyrimų tradicija;
- Menu grįsti tyrimai ugdymo praktikai.

Studijų metodai: paskaita-diskusija, savarankiškos studijos, darbas grupėse, informacijos paieškos užduotis.

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimą sudaro:

- Doktorantų dalyvavimas diskusijose (40 proc.);
- Matmenys moksliniam straipsniui arba konferencijos pranešimas (60 proc.).

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1.	Fleming, M., Bresler, L., O'Toole, J. (Eds.). <i>The Routledge International Handbook of the Arts and Education</i> . Routledge. (2014)
2.	Carroll, N. <i>Theories of Art Today</i> . The University of Wisconsin Press. (2000)
3.	Rogers, A. <i>Non-formal education: flexibles chooling or participatory education?</i> Springer. (2005)
4.	Huston, J.P., Nadal, M., Mora, F., Agnati, L.I., Conde, C.J. (Eds.). <i>Arts, Aesthetic, and the Brain</i> . Oxford University Press. (2015)
5.	Hatton, K. <i>Towards an Inclusive Arts Education</i> . Trentham Books. (2016)
6.	Carter, M.R. <i>Arts Education and Curriculum Studies</i> . Routledge. (2019)
7.	Leavy, P. <i>Method Meets Art: Arts-Based Research Practice</i> . Guilford Publications. (2020)

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1.	Eaton, M.M. <i>Merit Aesthetic and Ethical</i> . Oxford University Press. (2001)
2.	Kaufmann, K. Non-Formal Education in International Comparison: Patterns of Participation and Investment in Selected European Countries. <i>International Journal for Research in Vocational Education and Training</i> , 2(4), 239-267. (2015)
3.	Hallam, S., Creech, A., McQueen, H. Pupils' perceptions of informal learning in school music lessons. <i>Music Education Research</i> , 20(2), 1-18. (2016)
4.	Carroll, N. <i>Philosophy of Art</i> . Routledge. (1999)
5.	Jareckaitė S., Rimkutė-Jankuvienė S. <i>Šiuolaikinio muzikinio ugdymo sistemos</i> . Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla. (2010)
6.	Efland, A. <i>Art and Cognition: Integrating the Visual Arts in the Curriculum</i> . Teachers College Press. (2014)
7.	Girdzijauskienė, R., Šmitienė, G. Menų samprata STEAM koncepcijoje: pusiau sisteminė literatūros apžvalga. <i>Pedagogika</i> , 140(4), 155-171. (2020)

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1.	Diana Strakšienė	VUŠA	prof. dr.	diana.straksiene@sa.vu.lt
2.	Rūta Girdzijauskienė	KU	prof. dr.	girdzijauskiene.ruta@gmail.com

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	Vilniaus universitetas	Filosofijos fakultetas	Ugdymo mokslų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Švietimo politika globalizacijos laikotarpiu

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Education policy at times of globalization

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Globalizacija yra vieningos pasaulinės rinkos ir kultūros formavimosi procesas. Globalizacija tiek visuomenėje, tiek akademinėje bendruomenėje yra vertinama nevienareikšmiškai. Vieni labiau akcentuoja teigiamus, kiti – neigiamus globalizacijos aspektus. Vieni autoriai mano, kad globalizacijos poveikis pervertinamas, kiti – kad nepakankamai įvertinamas. Globalizacija neabejotinai daro poveikį ir švietimo raidai. Studijų dalykas skirtas nacionalinės ir globalios švietimo politikos tyrimams.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

Globalization is a process of development of the world market and culture. Globalization is treated controversially both in an academic community and in a wider society. Some tend to underline positive, some – negative aspects of globalization. Some authors think that the power of globalization is overemphasized, some others think that it is underestimated. Globalization undoubtedly affects the development of education. The study course is dedicated to research of the national and global education policy.

Dalyko tikslas

Žinoti, suprasti ir gebėti analizuoti švietimo politiką globalizacijos kontekste.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

Temos:

1. Globalization and education (globalizacija ir švietimas)
2. Image of education in a global world (švietimo įvaizdis globaliame pasaulyje)
3. Characteristics of education policy (švietimo politikos charakteristikos)
4. Types of education policy. Stages of education policy (švietimo politikos pobūdis ir etapai)
5. Ideological foundations of education policy (ideologinės švietimo politikos ištakos)
6. Neoliberalism and education (neoliberalizmas ir švietimas)
7. Privatisation of education. Private tutoring (švietimo privatizavimas ir korepetitoravimas)
8. Education policy of the European Union (Europos Sąjungos švietimo politika)
9. Knowledge transfer and globalization of higher education. Competence-based learning (žinių sklaida ir aukštojo mokslo globalizacija. Kompetencijomis grįstas mokymasis)
10. Global organizations and education. UNESCO, OECD and the World Bank (globalios organizacijos ir švietimas. UNESCO, EBPO ir Pasaulio Bankas)
11. Current trends in educational research (šiuoaukinės edukologinių tyrimų kryptys)
12. International student achievement studies. National testing and examinations (tarptautiniai moksleivių pasiekimų tyrimai. Nacionaliniai egzaminai ir testavimas)
13. Educational change, innovations and reforms (Švietimo kaita, inovacijos ir reformos)
14. History of education reforms (švietimo reformų istorija)
15. Types of education reforms (švietimo reformų tipologija)
16. Global education reform movement (GERM) (globalus švietimo reformų judėjimas)
17. Education reforms in post-socialist countries (švietimo reformos posocialistinėse šalyse)
18. Major priorities and challenges for the future of education (svarbiausi ateities švietimo prioritetai ir iššūkiai)

Studijų metodai: paskaitos ir seminarai (jeigu susirinks grupė), darbas pagal individualų planą, atvejų analizė, referatų rengimas ir pristatymas.

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimą sudaro:

Analitinis rašto darbas studijų dalyko tema (50 proc.) ir egzaminas (50 proc.)

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1	Želvys, R., Būdienė, V., Zabulionis, A. Švietimo politika ir monitoringas. Vilnius: Garnelis, 2003.
2	Simola, Hannu, Kauko, Jaakko, Varjo, Janne, Kalalahti, Mira, & Sahlstrom, Fritjof. (2017). <i>Dynamics in Education Politics</i> . Taylor & Francis.
3	Kauko, Jaakko, Takala, Tuomas, & Rinne, Risto. (2018). <i>Politics of Quality in Education</i> . Taylor & Francis.
4	Fan, Guorui, & Popkewitz, Thomas S. (2020). <i>Handbook of Education Policy Studies</i> . Springer Nature.
5	Bulajeva, T. ir Duoblienė, L. (sud.) Lietuvos švietimo politikos transformacijos. Vilnius: VU leidykla, 2009.
6	Spring, J. <i>Globalization of Education: An Introduction</i> . New York: Routledge, 2015.
7	Sahlberg, P. <i>Finnish Lessons 2.0. What Can the World Learn from Educational Change in Finland?</i> New York: Teachers College Press, 2015.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1	Sahlberg, P., Hasak, J., Rodriguez, V. <i>Hard Questions on Global Educational Change</i> . New York: Teachers College Press, 2017.
2	Silova, I. (ed.) <i>Post-Socialism is Not Dead: (Re) Reading the Global in Comparative Education</i> . Bingley: Emerald, 2010.
3	Hargreaves, A. <i>Mokymas žinių visuomenėje: švietimas nesaugumo amžiuje</i> . Vilnius: Homo liber, 2008.
4	Schiefelbeinas, E. F., McGinnas, N. F. <i>Mokomės ugdyti: siūlymai Lotynų Amerikos švietimui pertvarkyti</i> . Vilnius: Švietimo aprūpinimo centras, 2011.

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1	Rimantas Želvys	VU	Prof. habil. dr.	rimantas.zelvys@fsf.vu.lt
2	Renata Bilbokaitė	VU	Prof. dr.	renata.bilbokaite@sa.vu.lt
3	Vincentas Lamanauskas	VU	Prof. dr.	vincentas.lamanauskas@sa.vu.lt

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	VU (FSF)		Ugdymo mokslų institutas
		MRU		Edukologijos ir socialinio darbo institutas
		VU (ŠA)		Edukologijos katedra

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Šiuolaikinė švietimo vadyba: teorija ir praktika

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Modern Educational Management: Theory and Practice

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Studijų dalykas sudarytas iš keturių dalių: šiuolaikinės švietimo vadybos teorijos ir jų taikymas ugdymo realybės lygmenyse, švietimo organizacijų ir jų veiklos kokybės vadyba, curriculum vadyba, švietimo kokybės vertinimas. Visos dalys yra integralios ir nukreiptos teorijos ir praktikos dermės diskursu, orientuojantis padėti doktorantams ugdytis gebėjimą modeliuoti pozityvius pokyčius kintančioje edukacinėje aplinkoje. Tuo tikslu analizuojama įvairios vadybinės teorijos, modeliuojama jų pritaikomumas, identifikuojant galimybes ir trikdžius. Pagrindinis tikslas - Gebėti modeliuoti pozityvius vadybinius pokyčius švietimo sistemos, organizacijos, pedagoginės vadybos lygmenyse, taikant šiuolaikines vadybines teorijas ir praktikas.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The study subject consists of four parts: modern educational management theories and their application at the levels of educational realities; education organizations and quality management; curriculum management; assessment of the quality of education. All parts are an integral and focused on theory and practice. The goal is to help doctoral students develop their ability to model positive changes in a changing educational environment. Various management theory analyzed, modeled their application in practice. Great attention is paid to the possibilities of application of theories. The main objective is to be able to model positive managerial changes at the levels of education system, organization, pedagogical management, applying modern management theories and practices.

Dalyko tikslas

Gebėti modeliuoti pozityvius vadybinius pokyčius švietimo sistemos, organizacijos, pedagoginės vadybos lygmenyse, taikant šiuolaikines vadybines teorijas ir praktikas.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

Šiuolaikinės švietimo vadybos teorijos ir jų taikymas ugdymo realybės lygmenyse

Švietimo sistemos, jos sistemų ir elementų sąveika. Sistemos elementų pozityvaus poveikio ir destrukcijos įžvalgos ugdymo realybės lygmenų kontekste. Švietimo sistemos, institucinės, pedagoginės vadybos sąlyčio ir sąveikos įžvalga. Švietimo vadybos teorijos (Penkių disciplinų šiuolaikinė vadyba, Komandos kūrimo, Besimokančios organizacijos, Atvirų sistemų ir kitos modernios teorijos) ir jų dekodavimas taikymo švietimo sistemoje privalumų ir trūkumų požiūriu. Organizacijos linkmių ir slinkčių modeliavimas.

Švietimo organizacijų ir jų veiklos kokybės vadyba.

Švietimo organizacijų kokybės vadybos sistemos (ISO - 9000, Visuotinės kokybės vadybos modelis (TQM), Europos fondo kokybės vadybos modelis (EFQM), Palyginamumo modelis (angl. benchmarking), BVM modelio, LEAN metodikos ir kt.). Kokybės vadybos sistemos parinkimo dilema ir kriterijų formulavimas. Kokybės vadybos sistemos konstravimo logika. Vidinis ir išorinis vertinimas. Stebėsenos sistemos konstrukto modeliavimas. Lyderystė ir jos vaidmuo kokybės užtikrinime.

Curriculum vadyba.

Curriculum teorijos ištakos. R. Tylerio teorija (ugdymo tikslai, kaip esminė curriculum ašis; cikliškumas ir etapiškumas). G. A. Beauchamp, N. Markee, R. Laužacko ir kt. idėjų analizė. Curriculum teorijos integracija į Lietuvos švietimo sistemą. Ugdymo turinio planavimas ir konstravimo aspektai: filosofinis ir konstrukcinis (linijinė, koncentrinė, integruota). Curriculum kokybės užtikrinimas (Tylerio, Walkerio, Eisnerio, Olivos ir kt. modeliai). Savaiminio, savivaldaus ir personalizuoto mokymo(si) organizaciniai aspektai.

<p>Švietimo kokybės vertinimas. Švietimo kokybės vertinimo modeliai: į tikslus orientuotas; į sprendimų priėmimą (valdymą) orientuotas; į vartotoją orientuotas; į profesionalumą orientuotas; į mokymąsi orientuotas vertinimas; į dalyvius orientuotas vertinimas. Švietimo kokybės vertinimo sistemos konstravimas (Švietimo kokybės vertinimo metodologija ir modelis).</p> <p>Studijų metodai: atvejų kūrimo, taikymo, analizės metodas, tyrimine veikla grįstas metodas (angl. <i>Inquiry-based Studies</i>), diskusijos, modeliavimas.</p>
--

<p>Studijų pasiekimų vertinimas <i>Studijų pasiekimų vertinimą sudaro:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 50 proc. egzaminas • 50 proc. Atvejų kūrimo, taikymo, analizės kompleksinė užduotis

Pagrindinė literatūra

1	Beerel, A. (2013). Leadership and change management. Los Angeles: SAGE.
2	BVM modelis (2005). http://elibrary.lt/resursai/Ziniasklaida/LVAI/livadis_bvm.pdf http://www.sppd.lt/media/mce_filebrowser/2016/04/21/BVM_isivertinimo_ataskaita.pdf
3	Bush, T. (2011). Theories of educational leadership and management. Los Angeles: SAGE.
4	
5	Creemers, B., Kyriakides, L. (2012). Improving Quality in Education: Dynamic Approaches to School Improvement. New York: Routledge.
6	Perruci, G., Hall S. W. (2018). <i>Teaching Leadership</i> . UK: Edward Elgar Publishing.
7	Scherman, V., Bosker, R., Howie, S. (2017). <i>Monitoring the Quality of Education in Schools</i> . Rotterdam, Boston, Taipei: Sense Publishers.
8	O’Sullivan, M. (2018). <i>Implementing the Curriculum with Cambridge A guide for school leaders. Cambridge Assessment</i> . (Internetinė prieiga: https://www.cambridgeinternational.org/Images/134557-implementing-the-curriculum-with-cambridge.pdf . – Žiūrėta: 2018 10 10)
	Tyler, R. W. (1949). <i>Basic principles of Curriculum and Instruction</i> . Chicago: The University of Chicago Press.
	Wang, V. C. X., Bain, B., Hope, J. (2016). <i>Educational Leadership and Organizational Management: Linking Theories to Practice</i> . USA: Information Age Publishing

Papildoma literatūra

1	Assuring Quality in Education. Policies and Approaches to School Evaluation in Europe. Eurydice Report. Internetinė prieiga: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/assuring-quality-education-policies-and-approaches-school-evaluation-europe_en
2	Halstead, J. (2011). <i>Navigating the New Pedagogy: Six Principles that Transform Teaching</i> . UK: R&L Education.
3	<i>Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodika</i> . Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. kovo 29 d. įsakymas Nr. V-267. (Internetinė prieiga: http://www.nmva.smm.lt/isivertinimas/mokyklu-isivertinimas/dokumentai/- . Žiūrėta: 2018 11)
4	Serafinas, D. (2011). <i>Kokybės vadybos teorijos praktinis taikymas</i> . Vilnius. (Internetinė prieiga: http://www.kv.ef.vu.lt/wp-content/uploads/2010/10/MOKOMOJI-KNYGA-Kokybes-vadybos-teorijos-praktinis-taikymas.pdf . - Žiūrėta: 2018 10 11)
5	Shiro, M. (2014). <i>Curriculum Theory. Conflicting Visions and Enduring Concerns</i> . USA: Sage Publication.
6	Skaržauskienė, A. (2010). <i>Sisteminis mąstymas organizacijų valdyme</i> . Vilnius: MRU.
7	Targamadžė, V. (2017). Geros mokyklos koncepcijos įgyvendinimo linkmės. Vilnius: VU leidykla.
8	Valuckienė, J. ir kt. (2015). <i>Lyderystė mokymuisi: teorija ir praktika mokyklos kaitai</i> [Monografija]. Šiauliai: Titnagas.
9	Žibėnienė, G. (2014). <i>Studijų rezultatų vertinimas: teorinis ir empirinis pagrindimas</i> . Vilnius: MRU.
10	William, D. (2016). <i>Leadership for Teacher Learning</i> . USA: Learning Science International.

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1	Rimantas Želvys	VU	Prof. habil. dr.	rimantas.zelvys@fsf.vu.lt

2	Gintautė Žibėnienė	MRU	doc. dr.	zibeniene@mrni.eu
3	Renata Bilbokaitė	VU (ŠA)	prof. dr.	Renata.bilbokaite@sa.vu.lt
4	Julija Melnikova	KU	Vyr. m. d.	Julija.melnikova@ku.lt

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	VU	Filosofijos fakultetas	Ugdymo mokslų institutas
		VU	Šiaulių akademija	Edukologijos institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Švietimo darniam vystymuisi iššūkiai Antropocene

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Challenges of education for sustainable development in Anthropocene

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Programos tikslas supažindinti su darnaus vystymosi švietimu (toliau DVŠ), jo pagrindiniais principais, pamatinėmis vertybėmis antropoceno epochoje ir įgalinti studentus, integruojant įvairius ekonominius, socialinius ir aplinkos stebėsenos rezultatus bei inovatyvius metodus tvariam skirtingų lygio (mikro, mezo, macro) švietimo procesų valdymui. Studijos prisidėtų prie visuomenės darnaus vystymosi antropocene – asmeniškai ir bendruomenėje, vietos ir globaliu mastu („mokyti“, „veikti“, „būti“, „gyventi ir dirbti drauge“), intuityviai bei formalizuotai kuriant / įgyvendinant darnaus vystymosi edukacines strategijas subjekto (mokytojo / mokinio) ir objektų (mokyklos / universiteto / NVO) atsakomybių bei jų intra-aktyvių tinklų kontekste.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The aim of the program is to introduce sustainable development education (ESD), its basic principles, core values in the anthropocene and to enable students to integrate various economic, social and environmental monitoring results and innovative methods for sustainable management of different levels (micro, meso, macro) educational processes. Studies would contribute to the sustainable development of society in the anthropocene - personally and in the community, locally and globally (“learning”, “acting”, “being”, “living and working together”), intuitively and formally creating / implementing sustainable development educational strategies of the subject (teacher / pupil) and objects (school / university / NGO) responsibilities as well as their intra-active connections.

Dalyko tikslas

Įgyti doktorantams kompetencijų:

- Studentai gebės žodžiu ir raštu argumentuotai pagrįsti su globalaus pasaulio realijomis susijusį darnaus vystymosi švietimą antropocene, supras jo prielaidas bei problematiką švietime ir potencialias tvarumo valdymo galimybes.
- Gebės atpažinti agentiškos materijos intraakcijas įtraukiant vienas kito aspektus į dinaminį santykį; atpažinti ir įvardinti žmonių, ne-žmonių bei daugiau- nei-žmonių (more-than-human) produkuojamas realybes, žinojimus ir raštingumus bei atskirti juos nuo žmogiškų socialinių santykių; originaliai, pasitelkiant savo ir kitų jau įvardintą ar užfiksuotą žinojimą (faktus, rodiklius) bei patirtį, sukonstruoti vieningą visumą ir pateikti visuomenei (auditorijai) suprantama komunikacine išraiška.
- Modeliuos ugdymo procesą darniam vystymuisi atliepti, taikydami įvairias mokymo ir mokymosi strategijas, analizuodami, palygindami, susistemindami darnaus vystymosi kriterijus / rodiklius (ekonominius, socialinius, aplinkos bei institucinius), galimą jų poveikį švietimo tvarumui įvairiuose lygmenyse.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

1. Darnaus vystymosi samprata, istorinė raida ir paradigmos.
2. Darnaus vystymosi dimensijos: ekonominė, socialinė, aplinkos ir institucinė, jų retrospektyva ir perspektyva.
3. “Augimo” fenomenas – jo pasekmių dabartis ir potenciali prognozė darnaus vystymosi dimensijų kontekste, sąsaja su siekiama vs realia pasauline ir nacionaline švietimo pažanga.
4. Darnaus vystymosi integruotas pažinimas per vertinimą: makro, mezo ir mikro kriterijai, rodikliai (ekonominiai, socialiniai, aplinkos, instituciniai) ir jų sistemini modeliai, duomenų ataskaitos.
5. Asmeninės, korporatyvinės ir institucinės atsakomybės, kaip darnaus vystymosi ekonominio, aplinkos, socialinio ir institucinio dėmens, konstravimas įvairių švietimo procesų, lygmenų strategijose ir jų įgyvendinime siekiant švietimo pažangos.
6. Antropoceno teorija. Antropoceno laikmetis, rūšies planetoje problema, žmogiškumo samprata, nomadiškumas, rizomatiškumas, tapsmas kitu.
7. Antropocenas švietime. Naujieji švietimo fenomenai: *Curriculum* decentralizavimas, tinklai ir asambliažai. Nesuvaldomas/išmuštas iš vėžių (bewildering) švietimas, pasyvus aktyvumas. Savivoka ir jos ugdymas.

- (Ne)lyderystė. Paklydimas humanizmo kartografijoje.
8. Antropocenas ir menas švietime. Meniniai gamtos projektai/ tyrimai švietime. Švietimas kaip menas.
 9. Antropoceno vizualizavimas ir švietimas. Vizualumas ir jaunimo klimato kaitos aktyvizmas.
 10. Antropocenas, švietimas ir etika.
 11. Antropocenas ir jo sinonimai (Kapitalocenas, Kthulucenas, Plastikocenas, Plantaciocenas): rezonansai švietime.
 12. Kontr-anthropocenas - kovos su antropocenu naratyvai (techno-optimizmas; žaliasis-kapitalizmas).
 13. Minkštas vs kritiškas vs "kitoks" darnaus vystymosi švietimas
 14. Atsiskaitomųjų darbų (modeliai, scenarijai) parengimas

Studijų metodai: Refleksija, grupinė diskusija, debatai, pasisakymai seminaruose, švietimo ateities scenarijų analizė ir jų individualus modeliavimas

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimą sudaro:

- Darnaus švietimo modelis / švietimo darniam vystymuisi modelis pasirinktu lygmeniui ir jo (makro / mezo / mikro) pristatymas (30 proc.);
- Debatai ir refleksijos (30 proc.)
- Švietimo scenarijų kūrimas (40 proc.).

Pagrindinė literatūra

1	Snaza, N., Appelbaum, P., Bayne, S., Carlson, D., Morris, M., Rotas, N., & Weaver, J. A. 2014. Toward a posthuman education. <i>Journal of Curriculum Theorizing</i> , 30(2), 39. https://journal.jctonline.org/index.php/jct/article/view/501
2	Jason W. Moore. 2017. The Capitalocene, Part I: on the nature and origins of our ecological crisis. <i>The Journal of Peasant Studies</i> . Volume 44, 2017 - Issue 3. https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/03066150.2016.1235036
3	Andreotti, V. D. O. 2015. Global citizenship education otherwise: pedagogical and theoretical insights. <i>Decolonizing global citizenship education</i> (pp. 221-229). Brill Sense. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-94-6300-277-6_18
4	Bacevičiūtė D. 2019. Geologinis laikas ir globali erdvė kaip antropoceno etikos (ne)galimybės sąlyga. <i>Athena</i> , 2019, Nr. 14, p. 135 - 148. https://www.athena.lt/files/pdf/14/Athene_C_201.pdf
5	Dareškevičiūtė V. 2019. Antropoceno estetika: tarp anestezijos ir <i>aesthesis</i> . <i>ATHENA</i> , 2019, Nr. 14 https://athena.lt/files/pdf/14/Athene_C_199.pdf
6	Duoblienė L. 2018. Pohumanistinis ugdymas: dekoduoti. <i>Vilniaus universiteto leidykla</i> .
7	Gutauskas M. 2019. Šiuokšlių fenomenologija antropoceno epochoje. <i>Athena</i> , 2019, Nr. 14, p.40 - 62. https://www.athena.lt/files/pdf/14/Athene_C_196.pdf
8	Laird, S. 2017. Learning to Live in the Anthropocene: Our Children and Ourselves. <i>Studies in Philosophy and Education</i> 36(2) doi:10.1007/s11217-017-9571-6.
9	O'Brien, K., Selboe, E., Hayward B. M. 2018. Exploring youth activism on climate change: dutiful, disruptive, and dangerous dissent. <i>Ecology and Society</i> 23(3):42. https://doi.org/10.5751/ES-10287-230342
10	Konferencijos straipsnių rinkinys. 2019. Darnus vystymasis: teorija ir praktika: konferencijos medžiaga https://www.laei.lt/?mt=konferencijos&straipsnis=1511&metai=2019
11	Fahnestock L. 2015. The use of concepts related to sustainable development in political and strategic documents http://ri.diva-portal.org/smash/get/diva2:1074638/FULLTEXT01.pdf
12	Maria Hofman-Bergholm. 2018. Changes in Thoughts and Actions as Requirements for a Sustainable Future: A Review of Recent Research on the Finnish Educational System and Sustainable Development. <i>Journal of Teacher Education for Sustainability</i> , vol. 20, no. 2, pp. 19-30, http://www.ise-lv.eu/publications.php?&pub=3
13	Pivorienė J. 2014. Darnios plėtros socialinė dimensija ir globalus švietimas. <i>Social Innovation for Social Industry Development</i> . T. 3, Nr. 39, p. 39-47 / Vol. 3, No. 39, pp. 39-47, http://socialinisugdymas.leu.lt/index.php/socialinisugdymas/article/view/110/105

Papildoma literatūra

1	Morton T. 2017. <i>Being Ecological</i> . MA, Cambridge: MIT Press
2	Morton T. 2019. <i>Humankind. Solidarity with Nonhuman People</i> . NY, Verso
3	Mirzoeff, J. 2011. Visualising the Anthropocene. <i>Public Culture</i> (2014) 26 (2 (73)): 213-232. doi:10.1215/08992363-2392039
4	Jagodzinski J. (ed.) 2019. <i>Interrogating Anthropocene: ecology, aesthetic, pedagogy and the future in question</i> . University of Alberta: Palgrave, macmillan.
5	Žukauskaitė A. 2016. <i>Nuo biopolitikos iki biofilosofijos</i> . Vilnius, Kitos knygos
6	Braidotti, R., & Hlavajova, M. (Eds.). 2018. <i>Capitalocene and Chthulucene</i> ; in <i>Posthuman Glossary</i> Bloomsbury Publishing.
7	European Environment Agency. 2020. <i>SOER 2020/Europe's policies and sustainability goals</i> https://www.eea.europa.eu/publications/soer-2020/chapter-02_soer2020-europe-s-policies/view
8	European commission. 2016. <i>Financing global sustainable development</i> . https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ba419df9-4e3e-11e6-89bd-01aa75ed71a1/language-en

9	Eriksson E. 2017. Women's empowerment and its links to sustainable development https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/f018be99-eb81-11e5-8a81-01aa75ed71a1/language-en
10	Voituriez, Trancrède; Raess, Damian; Schmiege, Evita. 2018. The future of sustainable development chapters in EU free trade agreements. https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/bbe8c273-af83-11e8-99ee-01aa75ed71a1/language-en
11	Ephraim Nkonya, Alisher Mirzabaev, Joachim von Braun. 2016. Economics of Land Degradation and Improvement – A Global Assessment for Sustainable Development https://link.springer.com/content/pdf/10.1007%2F978-3-319-19168-3.pdf
12	Haraway D. J. 2019. Čiuopiantis mąstymas: Antropocenas, Kapitalocenas, Kthulucenas* ATHENA, 2019, Nr. 14 https://athena.lt/files/pdf/14/Athene_C_199.pdf
13	Duoblienė, L., Vaitekaitis, J. (2021) Posthumanist Approach to Human/Child-Centered Education. <i>Journal of Future studies</i> . https://ojs.jfsdigital.org/index.php/jfs/authorDashboard/submission/89

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1	Lilija Duoblienė	VU (UMI)	prof. dr.	lilija.duobliene@fsf.vu.lt
2	Renata Bilbokaitė	VU (ŠA)	prof. dr.	renata.bilbokaite@sa.vu.lt

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306

STUDIJŲ DALYKO/MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais (ECTS)	Universitetas	Fakultetas	Katedra, institutas
	5	VU	Filosofijos fakultetas	Ugdymo mokslų institutas
		MRU		Edukologijos ir socialinio darbo institutas

Pavadinimas

Tarpkultūrinio ugdymo teorijos ir problemos

Pavadinimas anglų kalba

Theories and Problems of Intercultural Education

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Šiuo moduliui siekiama prisidėti prie trečios pakopos studentų gebėjimų plėtoti kultūrinę, bendravimo ir bendradarbiavimo kompetencijas bei asmeninę karjerą; vertinti ir interpretuoti pasirinktus tarpkultūrinio švietimo ir ugdymo reiškinius (tautiniu, rasiniu, lyties, socialiniu, religiniu, amžiaus ir kitais aspektais) ir problemas kultūros studijų teorijų bei empirinių tyrimų kontekste; pritaikyti kitų mokslų pasiekimus švietimo tyrimuose. Ypatingas dėmesys skiriamas gebėjimui vertinti švietimo reiškinius, susijusius su kultūrų sandūromis, veiklos pasaulio kontekste. Kurse derinamos paskaitos, darbas komandoje, konsultavimasis, savarankiškos studijos bei nuotolinio mokymo(si) metodas. Studentai skatinami atlikti užduotis komandoje arba individualiai, parengti pranešimą ir parašyti ese kurso tematikos ir savo tyrinėjamos temos sankirtoje. Pranešimas skaitomas jaunųjų mokslininkų ar kurioje kitoje tematiką atitinkančioje konferencijoje, taip pat numatomas atsiskaitymas testo forma.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

It is aimed at this module to assist third cycle students to further develop the following competencies that are indicated in the study program: ability to analyse researcher's and pedagogical competencies: to evaluate educational phenomenon and theories in a chosen context, to apply achievements in other fields for research in education, and, especially, to evaluate educational phenomenon in the global context. Lectures, also elements of distance course, consultations and individual or/and team work, independent studies are applied in this course. Students are encouraged to develop a conference presentation on the topic in the intersection of discourse of this module and individual dissertation theme. Also, a test for assessment is applied.

Dalyko tikslas

Sėkmingai pabaigę kursą, studentai gebės:

1. apibūdinti tarpkultūrinio švietimo sampratą ir istorines dėmesio jam ištakas;
2. apibūdinti tarpkultūrinio švietimo/ugdymo kryptis (multikultūriškumas, tarpkultūriškumas, radikalusis multikultūriškumas) ir įvairius lygmenis (individualus, organizacinis, nacionalinis, tarptautinis, kultūrinis, politinis, teisinis ir kt. lygmenys) bei apžvelgti prielaidų ir iššūkių švietimui situaciją.
3. įvardinti tarpkultūrinio švietimo funkcijas šiuolaikinio švietimo ir mokymosi visą gyvenimą kontekste;
4. įvardinti pagrindines kultūros ir pilietiškumo sampratas;
5. apibūdinti tarpkultūrinio švietimo organizavimo ypatumus;
6. nustatyti švietėjo darbo ypatumus tarpkultūriniame švietime/ugdyme;
7. analizuoti, tirti ir interpretuoti problemas ir iššūkius rasiniu, tautiniu, lyties, religiniu, socialiniu, kalbiniu, amžiaus ir kt. požiūriais;
8. pateikti tarpkultūrinio švietimo raiškų, formų ir prielaidų (pvz., teisinių) Lietuvoje ir kitose šalyse pavyzdžius;
9. įvertinti tarpkultūrinio švietimo/ugdymo padėtį pasirinktos šalies, savo (kaip doktoranto) tyrinėjamos tematikos kontekste.

10. parengti mokymosi aplanką apie tarpkultūrinio švietimo/ugdymo situaciją ir jos problematiką pasirinktos šalies švietimo kontekste. Į Aplanką įeina nuotolinio kurso užduotys, individualaus ir/arba komandinio darbo užduotys (pvz., pristatymai), pranešimo kurso tematikos ir savo tyrinėjamos temos sankirtoje tekstas.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

1. Tarpkultūrinio švietimo/ugdymo istorinės ištakos ir tarptautinės organizacijos.
2. Kultūros samprata. Kultūros sampratų įvairovė. Kultūra ir civilizacija.
3. Asmens kultūrinis tapatumas ir jo konstravimas.
4. Tautų migracija, kultūriniai skoliniai, švietimo ir besikeičiančio ugdymo poreikis. Monokultūrinis, multikultūrinis, tarpkultūrinis švietimo aspektai. Radikalusis multikultūrinio švietimo pobūdis. Tarpkultūrinio ir etnokultūrinio ugdymo sąsajos.
5. Tarpkultūrinio švietimo/ugdymo samprata. Tarpkultūrinio švietimo modeliai (Deardoff, Sandberg, Stones ir kt.).
6. Antropologinis požiūris į daugiakultūrį švietimą ir tarpkultūrinį ugdymą.
7. Tarpkultūriškumas ir dialogas.
8. Tarpkultūrinis švietimas tautiniu, rasiniu, religiniu ir socialiniu požiūriais.
9. Lytis kaip tarpkultūrinio ugdymo dimensija.
10. Subkultūros kaip mada, raiška, protestas. Pop kultūra ir medijų reikšmė ugdyme suartinant ar supriešinant kultūras.
11. Tarpkultūrinio švietimo/ugdymo lygmenys.
12. Tarpkultūrinio švietimo ir tarpkultūrinio mokymosi skirtumai ir sąsajos.
13. Tarpkultūrinis švietimas šiandienos daugiakultūriniame pasaulyje: įvairovė ir tapatumo išsaugojimas, pilietiškumo aspektas. Hibridinis tapatumas.
14. Mokymosi visą gyvenimą kultūros plėtotė ir tarpkultūrinio švietimo/ugdymo uždaviniai.
15. Tarpkultūrinis švietimas ir pedagoginio bei andragoginio darbo ypatumai: būtinos kompetencijos. Lietuvos patirtis: tarpkultūrinio švietimo raiškos, formos ir prielaidos (pvz., teisinės).

Studijų pasiekimų vertinimas

Egzamino užduotis (25%), Mokymosi aplanko kūrimas ir pateikimas (75 %).

Kurso pabaigoje laikomas egzaminas (25% bendro įvertinimo), kurso metu rengiamas Mokymosi aplankas. Jį sudaro situacijos analizė apie tarpkultūrinio švietimo dimensijas pasirinktos šalies švietimo kontekste. Į Aplanką įeina nuotolinio kurso užduotys (5%), individualaus ir/arba komandinio darbo užduotys (pvz., pristatymai) (10%), pranešimo kurso tematikos ir savo tyrinėjamos temos sankirtoje tekstas (35%). Aukščiausiu balu vertinamas tekstas, jei pateikiami duomenys/įrodymai apie tai, kad tekstas pranešimo arba straipsnio forma priimtas į tarptautinės konferencijos programą.

Literatūra

1. Alred G., Byram, M. (2003). Intercultural experience and education. Fleming. Multilingual Matters LTD,
2. Bauman. Z. (2002). Globalizacija/ pasekmės žmogui. Vilnius: Strofa.
3. Byram M. (1997). Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence. Clevedon: Multilingual Matters.
4. Bettman R., Roslon, M. (2013). „Going the distance: Impulse für die interkulturelle Qualitative Sozialforschung“. Wiesbaden : Springer VS
5. Bielskinė J., Duoblienė L., Tamulionytė E. (2012) Tarpkultūrinis ugdymas Lietuvos mokykloje: į pagalbą mokytojui. Tolerantiško jaunimo asociacija.
6. Bouchard, J. (2017). *Ideology, Agency and Intercultural Communicative Competence*. Singapore: Springer.
7. Brodin J. (2010). Education for Global Competencies: An EU–Canada Exchange Programme in

- Higher Education and Training, Journal of Studies in International Education 14 (5): 569-584 [internete – SAGE Publications leidyklos mokslinių žurnalų duomenų bazė] [žiūrėta 2011 08 19]. Prieiga per internetą: <<http://jsi.sagepub.com/content/14/5/569>>.
8. Butler, J. (2017). *Vargas dėl lyties. Feminizmas ir tapatybės apvertimas*. Vilnius: kitos knygos.
 9. Castells M. (2006). Tapatumo galia 2. Informacijos amžius: ekonomika, visuomenė ir kultūra. UAB Poligrafija ir informatika
 10. Council of Europe (2003) Intercultural Education: managing diversity, strengthening democracy. Standing Conference of European Ministers of Education.
 11. Chodzkiene L. (2012). Europos Sąjungos pedagogo tarpkultūrinė komunikacinė kompetencija ir jos tobulinimo socioedukaciniai veiksniai. Daktaro disertacija. Vilnius: LEU.
 12. Deardorff D. K. (2006). Identification and Assessment of Intercultural Competence as a Student Outcome of Internationalization, Journal of Studies in International Education 10 (3): 241-266 [internete – SAGE Publications leidyklos mokslinių žurnalų duomenų bazė] [žiūrėta 2011 01 10]. Prieiga per internetą: <<http://jsi.sagepub.com/content/10/3/241>>.
 13. Dietz, G., Mateos Cortés L.S. (2011). Multiculturalism and Intercultural Education Facing the Anthropology of Education. In Levinson, B. A.U., Pollock M. (Eds.). *A Companion to the Anthropology of Education*. (pp. 495 – 516) Chichester, UK: Wiley-Blackwell.
 14. Dervin, F., Gross, Z. (Eds). (2016). *Intercultural Competence in Education Alternative Approaches for Different Times*. London: Palgrave Macmillan.
 15. Duoblienė L. (2006). Tarpkultūrinis ugdymas: tautinio tapatumo ir / ar dialogo su kitu paieška, Lietuva globalėjančiame pasaulyje. Vilnius: Logos.
 16. Duoblienė L. (2009). Ar pavyks išvengti hibridinio tapatumo formavimo(si) informacinėje visuomenėje?, Acta Paedagogica Vilnensia 23: 79-91.
 17. Duoblienė, L. (2011). Žinojimo visuomenė ir tapatumo formavimasis In Ideologizuotos švietimo kaitos teritorijos. Vilnius: VU leidykla,
 18. Fantini A. E. (2000). A central concern: Developing intercultural competence. SIT Occasional Papers Series, 1. Retrieved May 18, 2008, [žiūrėta 2010-10-05]. Prieiga per internetą: <<http://www.sit.edu/publications/docs/competence.pdf>>.
 19. Giddens A. (2000) Modernybė ir asmens tapatumas. Pradai.
 20. Gollnick D. M., Chinn P. C. (2013). Multicultural education in pluralistic society. Boston (Mass.): Pearson.
 21. Goldberg D.T (ed.) (1997). Multiculturalism: A Critical Reader, Blackwell.
 22. Jackson, R., Sørensen, G. (2007). Introduction to International Relation: theories and approaches. Oxford: University Press.
 23. Kairė, S. (2018). *Mes vienoje valtyje, bet aš vis tiek iš kitos kultūros: išgyvenimai mokantis daugiakultūriose grupėse mobilumo metu*. Vilnius: Vilniaus universitetas.
 24. Kao G., Vaquera E., Goyette K. A. (2013). „Education and immigration“. Cambridge; Malden (Mass.): Polity.
 25. Mayo S., Larke J. P. (2013) Integrating multiculturalism into the curriculum : from the liberal arts to the sciences. Peter Lang.
 26. Ohana Y., Otten H. (eds.). (2012) Where do you stand? Intercultural learning and political education in contemporary Europe. Springer Fachmedien, Vs Verlag.
 27. Phillips, A. (2010). *Gender and culture*. Cambridge: Polity.
 28. Pruskus V. (2010). Stereotipai ir jų devizualizacija tarpkultūrinėje komunikacijoje, Filosofija. Sociologija. T. 21. (1): 29-36.
 29. Race R. (2011). Multiculturalism and education. Continuum.
 30. Ross, Alistair; Zuzevičiūtė, Vaiva. (2011) Border crossings, moving borders : young peoples' constructions of identities in Lithuania in the early 21th century // Profesinis rengimas : tyrimai ir realijos = Vocational Education: Research and Reality. Kaunas : Vytauto Didžiojo universiteto leidykla., p. 38-47.
 31. Race R. (2011) Multiculturalism and education.
 32. Shaules J. (2007). The deep culture. The hidden challenges of global living. Multilingual matters LTD.

33. Rey, M. (1992). Training teacher in Intercultural Education. Strasbourg: Council of Europe
34. Stevenson, N. (2011). „Education and cultural citizenship“. Los Angeles (Calif.): Sage.
35. Shaules J.(2007). The deep culture. The hidden challenges of global living. Multilingual matters LTD.
36. Spring J. (2009) Globalization of Education. An Introduction. New York, London: Roulledge.
37. Saugeniene, N., Jakavicius, V. (2000). Lietuviškoji mokykla multikultūriškumo akivaizdoje. Socialiniai mokslai, 3 (24).
38. Stonkuvienė, I. (2013). *Augti Lietuvoje. Ugdymo kaip inkultūracijos eskizai*. Vilnius: VU leidykla.
39. Tomlinson J. (2002). Globalizacija ir kultūra. Vilnius: Mintis.
40. Virgailaitė-Mečkauskaitė E. (2011). Tarpkultūrinės kompetencijos ugdymas aukštojo mokslo internacionalizacijos kontekste (magistrantūros studijų aspektas). Šiauliai: VšĮ Šiaulių universiteto leidykla.
41. Zuzeviciute V. (2009). Globalisation, Mobility and Implications for educators. TILTA/BRIDGES/BRUCKEN. 4 (49), ISSN 1392-3137; [IndexCopernicus Master List]; pp.45-57.
42. UNESCO Guidelines for Intercultural education. <http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001478/147878e.pdf>

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1.	Lilija Duoblienė	VU	Prof. dr.	lilija.duobliene@fsf.vu.lt
2.	Irena Stonkuvienė	VU	Doc. dr.	irena.stonkuviene@fsf.vu.lt
3.	Vaiva Zuzevičiūtė	MRU	Prof. dr.	vaiva.zuzeviciute@mruni.eu

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306

STUDIJŲ DALYKO/MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais (ECTS)	Universitetai/ Fakultetai	Katedra
	5	MRU	Edukologijos ir socialinio darbo institutas
		KU	Edukologijos katedra

Pavadinimas

Socialinio ugdymo teorija

Pavadinimas anglų kalba

Theories of social education

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Socialinio ugdymo teorijos ir metodikos dalykas skiriamas edukologijos doktorantams padėti plėtoti socioedukacines žinias ir jas kūrybiškai taikyti pedagoginėje praktikoje, integruojančioje formaliojo, neformaliojo ugdymo bei savaiminio mokymosi kontekstus ir šias žinias savarankiškai taikyti atliekant pedagoginės veiklos vertinimo tyrimą. Siekiama ugdyti gebėjimą taikyti socialinio ugdymo technologijas naujose situacijose; aktualia informacija ir duomenimis grįsti priimamus švietimo sprendimus, būti kompetentingu partneriu bendruose projektuose.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The subject "Theories of Social Education" is for doctoral students of education to develop their socio-educational knowledge and to apply it creatively to pedagogical practice that integrates formal and non-formal education as well as self-contained learning contexts. Students are expected to apply the knowledge conducting independently the research on evaluation of pedagogical activity. The goal is to develop students' ability to apply technologies of social education in new situations; to ground the educational decision on relevant information and data; to be competent partners in joint projects.

Dalyko tikslas

Sėkmingai pabaigę šį modulį, doktorantai gebės:

- analizuoti ir vertinti moderniąsias socializacijos teorijas ir jomis grįsti socialines pedagogines strategijas, nukreiptas į vaikų pozityvios socializacijos proceso kokybę;
- projektuoti, realizuoti ir vertinti socialinės pagalbos teikimą individualiame, grupės, bendruomenės lygmenyse;
- kurti ir priimti inovatyvius sprendimus, adaptuoti socioedukacinės pagalbos modelius atsižvelgiant į ugdytinių galimybes, poreikius bei aplinkos sąlygas.
- taikyti pedagogo veiklos tobulinimo tyrimo ir savęs įsivertinimo bei pristatymo metodologiją.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

Globalizacijos iššūkiai ugdymui ir ugdymo mokslui. Vietiniai, regioniniai, globaliniai konfliktai. Ugdymas subalansuotai plėtrai. Migraciniai procesai ir globalinis pilietiškumas. Asmens kultūrinis tapatumas ir jo konstravimas. Kultūros teorijos, tautinio ir tarpkultūrinio ugdymo tikslų dermė.

Socialinė asmenų ir grupių nelygybė. Visuotinės globalizacijos procesai ir kultūrinis pliuralizmas. Visuomenės multikultūriškumo idėjos edukaciniai aspektai.

Socialinis ugdymas – viena edukologijos šakų. Sociokultūriniai ugdymo pagrindai (mikro ir makro sociumas); socializacija ir inkultūrizacija; pagrindiniai socializacijos veiksniai, darantys įtaką ugdymui ir ugdymuisi; socializacijos būdai. Pozityviosios socializacijos ir vaiko gerovės sąsajos.

Socialinio ugdymo teorijos raida. Socialinės ugdymo prielaidos. Moderniosios socializacijos teorijos. Ugdymo lygybė ir socialinis teisingumas; laisvė ir prievartos problema ugdyme, ugdymo kokybė ir jos matavimas. Socialinio ugdymo idėjos viduramžiais, renesanso epochoje, šviečiamojo laikotarpio ir naujųjų laikų edukologijoje. Socialinės edukacijos idėjos Lietuvos edukacinėje teorijoje ir praktikoje.

Socialinio ugdymo technologijos. Edukacinių ir socialinių technologijų bendroji samprata. Socioedukacinio darbo organizavimas. Ugdytinio pažinimo būdai ir metodai. Socialiniai gebėjimai ir jų ugdymas. Individualus darbas. Darbas grupėje. Konsultavimas. Socioedukacinis darbas su mokyklos nelankančiais, mokymosi motyvacijos stokojančiais mokiniais. Socioedukacinis darbas su šeima. Mokyklinė mediacija, jos modeliai.

Socialinis edukatorius. Socialinio edukatoriaus profesijos prasmingumas visuomenėje. Pagrindinės socialinio edukatoriaus profesinės veiklos sritys.. Pedagogų, socialinių pedagogų ir kitų vaiko gerovės specialistų veikla humanizuojant ugdymo procesą bei kuriant efektyvios pagalbos sistemą įvairioms vaikų socialinėms grupėms.

Socialinės stratifikacijos dimensijos švietimo sistemoje. Socialinė stratifikacija kaip individų ir grupių nelygybė visuomenėje. Patekimo į formalaus ugdymo sistemą socialiniai aspektai. Diskriminacijos apraiškos ugdymo institucijose, jų prevencijos galimybės ir įveikos strategijos.

Vaikų socialinis ir emocinis ugdymas. Emocinis ir socialinis intelektas. Emociniai ir/ar elgesio sunkumai/ sutrikimai. Socialinių ir emocinių gebėjimų vertinimas ir tobulinimas. Socialinio ir emocinio ugdymo programų modeliavimas ir taikymas ugdymo įstaigose. Konfliktinių situacijų valdymo strategijos ir technikos.

Vaikų ir jaunimo psichinė ir socialinė sveikata. Narkomanija, alkoholizmas, prostitutija, patyčios, žalingas naudojimas internetu/ arba priklausomybė nuo interneto, ŽIV; ankstyvoji prevencija, nacionalinės prevencijos ir reabilitacijos programos; Socialinės sveikatos ugdymas bendruomenėje, socialinio pedagogo/socioedukatoriaus veikla vykdant intervenciją ir prevencinę veiklą.

Bendruomenė kaip asmens socialinės paramos ir socialinio ugdymo sistemos dalis. Bendruomenės potencialinės edukacinės galimybės. Bendruomenės ugdymo principai ir veiklos sritys. Bendruomenės ir ugdymo institucijų; savanorių ir profesionalų bendradarbiavimas, įgyvendinant socialinio ugdymo programas bendruomenėje.

Savo pedagoginės veiklos identifikavimas ir vertinimas. Veiklos tobulinimo tyrimo ir analizavimo galimybės ir metodika. Kompetencijų samprata. Asmeninių kompetencijų aprašo esmė ir rengimas. Asmeninių kompetencijų aprašo struktūra ir reprezentavimas. Pagrindžiančių kompetencijas įrodymų dokumentavimo strategijos.

Studijų metodai: interaktyvios paskaitos, diskusijos ir kritinį mąstymą skatinantys metodai, veiklos refleksija ir savirefleksijos užduotys, savarankiškų studijų metodai.

Studijų pasiekimų vertinimas

50 proc. Mokslinis esė

50 proc. Socialinio ugdymo projekto parengimas ir pristatymas.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1.	Diamandis, P. H., Kotler, S (2020). <i>Ateitis greitesnė nei manote, kaip technologijos transformuoja verslą, pramonę ir mūsų gyvenimus</i> . Vilnius: "Eugrimas".
2.	Coby van, N., Huitsing, G., Veenstra, R. (2019). <i>Working with parents to counteract bullying: A randomized controlled trial of an intervention to improve parent-school</i>

	<i>cooperation</i> . DOI: https://doi.org/10.1111/sjop.12522
3.	Šmigelskas, K., Lukoševičiūtė, J., Slapšinskaitė, A., Vaičiūnas, T., Bulotaitė, J., Žemaitaitytė, M., Šalčiūnaitė, L. ir Zaborskis, A. (2019). Lietuvos moksleivių gyvensena ir sveikata: 2018 m. situacija ir tendencijos HBSC tyrimas. Kaunas : LSMU
4.	Green. (2017). <i>The Crisis for Young People: Generational Inequalities in Education, Work, Housing and Welfare</i> . Palgrave Macmillan. Prieiga internetu: https://link.springer.com/book/10.1007%2
5.	Kaniušonytė, G. (2017). Optimalus paauglių psichosocialinis funkcionavimas ir suvoktas tėvų elgesys: raidos trajektorijos ir pokyčio mechanizmai. Daktaro disertacija. Vilnius.
6.	Inclusion in socio-educational frames: inclusive school cases in four European countries. (2017). Vilnius : LEU leidykla
7.	Klanienė, I. , Rupšienė, L., Šmitienė, G., ir Baraldsnes Dž. (2014). Mokinių lygios galimybės ir jų ribojimas bendrojo ugdymo mokykloje : monografija; Klaipėda : KU leidykla
8.	Grant, C.A. & Portera. A. (2013). <i>Intercultural and multicultural education</i> . London: Routledge.
9.	Indrašienė, V., Merfeldaitė, O., Pivorienė, J. ir Raudeliūnaitė, R. (2011). Vaiko vidutinės priežiūros įgyvendinimas socializacijos centruose: socioedukacinis aspektas: monografija. Vilnius: MRU

Papildoma literatūra

Eil. nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1.	Gaudiešiūtė, E. ir Kavaliauskaitė, D. (2020). <i>Vaikų ir paauglių psichikos sunkumai ir pagalbos galimybės mokyklose. Lietuvos situacijos analizė</i> . Retrieved from http://kurkl.lt/wp-content/uploads/2020/03/Esamos-situacijos-analiz%C4%97.pdf
2.	Wood, L. Et al. (2017). School personnel social support and nonsupport for bystanders of bullying: exploring student perspectives. <i>Journal of School Psychology</i> , No. 61, 1–17. – https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0022440516300735?via%3Dihub – žiūrėta 10.02.2020.
3.	Ormrod, J. E. (2014). <i>Educational psychology: developing learners</i> . Boston: Pearson
4.	Malinauskaitė A. (2010). Elgesio sutrikimų prevencija skatinant socialines ir emocines kompetencijas priešmokykliniame amžiuje: vokiškoji patirtis. <i>Special Education</i> , 1, p.149-160
5.	Žalimienė, L., Lazutka, R., Skučienė, D., ir kt. (2011) <i>Socialinis teisingumas švietime: teorinė samprata ir praktinis vertinimas</i> . Švietimo aprūpinimo centras: Vilnius
6.	Race, R. (2011). <i>Multiculturalism and Education</i> . London and New York: Continuum.

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1.	Valdonė Indrašienė	MRU	Prof. dr.	v.indrasiene@mtruni.eu
2.	Ilona Klanienė	KU	Doc. dr.	Ilona.klaniene@ku.lt

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr.
15600-KT-306

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	KU	Socialinių ir humanitarinių mokslų fakultetas	Pedagogikos katedra
		MRU	Žmogaus ir visuomenės studijų fakultetas	Edukologijos ir socialinio darbo institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Kūrybiškumo plėtotė šiuolaikinėje švietimo sistemoje

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Development of creativity in the contemporary education system

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Kurso metu doktorantai supažindinami su požiūrių į kūrybiškumą bei jo tyrimo metodologijų įvairovę, kūrybiškumo plėtotės šiuolaikinėje švietimo sistemoje problematika. Aiškinamasi kūrybiškumo bei jo plėtotės tyrimo konceptualieji pagrindai, aptariami tyrimo dizaino ir metodologijos pasirinkimo principai, nagrinėjamos kūrybiškumo plėtotės tyrimų taikymo praktikoje galimybės. Doktorantai skatinami argumentuotai pasirinkti kūrybiškumo sampratą, ja remiantis projektuoti savo mokslinę veiklą, planuoti ir įgyvendinti kūrybiškumo plėtotės projektus.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

During the course, doctoral students are introduced to the variety of approaches to creativity and its research methodologies, the problems of creativity development in the contemporary education system. The conceptual bases of research on creativity and its development are explained, the principles of research design and methodology selection are discussed, and the possibilities of applying the development of creativity research in practice are analyzed. Doctoral students are encouraged to make an argumentative choice of the concept of creativity, based on which to design their research activities, plan and implement creativity development projects.

Dalyko tikslas

Dalyko tikslas – supažindinti su kūrybiškumo plėtotės šiuolaikinėje švietimo sistemoje problemomis, įgalinti studijuojančius argumentuotai pasirinkti kūrybiškumo sampratą, ja remiantis konstruoti savo mokslinę veiklą bei ugdymo praktiką, modeliuoti bei įgyvendinti kūrybiškumo plėtotės kaip švietimo inovacijos projektus.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

I. Kūrybiškumo sampratos (paskaita, diskusija, refleksija, individualus darbas): Kūrybiškumo sąvokos etimologija; Kūrybiškumo sampratos filosofijoje, sociologijoje, psichologijoje, vadyboje ir ugdymo moksluose; Požiūrių į kūrybiškumą įvairovė: Mistinis, Pragmatinis, Psichodinaminis, Psichometrinis, Kognityvinio, Socialinis; Kūrybiškumo tyrimų kryptys: Psichometrinė, Ekonominė, Komponentinio proceso, Kognityvinė, Problemų sprendimo, Ekspertinių žinių, Problemų nustatymo, Kūrybiškumo raidos, Tipologinė, Sisteminė.

II. Kūrybiškumo plėtra ugdymo praktikoje (paskaita, diskusija, refleksija, individualus darbas) Kūrybiškumo plėtos koncepcijos; Kūrybiškumo plėtos samprata: kaip ugdymo turinys, kaip ugdymo metodas, kaip ugdymo aplinka; Kūrybiškumo plėtotės programos rengimo gairės; Kūrybiškumui palankios aplinkos kūrimo principai.

III. Kūrybiškumo tyrimų problematika (paskaita, diskusija, refleksija, individualus darbas) Kūrybiškumo tyrimų raida; Kūrybiškumo raiškos tyrimo parametrai; Į kūrybiškumo plėtotę orientuoto ugdymo vertinimo parametrai; Kūrybiškumo tyrimų Lietuvoje apžvalga.

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimą sudaro:

- Doktorantų dalyvavimas diskusijose (30 proc.);
- Parengtas kūrybiškumo tyrimo projektas arba matmenys moksliniam straipsniui (70 proc.);

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1	Ulibarri, N. (2019). <i>Creativity in Research: Cultivate Clarity, Be Innovative, and Make Progress in your Research Journey</i> . Cambridge University Press.
2	Wegener, Ch., Meier, N. (2017). <i>Cultivating Creativity in Methodology and Research: In Praise of Detours</i> . Palgrave Macmillan.
3	Hanson, M.H. (2021). <i>Creativity and Improvised Educations: Case Studies for Understanding Impact and Implications</i> . Routlege.
4	<i>The Palgrave Handbook of Social Creativity Research</i> (2018). Eds. I. Lebuda, V.P. Glăveanu. Palgrave Macmillan.
5	Sawyer, K. (2014). <i>Explaining Creativity</i> . Oxford University Press.
6	Singer, I. (2011). <i>Modes of Creativity: Philosophical Perspectives</i> . Cambridge University Press.
7	<i>Encyclopedia of Creativity</i> (2011). Eds. Runco, M.A., Pritzker, S.R. Imprint Academic Press
8	<i>Creativity research handbook</i> (2012). Eds. Runco, M. A. Cresskill. Hampton Press.
9.	Sefton-Green, J. (2011). <i>Researching creative learning: methods and issues</i> . Routlege.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1	Labanauskas, L. (2017). Socialinės inovacijos ir kūrybiškumas švietimo ir inovacijų politikos kontekste. <i>Socialinis ugdymas</i> , 17(3), 33-45.
2	Pečiuliauskienė, P., Valantinaitė, I. (2013). <i>Z karta: kūrybingumas ir integracija</i> . Vilnius: Edukologija.
3	Bukantienė, J., Girzijauskienė, R., Jarienė, R., Penkauskienė, D., Sruoginis, L. (2013). <i>Mokinių kūrybiškumo ugdymo lietuvių (gimtosios) kalbos pamokose tyrimų apžvalga</i> . Vilnius: Šiuolaikinių didaktikų centras. Bukantienė, J., Girzijauskienė, R., Jarienė, R., Penkauskienė, D., Sruoginis, L. (2013). <i>Mokinių kūrybiškumo ugdymo lietuvių (gimtosios) kalbos pamokose metodika</i> . Vilnius: Šiuolaikinių didaktikų centras.
4.	Beresnevičius, G. (ND). Kūrybiškumas: lietuvių mokslinių publikacijų 1979–2019 m. statistika. file:///C:/Users/girdz/Downloads/Kurybiskumas_lietuviu_moksliniu_publicac%20(2).pdf

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1	Rūta Girdzijauskienė	KU	Prof. dr.	girdzijauskiene.ruta@gmail.com
2	Vida Gudžinskienė	MRU	Prof. dr.	vida.gudzinskiene@mruni.eu

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	Vilniaus universitetas	Filosofijos fakultetas	Ugdymo mokslų institutas Sociologijos ir socialinio darbo institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Švietimo sociologija ir antropologija

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Sociology and anthropology of education

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Šiame modulyje taikomos švietimo antropologijos ir sociologijos prieigos interpretuojant ir kritiškai vertinant įvairius švietimo ir ugdymo reiškinius. Baigę modulį doktorantūros studentai žinos pagrindines švietimo sociologijos ir antropologijos sąvokas, klasikinės ir šiuolaikines teorijas, metodologines prieigas ir gebės jas taikyti identifikuojant, formuluojant ir analizuojant švietimo ir ugdymo problemas bei svarstant jų sprendimo būdus. Didelis dėmesys modulyje skiriamas savarankiškam tiriamajam studentų darbui, gebėjimui rasti, analizuoti, sisteminti ir lyginti informaciją iš įvairių teorinių ir empirinių šaltinių; taikyti kokybinius ir kiekybinius empirines analizes metodus; interpretuoti tyrimų duomenis.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The course combines the anthropological and sociological approaches in interpretation and critical evaluation of the different educational phenomena. Upon the completion of the course the doctoral students will be acquainted with the main concepts, the classical and contemporary theories in the fields of anthropology and sociology of education. Also the students will be able to apply different methodological approaches in analysing concrete educational phenomena. In order to develop the analytical and research skills individual assignments in combinations with consultations will be applied. The students will learn how to work with the information from different sources, how to apply the quantitative and qualitative methods of empirical analysis, how to interpret the research data.

Dalyko tikslas

Dalyko tikslas:

- (1) supažindinti studentus su švietimo sociologijos ir antropologijos problematika ir pagrindinėmis teorijomis;
- (2) lavinti teorinių tyrimų ir duomenų analizės kompetencijas;
- (3) atskleisti švietimo politikos bei praktikos ir sociologinės ir/ ar antropologinės analizės sąsajas.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

Kultūros ir ugdymo sąsajos. Kultūros koncepcijos. Inkultūracija ir kultūrinis perdavimas (M. Mead, N. Shimahara, M. Herskovits, H. Siegel ir kt.);

Ugdymo/švietimo antropologija: ištakos ir disciplinos formavimasis (F. Boas, M. Mead, R. Benedict, B.B. Whiting, G. Spindler, S. Kimball ir kt.);

Šiuolaikinės ugdymo/švietimo antropologijos teorijos ir kryptys. Mokymo ir mokymosi antropologija. Antropologinės įžvalgos švietimo politikai. Imigrantų ir pabėgėlių vaikų švietimas. Ugdymo(si) bendruomenėje, bendraamžių grupėje, šeimoje ir t.t. antropologija. Antropologiniai švietimo tyrimai įvairiose šalyse: globalumo ir lokalumo dermės paieškos.;

Antropologinis požiūris į mokyklos ir klasės kultūrą. Tradicijos, ritualai, artefaktai ir simboliai ugdyme. Berlyno ritualų ir gestų studija (C. Wulf);

Etnografija kaip mąstymo ir ugdymo lauko matymo būdas bei tyrimo strategija. Etnografiniai tyrimai švietime. Etnografinio tyrimo metodai;

Teorinės ir metodologinės švietimo sociologijos kryptys;
Švietimo reformos ir švietimo ideologijos;
Tarptautiniai švietimo tyrimai (PISA, TIMMS);
Kritinė švietimo analizė: Kalbos kodai (B. Bernsteinas); Slaptoji ugdymo programa (I. Illich);
 Švietimas ir kultūrinė reprodukcija (P. Bourdieu, P. Willis);
Socialinės klasės, lyties, rasės ir tautybės vaidmuo švietimo sociologijos ir/ar antropologijos požiūriais;
Trajektorių švietimo sistemoje (tracking) sociologiniai tyrinėjimai;
Aukštojo mokslo sociologija.

Metodai: *Probleminis dėstymas; tiriamieji metodai (informacijos paieška, literatūros analizė, tyrimo atlikimas, pranešimo rengimas ir t.t.), tyrimų metaanalizė; realaus probleminio atvejo analizė; diskusijos; refleksija.*

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimą sudaro kaupiamasis balas:

- Parengtas švietimo/ugdymo problematiką gvildenantis straipsnis (taikant sociologijos ar/ir antropologijos priegais) – 60 proc.
- Egzaminas, kurio metu raštu atsakoma į du klausimus (švietimo antropologijos ir sociologijos) – 40 proc.

Pagrindinė literatūra

1. Anderson-Levitt, K.M.(Ed.) (2013). *Anthropologies of Education: A Global Guide to Ethnographic Studies of Learning and Schooling*. New York, Oxford: Berghahn.
2. Arum, R., Beattie, I. R., Ford, K. (Eds.). (2011). *The Structure of Schooling: Readings in Sociology of Education* (2 edition). Los Angeles, London: Sage.
3. Bernstein, B. (1996). *Pedagogy, Symbolic Control and Identity. Theory, Research, Critique*. London: Taylor & Francis.
4. Bourdieu, P. Passeron, J.-C. (2000). *Reproduction in Education, Society and Culture*. London: Sage.
5. Bourdieu, P. (1998). *State Nobility. Elite Schools in the Field of Power*. Stanford: Stanford University Press
6. Cherneff, J.B.R., Hochwald, E. (Eds.) (2006). *Visionary Observers: Anthropological Inquiry and Education*. Lincoln NB: University of Nebraska
7. Deal, T. E.; Peterson K. D. (2009). *Shaping school culture. Pitfalls, paradoxes, & Promises*. San Francisco: Jossey-Bass. A Wiley Imprint.
8. Illich, I. (2004). *Deschooling society*. London and New York: M. Boyars
9. Leonavičius, V., Rutkienė, A. (2010). *Aukštojo mokslo sociologija: studijų pasirinkimas ir vertinimas*. Kaunas: VDU
10. Levinson, B. A.U., Pollock M. (Eds.). (2011). *A Companion to the Anthropology of Education*. Chichester, UK: Wiley-Blackwell.
11. Meighan, R. and Clive, H. (2007). *A Sociology of Educating*. New York: Continuum International Publishing Group
12. Mills, D., Morton, M. (2013). *Ethnography in education*. Los Angeles: Sage
13. Spindler, G.D. (Ed.). (1997). *Education and Cultural Process: Anthropological Approaches*. Third edition. Long Grove, Illinois: Waveland Press
14. Willis, P. (1997). *Learning to Labour: How Working Class Kids Get Working Class Jobs*. Columbia: Columbia University Press

Papildoma literatūra

1. Anderson-Levitt, K.M.(ed.) (2003). *Local Meanings, Global Schooling. Anthropology and World Culture Theory*. New York: Palgrave Macmillan
2. Briggs, J. (1992). Mazes of Meaning: How a Child and Culture Create Each Other, *New Directions for Child and Adolescent Development*, 58, 25-49.
3. Čiubrinskas, V. (2007). *Socialinės ir kultūrinės antropologijos teorijos*. Mokomoji knyga. Kaunas: VDU
4. Hodges, D. J. (2011). *The Anthropology of Education. Classic Readings*. San Diego, CA: Cognella, pp. 19- 40; 87- 92, 123 - 158.
5. Ingold, T. (2017). *Anthropology and/as education*. London, New York: Routledge.
6. Lancy, D. F.; Bock, J.; Gaskins S. (Eds.). (2010). *The Anthropology of Learning in Childhood*. Walnut

Creek, Lanham, New York, Toronto, Plymouth, UK: AltaMira Press
7. Pelissier, C. (1991). The anthropology of teaching and learning. <i>Annual Review of Anthropology</i> , 20, 75-95.
8. Stonkuvienė, I. (2013). <i>Augti Lietuvoje. Ugdymo kaip inkultūracijos eskizai</i> . Vilnius: VU leidykla.
9. Shimahara, N. (1970). Enculturation - a Reconsideration. <i>Current Anthropology</i> , 11(2), 143 -154
10. Sturm, J., Aldrich, R., Simon, S. & Dekker J. J. H. (Eds.). (1996). <i>Education and Cultural Transmission: Historical Studies of Continuity and Change in Families, Schooling and Youth Cultures</i> (pp. 25 - 46). Gent: C.S.H.P..
11. Wulf, Ch., Zirfas, J. (Hrsg.) (2014). <i>Handbuch Pädagogische Anthropologie</i> . Wiesbaden: Springer VS.

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1	Arūnas Poviliūnas	VU (SSDI)	prof. dr.	Arunas.poviliunas@fsf.vu.lt
2	Irena Stonkuvienė	VU (UMI)	doc.dr.	Irena.stonkuviene@fsf.vu.lt

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	MRU		Edukologijos ir socialinio darbo institutas
		ŠU		Socialinės gerovės studijų ir kūno kultūros katedra
		VU		Ugdymo mokslų institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Mokytojų rengimo politika ir praktika: perspektyvos ir inspiracijos

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Teacher Education Policy and Practice: Perspectives and Inspiration

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Modulis skirtas gilinti ir sisteminti doktorantų žinias apie mokytojų ugdymą, analizuojant mokytojų rengimo teorijas pedagogikos mokslo raidoje. Studijuojantieji analizuos mokytojų ugdymo teorinius ir praktinius ypatumus skirtingų edukacinių paradigmu aspektu. Modulyje analizuojami mokytojų ugdymo ir profesinio augimo filosofiniai pagrindai išryškinant jų esmines nuostatas: nuo mokymo prie mokymosi kultūros ir nuo mokytojo aktyvios veiklos prie mokinių veiklos sąveikoje su mokytoju.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The module's aim is to deepen and systematise doctoral students' knowledge about teacher training through analysis of teacher training theories alongside the development of the educational science. Students will analyse theoretical and practical specifics of teacher training from the perspectives of various educational paradigms. The module is focused on the analysis of the philosophical foundations of teacher training and professional development by highlighting their essential premises: from teaching to learning culture and from active teacher involvement to pupil involvement through interaction with a teacher.

Dalyko tikslas

Sudaryti sąlygas doktorantams kontekstualizuoti mokytojų ugdymo teorines ir praktines problemas, gilinti ir sisteminti žinias bei supratimą apie mokytojų rengimo politiką ir praktiką ugdymo paradigmu kaitoje.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

Nacionalinės ir tarptautinės mokytojų rengimo politikos procesas ir modeliai
Pagrindinės mokytojų rengimo teorijos: nuo dalyko centrinės iki demokratinės
Mokytojų ugdymo ir profesinio augimo teoriniai ir praktiniai ypatumai skirtingų edukacinių paradigmu aspektu
Mokytojų rengimo tyrimų analizė
Inkluzinio ir personalizuoto švietimo mokytojo profilio diegimas sąsajoje su nacionaliniais ir Europos mokytojų rengimo politikos prioritetais
Mokytojų profesinės brandos ir savimonės formavimo/si mechanizmai rengėjų partnerystės ir reflektvyios praktikos plėtotės perspektyvoje
Mokymo ir mokymosi kultūrų samprata mokytojo ir ugdytinių sąveikoje
Mokytojo kompetencijų sąranga ir ugdymo praktika
Tęstinio profesinio mokytojų tobulėjimo tendencijos Europos šalyse

žinių kūrimo

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimą sudaro:

Prezentacijos rengimas ir pristatymas (20 proc.);

Dokrantų dalyvavimas diskusijose (20 proc.);

Metmenys moksliniam straipsniui arba pranešimas konferencijai (60 proc.).

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
----------	--

1.	Nuttall, J., Kostogriz, A., Martin, J. (2017) <i>Teacher Education Policy and Practice– Evidence of Impact, Impact of Evidence</i> . Singapore: Springer.
2.	Hudson, B. and Zgaga, P. (2017). <i>History, context and overview: Implications for teacher education policy, practice and future research</i> . Cambridge Education Research Series, Cambridge University Press.
3.	Valuckienė, J., Balčiūnas, S., Katiliūtė, E, Simonaitienė, B. ir Stanikūnienė, B. (2016). <i>Lyderystė mokymuisi: teorija ir praktika mokyklos kaitai</i> . Šiauliai : Titnagas
4.	Graham, L., Berman, J. & Bellert, A. (2015). <i>Sustainable learning: Inclusive practices for 21st century classrooms</i> . Melbourne, Victoria: Cambridge University Press.
5.	Dačiulytė, R., Dromantienė, L., Indrašienė, V. , Merfeldaitė, O., Nefas, S., Penkauskienė, D., Prakapas, R. ir Railienė, A. (2013). <i>Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo Lietuvoje būklė ir plėtros galimybės: mokslo studija</i> . Vilnius: Mykolo Romerio universitetas.
6.	Darling-Hammond, L., Lieberman, A. (2013) <i>Teacher Education Around the World: Changing Policies and Practices</i>
7.	Harford, J., Hudson, B. and Niemi, H. (2012). <i>Quality Assurance and Teacher Education: International Challenges and Expectations</i> , Peter Lang (Oxford).
8.	Schleicher, A. (2012). <i>Preparing Teachers and Developing School Leaders for the 21st Century: Lesson from around the World</i> . London: Routledge.
9.	Helmke, A. (2012). <i>Pamokos kokybė ir mokytojo profesionalumas: diagnostika, vertinimas ir tobulinimas</i> . Vilnius
10.	Jonson, E. (2008). Brain-Based learning. <i>The New paradigm of teaching</i> . USA: Cowin Press
11.	Andere, E. (2020) <i>The future of schools and teacher education: how far ahead is Finland?</i> New York: Oxford University Press.
12.	Teacher leadership: the „new“ foundations of teacher education: a reader/edited by Eleanor Blair (2016). New York, NY: Peter Lang.

Papildoma literatūra

1.	Darling-Hammond, L. (2017) Teacher education around the world: What can we learn from international practice? <i>European Journal of Teacher Education</i> , 40(3), 291-309, DOI:10.1080/02619768.2017.1315399
2.	Yeigh, T., & Lynch, D. (2017). Reforming Initial Teacher Education: A Call for Innovation. <i>Australian Journal of Teacher Education</i> , 42(12). http://dx.doi.org/10.14221/ajte.2017v42n12.7
3.	Navickaitė, J., Urbanovič, J. (2016). <i>Lyderystė autonomiškoje mokykloje :monografija</i> . Mykolo Romerio universitetas
4.	Bukvic, Z. (2014). Teachers' competency for inclusive education. <i>European Journal of Social and Behavioural Sciences</i> , 23(1), 1586-1590.
5.	Čiužas, R. (2013). <i>Mokytojo kompetencijos: profesinio meistriškumo siekis</i> . Vilnius: Edukologija
6.	Hall, K., Murphay, P., Soler, J. (2009). <i>Pedagogy and Practice. Culture and Identities</i> . UK: Sage.

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1.	Valdonė Indrašienė	MRU	Profesorė, dr.	v.indrasiene@mruni.eu
2.	Remigijus Bubnys	ŠU	Profesorius, dr.	remigijus.bubnys@su.lt
3.	Asta Meškauskienė	VU	Docentė, dr.	asta.meskauskiene@fsf.vu

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	MRU		Edukologijos ir socialinio darbo institutas
		VU	Filosofijos fakultetas	Sociologijos ir socialinio darbo institutas
		VUŠA		Edukologijos institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Neformaliojo ugdymo(si) teorijos ir koncepcijos

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Theories and concepts of non-formal education

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Kurso metu studentai studijuos vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų neformaliojo ugdymo ir ugdymosi koncepcijas ir teorijas (socialinio mokymosi, veiklos teorijos, patirtinio mokymosi, savaiminio mokymosi, savivaldžio mokymosi ir kt.) vertinant jas šiuolaikinės ugdymo filosofijos kontekste, analizuos ir kritiškai vertins neformaliojo ugdymo institutų funkcionavimo prakseologines prieigas mokymosi visą gyvenimą diskurse, jų daugiareikšmius probleminius aspektus, ieškos jų konceptualaus paaiškinimo ir pagrindimo. Studijuojantieji turės galimybių dalyvauti mokslinės veiklos sklaidoje bei orientuotis į savo kaip mokslininko nuolatinį kompetencijos tobulinimą.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The module allows doctoral students to analyze the versatility of lifelong learning theories, ambiguous problematic aspects and the variety of implementation of adult learning, especially going deep into the phenomenon of non-formal and informal learning. Also to participate in the dissemination of scientific activities and to focus on the role as a researcher – teacher continuous development of the competence.

Dalyko tikslas

Suteikti doktorantams kompetencijų:

- konceptualiai vertinti formaliojo, neformaliojo ir informального ugdymo(si) parametrus ir jų sąryšingumą mokymosi visą gyvenimą diskurse,
- tirti ir kritiškai vertinti vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų neformaliojo ugdymo praktiką, ją interpretuoti pasirinktų koncepcijų ir teorijų kontekste bei parinkti tinkamas strategijas neformaliojo mokymosi dimensijoms plėtoti;
- analizuoti ir interpretuoti teorinius švietimo teiginius, organizuoti ir vesti mokslinę diskusiją su kitais tyrėjais.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

1. Mokymosi visą gyvenimą dimensijos. Mokymosi visą gyvenimą diskursas Europos Sąjungos ir Lietuvos švietimo politikoje. Trys mokymosi dimensijos šiuolaikinėje švietimo sistemoje. Besimokanti visuomenė: pokyčiai, modernumas, demokratija (diskusija, dedukcija, kritinį mąstymą skatinantys metodai).
2. Formaliojo, neformaliojo ir informального ugdymo sampratų raida, parametrai ir sąryšingumas mokymosi visą gyvenimą diskurse (indukcija, kritinį mąstymą skatinantys metodai).
3. Vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų neformaliojo mokymosi teorijų ir jų praktinės raiškos kritinė analizė: transformatyvusis, patirtinis, savivaldis, personalizuotas ir kt. mokymasis. Mokslininkų požiūriai į skirtingo amžiaus žmonių neformalųjį ugdymą iš skirtingų diskursų perspektyvos (indukcija, atvejo analizė).
4. Tyrėjo asmenybinė ir profesinė saviugda kaip transformacija (diskusija, individualus darbas).

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimą sudaro:

- Doktorantų dalyvavimas diskusijose (30 proc.);
- Parengtas esė (30 proc.)
- Matmenys moksliniam straipsniui arba pranešimas konferencijai (40 proc.).

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1.	Duoblienė L., Pohumanistinis ugdymas. Dekoduoti: Monografija.- Vilnius:Vilniaus universiteto leidykla, 2018
2.	Jeffer, T.,Ord, J. (Editor). <i>Rethinking Outdoor, Experiential and Informal Education: Beyond the Confines 1st Edition</i> . Publisher : Routledge, 2017.
3.	Mejiuni, O., Cranton, P., Taiwo, O. <i>Measuring and Analyzing Informal Learning in the Digital Age</i> . DOI: 10.4018/978-1-4666-8265-8. Publisher : IGI Global, 2015
4.	Jarvis, P. <i>Globalisation, lifelong learning & the learning society: sociological perspectives</i> . London; New York (N.Y.): Routledge: Taylor & Francis Group, 2007.
5.	Ruškus J., Žvirdauskas D., Stanišauskienė V. <i>Neformalusis švietimas Lietuvoje: faktai, interesai, vertinimai / Mokslo studija</i> , 2009. http://www.smm.lt
6.	Madhu Singh. <i>Global Perspectives on Recognising Non-formal and Informal Learning: Why Recognition Matters</i> . Technical and Vocational Education and Training: Issues, Concerns and Prospects. Vol 21, 2015. Interaktyvi prieiga: http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002336/233655E.pdf
7.	Werquin P. <i>Recognising Non-Formal and Informal Learning: Outcomes, Policies and Practices</i> . OECD, 2010. Interaktyvi prieiga: http://www.eucen.eu/sites/default/files/OECD_RNFIFL2010_Werquin.pdf
8.	Tennant, M. <i>The learning self: understanding the potential for transformation</i> . San Francisco (Calif.) Jossey-Bass, 2012.
9.	Paurienė, G. <i>Pedagogų profesinės kompetencijos ugdymas savaiminiu mokymusi</i> . Daktaro disertacija. Vilnius: MRU, 2017.
10.	Kjell R. <i>Adult learning and education</i> . Oxford: Academic Press: Elsevier, 2011.
11.	Gravells, A. <i>Delivering employability skills in the lifelong learning sector: fully in line with the LLUK standards</i> . London: Learning Matters, 2013.
12.	Friedman, A. <i>Continuing professional development: lifelong learning of millions</i> . London; New York (N.Y.): Routledge: Taylor & Francis Group, 2012.
13.	Smidt, H. <i>Engaging in lifelong learning: shaping inclusive and responsive university strategies</i> Brussels: European University Association, 2011.
14.	Longworth N. <i>Mokymosi visą gyvenimą praktika. Švietimo kaita XXI amžiuje</i> . Vilnius: Kronta, (2007).
15.	Jarvis P. <i>Mokymosi paradoksai</i> . Kaunas:VDU, 2001.
16.	Freire P. <i>Kritinės sąmonės ugdymas</i> . Vilnius: Tyto Alba, 2000.
17.	Leach, L. <i>Self-directed learning: Theory and Practice</i> . Dissertation. Sydney: University of Technology, 2000.
18.	Dewey, J. <i>Demokratija ir ugdymas Įvadas į ugdymo filosofiją</i> . Klaipėda: Baltic Printing House. 2013.
19.	Dewey, J. <i>Experience and education</i> . New York: Free Press. 2015.
20.	Illich, I. <i>Deschooling Society</i> . http://learning.media.mit.edu/courses/mas713/readings/DESCHOOLING.pdf
21.	Lewin, K. <i>Group decision and social change</i> . 1947. http://web.mit.edu/curhan/www/docs/Articles/15341_Readings/Organizational_Learning_and_Change/Lewin_Group_Decision_&_Social_Change_Readings_Psych_pp197-211.pdf
22.	Rogers, A. <i>Non-formal Education: Flexible Schooling or Participatory Education</i> . Kluwer Academic Publishers. 2005.
23.	La Belle, T. J. <i>An Introduction to the Nonformal Education of Children and Youth, Comparative Education Review</i> 1981, 25, no. 3 (Oct., 1981): 313-329. https://doi.org/10.1086/446234
24.	Genovese, J. <i>Piaget, Pedagogy, and Evolutionary Psychology</i> Evolutionary Psychology, 2003, Sage, 1 http://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/147470490300100109

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1	Merriam, S., B. <i>Learning in adulthood :a comprehensive guide</i> . San Francisco (Calif.): Jossey-Bass: A Wiley Imprint, 2007.
2	Foley, G. <i>Suaugusiųjų mokymosi matmenys. Suaugusiųjų švietimas globalizacijos laikais</i> . Vilnius: Kronta, 2007.
3	Knowles, M. S., Holton III E. F., Swanson, R. A. <i>Suaugęs besimokantysis: klasikinis požiūris į suaugusiųjų švietimą</i> . Vilnius: Danielius, 2007.

4	Žemaitaitytė, I. <i>Neformalusis suaugusiųjų švietimas: plėtros tendencijos dabartinėje Europoje</i> . Vilnius: MRU leidybos centras, 2007
5	Rogers A. <i>Non-Formal Education– Flexible Schooling or Participatory Education?</i> CERC Studies in Comparative Education. Vol. 15, 2004
6	McGregor, G., Mills, M., te Riele, K., Baroutsis, A., & Hayes, D. <i>Re-imagining schooling for education: Socially just alternatives</i> . London: Palgrave Macmillan, 2017
7	Amey, B. E.. <i>An exploration of the relationship between experiential learning and self-directed learning readiness</i> . (Doctoral dissertation, Florida Atlantic University, 2008).
8	Conner, T.R., Carter, S.L., Dieffenderfer, V., & Brockett, R.G. <i>A citation analysis of self-directed learning literature, 1980-2008</i> . International Journal of Self-Directed Learning, 6(2), 53-75. Retrieved from http://www.oltraining.com/SDL_website/IJSDL/IJSDL_6.2-2009.pdf .
9	Bartkevičienė A. <i>Imigrantų savivaldus mokymasis bendruomeninėse organizacijose, jiems integruojantis priimančioje visuomenėje</i> . Daktaro disertacija, 2015
10	Beighton, C. <i>Deleuze and Lifelong Learning: Creativity, Events and Ethics</i> . Palgarve Macmillan: 2015.
11	Buber, M. <i>Education of Character Between Man and Man</i> . Londons, New York, Routledge. 2002.
12	Guilherme, A., John Morgan W. <i>Martin Buber's philosophy of education and its implications for adult non-formal education</i> . Lifelong education, 2009, 28(5), 565-581. https://doi.org/10.1080/02601370903189989
13	Kairė, S. <i>Ugdantis patyrimas John Dewey filosofijoje</i> . Acta Paedagogica Vilnensia, 2013, 30. http://www.zurnalai.vu.lt/acta-paedagogica-vilnensia/article/viewFile/1554/936
14	Garbauskaitė-Jakimovska, J. <i>Neformaliojo ugdymo ribos: post-struktūralizmo perspektyva</i> . Acta Paedagogica Vilnensia, T 40, Vilnius: VU leidykla. 2018.
15	Garbauskaitė-Jakimovska, J. <i>Ugdymo žemėlapių kaita – formaliojo ir neformaliojo ugdymo teritorijų perbraižymo tendencijos</i> . Inter-studia humanitatis, 17, Šiauliai: Šiaulių universitetas, 2014. http://interstudia.lt/wp-content/uploads/2015/04/17_Inter-studia_humanitatis_2014.pdf
16	Eshach, H. <i>Bridging In-school and Out-of-school Learning: Formal, Non-Formal, and Informal Education</i> . Journal of Science Education and Technology Volume 16, Issue 2, 2007.
17	Du Bois-Reymond, M. <i>Study on the links between formal and non-formal education</i> . Strasbourg: Directorate of Youth and Sport. 2003. http://www.eurodesk.it/sites/default/files/file/doc_pogiovanili/COE_formal_and_nonformal_education.pdf

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1	Irena Žemaitaitytė	MRU	Prof. dr.	irene@mrui.eu
2	Ramutė Gaučaitė	ŠU	Doc. dr.	ramute.gaucaite@sa.vu.lt
3	Jolita Buzaitytė Kašalynienė	VU	Doc. dr.	jolita.kasalyniene@fsf.vu.lt

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306

STUDIJŲ DALYKO/MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais (ECTS)	Universitetas	Fakultetas	Katedra, institutas
	5	VU	Filosofijos fakultetas	Ugdymo mokslų institutas
		MRU	Žmogaus ir visuomenės studijų fakultetas	Edukologijos ir socialinio darbo institutas

Pavadinimas

Universitetinė didaktika

Pavadinimas anglų kalba

University Didactics

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Modulio paskirtis - padėti doktorantams pasirengti dėstyti aukštojoje mokykloje, ugdyti ir tobulinti savo didaktinę kompetenciją. Modulis fokusuojamas į AM studijų organizavimo filosofinių aspektų ir mokymosi paradigmos analizę, į AM politikos (Bolonijos proceso ir globalizacijos) įtaką studijų programų kaitai, į didaktinių AM sistemų, ir suaugusiųjų mokymosi modelių ir ypatumų analizę, į studijų siekiniais grindžiamų universitetinių programų kūrimo ir tobulinimo metodiką, į AM kokybės ir studentų pasiekimų vertinimą.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The aim of the course unit is to prepare the doctoral students for lecturing at HEIs and to develop and enhance ones didactic competence. The module addresses the philosophical aspects of HE and analysis of learning paradigms in HE. It focuses at the EU education policy (the Bologna process and globalisation) and its influence on the changes taking place in didactical systems of adult education and university competence based and learning outcomes based study programmes in HE. It also gives attention to the design and development of study course units, choice of learning methods, HE quality and student achievement assessment.

Dalyko tikslas

Sėkmingai pabaigę šį modulį, doktorantai gebės:

- analizuoti, kritiškai reflektuoti ir diskutuoti suaugusiųjų mokymosi, AM studijų teorinius (filosofinius, politinius, teisinius, didaktinius) aspektus ir mokslinę problematiką.
- paaiškinti AM studijų didaktinės sistemos kaitos priežastis.
pasirengti savo dalyko aprašą: formuluoti studentų studijų siekinius, pasirinkti studijų ir vertinimo metodus, studijų turinį, suplanuoti studentų mokymosi krūvį.
- parengti dalyko vertinimo strategiją, suformuluoti studijų kokybės kriterijus.
- įvertinti studijų procesą ir studentų pasiekimus ugdymo tikslų įgyvendinimo aspektu.

Dalyko turinys ir studijų metodai

Aukštojo mokslo samprata. Aukštojo mokslo ir studijų raidos pagrindiniai bruožai. Aukštojo mokslo tikslai, funkcijos, struktūra. Universitetinių ir neuniversitetinių studijų specifikos pagrindimas filosofinėje, politinėje ir vadybinėje perspektyvose. Aukštasis mokslas globalizacijos sąlygomis. Elitinis ir masinis aukštasis mokslas. Šiuolaikinės aukštojo mokslo strategijos ir modeliai.

Suaugusiųjų ugdymas(-sis). Psichologiniai suaugusiųjų mokymosi ypatumai. Pedagoginio ir andragoginio mokymo(-si) modelių skirtumai. Mokymosi visą gyvenimą strategija. Formalus, neformalus suaugusiųjų švietimas, mokymas ir savaiminis mokymasis.

Universitetinės studijos ir didaktika. Ugdymo turinio vadyba. Švietimo dokumentai, reglamentuojantys studijų programų rengimą. Studijų/dalyko/kurso programos planavimas ir įgyvendinimas. Ugdymo proceso valdymas. Šiuolaikinės ugdymo(-si) technologijos. Studijų būdų (paskaitų, seminarų, konsultacijų, savarankiško darbo) ir mokymo(-si) metodų (analitinio darbo, grupinio darbo, dialogo, atvejo analizės, testų, simuliacinių ir intelektualinių žaidimų, projektinio darbo ir kt) teoriniai bei praktiniai ypatumai. Mokymosi aplinkos kūrimas.

Aukštojo mokslo kokybės vertinimas. Aukštojo mokslo kokybės koncepcijos ir modeliai. Studijų kokybės samprata: teoriniu, tarptautiniu ir nacionaliniu aspektu. Studentų pasiekimų vertinimas.

Normomis, kriterijais ir standartais besiremiantis vertinimas. Vertinimo aukštojoje mokykloje specifiška. Vertinimo formos. Grįžtamojo ryšio svarba užtikrinant studijų kokybę. Grįžtamojo ryšio, įsivertinimo ir refleksijos organizavimo galimybės taikant skirtingus metodus ir strategijas.

Studijų metodai: interaktyvios paskaitos, diskusijos ir kritinį mąstymą skatinantys metodai, projektinė veikla, veiklos refleksija ir savirefleksijos užduotys, savarankiškų studijų metodai.

Studijų pasiekimų vertinimas

50 proc. Analitinis rašto darbas (esė), atitinkantis akademinio rašymo kriterijus, pagal pasiūlytą AM didaktinę problematiką. Darbo apimtis 1500 žodžių.

50 proc. Parengtas numatomo skaityti dalyko aprašas (projektas), atitinkantis AM reikalavimus.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1.	Morley, Dawn A. & Jamil, Md G. (2021). Applied Pedagogies for Higher Education. Real World Learning and Innovation across the Curriculum. Palgrave Macmillan
2.	Bengtson, S. & Barnnet, R. (2018) The Thinking University: A Philosophical Examination of Thought and Higher Education. Springer.
3.	Žydžiūnaitė, V. (2019). Mokslininko intelektualinė lyderystė aukštajame moksle: poreikis, veiksniai ir iššūkiai : monografija. Kaunas : Vytauto Didžiojo universitetas.
4.	Research handbook on quality, performance and accountability in higher education (2018). Northampton (Mass.) : Edward Elgar Publishing.
5.	Misseyni, A., Papadopoulou, P., Marouli, C., & Lytras, M. D. (2018). Active Learning Strategies in Higher Education: Teaching for Leadership, Innovation, and Creativity. Emerald Publishing Limited.
6.	Herbert, A. (2018) Didactics, Learning and Leadership in Higher Education. Understanding strategy development. New Yourk, NY. Routledge
7.	Indrašienė, V. , ir Žibėnienė, G. (2018) Šiuolaikinė didaktika. Vilnius: MRU
8.	Teaching excellence in higher education : challenges, changes and the teaching excellence framework (2017). Emerald.
9.	Duoblienė L. (2011). Ideologizuotos švietimo kaitos teritorijos. Vilnius: VU leidykla.

Papildoma literatūra

Eil. nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1.	Barynienė, J., Daunorienė, A. ir Vizgirdaitė J. (2018). Dėstytojo įkvėpimo vadovas. Kaunas : Technologija
2.	Indrašienė, V. , ir Žibėnienė, G. (2014) Pasiekimų vertinimas ir įsivertinimas. Vilnius. MRU
3.	Enhancing quality in higher education: International perspectives. (2013). Routledge.
4.	Affective learning together : social and emotional dimensions of collaborative learning. (2013). Routledge : Taylor& Francis Group.
5.	Sadler Ian. The challenges for new academics in adopting student-centred approaches to teaching. Studies in Higher Education. 2012, Vol. 37 Issue 6, p 731-745.
6.	University of the future. A thousand year old industry on the cusp of profound change. (2012). Ernst and Young
7.	Bulajeva T., Lepaitė D. ir Šileikaitė-Kaishauri D. (2011). Studijų programų vadovas. Metodinė priemonė studijų programų komitetų nariams ir dėstytojams . VU leidykla, 2011, 45 psl.
8.	Bulajeva, T., Jakubė, A., Lepaitė D., Teresevičienė M. ir Zuzevičiūtė V. (2011) Studijų programų atnaujinimas: kompetencijų plėtotės ir studijų siekinių vertinimo metodika. Vilniaus universitetas.
9.	Towards 2020: A student-centered Bologna process. 2009. Sofia

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1.	Rimantas Želvys	VU	Prof. dr.	Rimantas.zelvys@fsf.vu.lt
2.	Valdonė Indrašienė	MRU	Prof.. dr.	v.indrasiene@mtruni.eu

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr.
15600-KT-306

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	MRU	Žmogaus ir visuomenės studijų fakultetas	Edukologijos ir socialinio darbo institutas
		KU	Socialinių ir humanitarinių mokslų fakultetas	Pedagogikos katedra

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Biografinės ir naratyvinės metodologijos edukologiniuose tyrimuose

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Biographical and Narrative Methodologies in Education

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Kurso metu doktorantai supažindinami su esminėmis biografinio-naratyvinio tyrimo charakteristikomis, aiškinamasi, kaip analizuoti ir sieti biografinio ir naratyvinio tyrimo problematiką, nagrinėjama, kaip edukologiniame tyrime taikyti gyvenimo istorijos, autobiografijos ir biografijos, naratyvinį gyvenimo tyrimus. Doktorantai skatinami dalyvauti mokslinės veiklos sklaidoje bei orientotis į savo kaip mokslininko / dėstytojo / tyrėjo kompetencijos tobulinimą naudojant biografinio-naratyvinio tyrimo principus.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

During the course, doctoral students are introduced to the essential characteristics of biographical-narrative research, how to analyze and link the problems of biographical and narrative research, how to apply life history, autobiography and biography, narrative life research in educational research. Doctoral students are encouraged to participate in the dissemination of scientific activities and to focus on improving their competence as a scientist / lecturer / researcher using the principles of biographical-narrative research.

Dalyko tikslas

Suteikti doktorantams kompetencijų:

- analizuoti ir interpretuoti ir biografinio-naratyvinio tyrimo konceptus, konceptualiai vertinti biografinio – naratyvinio tyrimo/ų ypatumus,
- pasirinkti tinkamas biografinio-naratyvinio tyrimo strategijas, metodus, duomenų rinkimo ir analizės būdus;
- organizuoti ir vesti mokslinę diskusiją su kitais tyrėjais biografinio-naratyvinio tyrimo klausimais;
- reflektuoti savo veiklą siekiant ją tobulinti naudojant biografinio-naratyvinio tyrimo principus.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

1. Biografinio - naratyvinis tyrimo konceptas (diskusija, dedukcija, kritinį mąstymą skatinantys metodai).
2. Biografinio-naratyvinio tyrimų tyrimo raida ir įtvirtinimas socialiniuose moksluose (paskaita, diskusija, individualus darbas).
3. Biografinio naratyvinio tyrimo strategijos, duomenų rinkimo ir analizės metodai (paskaita, diskusija, individualus darbas).
4. Biografinio- naratyvinio tyrimo taikymo edukologijos tyrimuose variantiškumas (diskusija, individualus darbas).
5. Tyrėjo asmenybinė ir profesinė saviugda (savirefleksija, individualus darbas).

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimą sudaro:

- Doktorantų dalyvavimas diskusijose (30 proc.);
- Parengtas veiklos tyrimo projektas (30 proc.);

- Matmenys moksliniam straipsniui arba konferencijos pranešimas (40 proc.).

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1	Alheit, Peter (2020). New Epistemological Challenges In Biographical Research in Postmodernity: Contemporary Learning Theories. <i>Adult Education Discourses</i> , 21, pp. 93-103. file:///C:/Users/irene/AppData/Local/Temp/07_Alheit.pdf
2	Alheit, Peter/Dausien, Bettina (2000). 'Biographicity' as a basic resource of lifelong learning, in: Alheit, Peter/Beck, Johannes/Kammler, Eva/Salling-Olesen, Henning/Taylor, Richard: <i>Lifelong Learning Inside and Outside Schools</i> , Vol.2, Roskilde, pp. 400-422
3	Rossiter, Marsha/Clark, M. Carolyn (2011). <i>Narrative Perspectives on Adult Education</i> , San Francisco.
4	Barabasch, A. Barbara Merrill, B. (2014). Cross-cultural Approaches to Biographical Interviews: looking at career transitions and lifelong learning <i>Research in Comparative and International Education</i> , Volume 9 Number 3, pp. 287-300. https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.2304/rcie.2014.9.3.287
5	Kim, J.I. (2016). <i>Understanding Narrative Inquiry: The Crafting and Analysis of Stories as Research</i> . SAGE publication.
6	Squire, S., Andrews, M., Davis, M., Esin, C., et al. (2014). <i>What is Narrative Research</i> . Bloomsbury Publication.
7	<i>Doing Narrative Research</i> . (2013). Andrews, M., Squire, S., Tamboukai, M. (Eds.). SAGE publication.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1	Alheit, Peter (2009). Biographical Learning – Within the New Lifelong Learning Discourse, in: Illeris, Knud (ed.): <i>Contemporary Learning Theories. Learning theorists in their own words</i> , London, pp. 116-128
2	Paurienė, (2017). G. <i>Pedagogų profesinės kompetencijos ugdymas savaiminiu mokymusi</i> . Daktaro disertacija. Vilnius: MRU.
3	Žemaitaitytė, I., Paurienė, G., & Petrauskienė, A. (2020). Peculiarities of biographical research for the analysis of the informal teacher education. In <i>SHS Web of Conferences: vol. 85. 7th International Interdisciplinary Scientific Conference Society. Health. Welfare. Riga, Latvia, October 10–12, 2018</i> (pp. 1-9). Ulis: EDP Sciences. doi:10.1051/shsconf/20208503008 [M.kr.: S 007]

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1	Irena Žemaitaitytė	MRU	Prof. dr.	irene@mruni.eu
2	Rūta Girdzijauskienė	KU	Prof. dr.	girdzijauskiene.ruta@gmail.com

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	KU	Humanitarinių ir socialinių mokslų fakultetas	Pedagogikos katedra
		VU	Šiaulių akademija	Edukologijos institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Diskurso analizė edukacijos tyrimuose

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Discourse analysis in education research

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Kursas sudaro galimybę giliam diskurso analizės edukaciniuose tyrimuose nagrinėjimui. Diskurso analizė yra edukacinių įvykių tyrimo priegū rinkinys, kurio dėmesio centre - žmonių kalbėjimas ir susijusios semiotinės sistemos, kadangi jie kartu konstruoja socialinius (ir edukacinius) įvykius, mokymąsi, socialinius identitetus, socialinius santykius, istorijas, žinias ir galios santykius. Priega, naudojama šiame kurse, remiasi sociolingvistine etnografija, interakcine sociolingvistika, kritine diskurso analize, etnografiškai informuota diskurso analize, naujuoju "kalbėjimo santykių" lauku ir kitomis susijusiomis priegomis prie edukacinėse aplinkose naudojamo diskurso.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

This course provides an opportunity for an in-depth exploration of the use of discourse analysis in education research. Discourse analysis is a set of approaches to the study of educational events that focuses attention on people's use of language and related semiotic systems as together they construct social (and educational) events, learning, social identities, social relationships, histories, knowledge, and power relations. The approach taken in these courses is grounded in sociolinguistic ethnography, interactional sociolinguistics, critical discourse analysis, ethnographically-informed discourse analysis, the new field of "linguaging relations," and related approaches to discourse-in-use in educational settings.

Dalyko tikslas

Edukacinių tyrimų metodologijos kompetencijų plėtojimas gilinant supratimą ir gebėjimus projektuoti, vykdyti, analizuoti ir pristatyti edukacinį diskurso analizės tyrimą

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

Pagrindinės diskurso analizės sąvokos.
Diskurso analizės edukacijos tyrimuose filosofiniai pagrindai. Kontekstas. Sluoksniai.
Etnografinė priega diskurso analizėje.
Atvejai: tipiški, reprezentatyvūs, iškalbingi, kritiniai.
Interakcija, kontekstualizacijos užuominos, prosodija ir neverbalinis elgesys. Transkribavimas. Socialinis-interakcinis aprašymas.
Įvykio ir įvykių žemėlapiai.
Tarpkontekstualumas.
Istorijos ir indeksai.
Naratyvai.
Laikas įvykio eigoje ir tarp įvykių: chronotopai, atmintis, tarpkontekstualumas.
Diskurso analizė ir mokymasis.
Diskurso analizė ir socialinis identitetas edukacijos kontekstuose.
Diskurso analizė ir galios santykiai.
Diskurso analizė mokytojų edukacijoje.

Studijų metodai: *kritinį mąstymą skatinantys, savarankiškų studijų metodai, atvejo studijos, debatai, mokymosi bendradarbiaujant metodai.*

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų metu doktorantai dalyvauja paskaitose ir seminaruose bei konsultacijose, studijuoja rekomenduojamą literatūrą, atlieka individualias užduotis, atsiskaitymui pateikia diskurso analizės tyrimą.

- Doktorantų dalyvavimas diskusijose (30 proc.);
- Diskurso analizės tyrimo ataskaita (70 proc.).

Pagrindinė literatūra

1	Gee, J. P. (2004). <i>An introduction to discourse analysis: Theory and method</i> . Routledge.
2	Jones, R. (2012). <i>Discourse analysis: A resource book for students</i> . New York: Routledge.
3	Fairclough, N. (2013). <i>Critical discourse analysis: The critical study of language</i> . Routledge.
4	Gee, J., & Hanford, M. (Eds.) (2011). <i>Routledge handbook of discourse analysis</i> . New York: Routledge.
5	Rogers, R. (2011). <i>An Introduction to Critical Discourse Analysis in Education</i> (2nd Edition).
6	Strauss, S., & Feiz, P. (2013). <i>Discourse analysis: Putting our worlds into words</i> . Routledge.

Papildoma literatūra

1	Agar, M. (2013). <i>The lively science</i> . Minneapolis: Mill City Press.
2	Bloome, D., Power-Carter, S., Christian, B., Madrid, S., Otto, S., Shuart-Faris, N., & Smith, M. (2008). <i>On discourse analysis in classrooms</i> . New York: Teachers College Press.
3	Hymes, D. (2013). <i>Foundations in sociolinguistics: An ethnographic approach</i> . Routledge.
4	Markee, N. (2015). <i>The handbook of classroom discourse and interaction</i> . New York: John Wiley & Sons.
5	Rymes, B. (2009). <i>Classroom discourse analysis: A tool for critical reflection</i> .

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1	Liudmila Rupšienė	KU	Prof.dr.	Liudmila.rupsiene@baltcontract.eu
2	Rūta Girdzijauskienė	KU	Prof.dr.	girdzijauskiene.ruta@gmail.com
3	Remigijus Bubnys	VU ŠA	Prof.dr	remigijus.bubnys@sa.vu.lt

[Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306](#)

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais (ECTS)	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	MRU	Žmogaus ir visuomenės studijų	Edukologijos ir socialinio darbo institutas
		VUU	Filosofijos fakultetas	Edukologijos institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Fenomenologiniai ir fenomenografiniai edukacijos tyrimai

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Phenomenological and phenomenographic educational research

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Modulis skirtas suteikti ir/ar pagilinti doktorantų fenomenologinių ir/ar fenomenografinių tyrimų metodologijos žinias, patobulinti jų taikymo įgūdžius. Kurso metu bus aptariamoms fenomenologinių ir fenomenografinių tyrimų ištakos; metodologinės prieigos ypatumai kokybinių tyrimų kontekste; pristatomos įvairios fenomenologinių ir fenomenografinių tyrimų tradicijos, mokyklos, kryptys, strategijos ir metodai; analizuojami jau atliktų fenomenologinių bei fenomenografinių tyrimų metodologiniai aspektai. Kurso metu bus derinama mokslinės literatūros analizė bei praktinės užduotys, skirtos pagilinti studijuojamą turinį ir įgyti/tobulinti praktinius įgūdžius.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The module is designed to provide and / or deepen the knowledge of doctoral students' phenomenological and / or phenomenographic research methodology, to improve their application skills. The course will discuss the origins of phenomenological and phenomenographic research; peculiarities of methodological approach in the context of qualitative research; various traditions, schools, directions, strategies and methods of phenomenological and phenomenographic research will be presented; methodological aspects of already performed phenomenological and phenomenographic research will be analyzed. The course will combine the analysis of scientific literature and practical tasks designed to deepen the studied content and acquire / improve practical skills.

Dalyko tikslas

Tobulinti edukologijos krypties doktorantų gebėjimus savarankiškai modeliuoti ir įgyvendinti fenomenologinius bei fenomenografinius tyrimus.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

Filosofiniai fenomenologinių tyrimų pagrindai: istorinės ištakos; fenomeno ir intencionalumo sampratos; prasmės/reikšmės konceptas fenomenologijoje. Transcendentinė (E. Husserl'is) ir ontologinė (M. Heidegger'is) fenomenologija.
Fenomenologinės kryptys ir tradicijos: egzistencinė fenomenologija; etinė fenomenologija; hermeneutinė fenomenologija; kritinė fenomenologija; sociologijos fenomenologija, politinė fenomenologija; feministinė fenomenologija; ekologinė fenomenologija; mokymosi fenomenologija; praktinė fenomenologija, reflektvyvioji fenomenologija ir kt.
Fenomenologiniai tyrimai edukologijoje: Lietuvos ir užsienio šalių tyrėjų darbai.
Metodologinės fenomenologinių tyrimų prieigos: bendrieji tyrimo dizaino principai; aprašomosios ir interpretatyviosios fenomenologijos metodologiniai ypatumai. Metodologinių prieigų analizė ir refleksija.
Fenomenologinių tyrimų procesas: tyrimo klausimo formulavimas ir objekto (fokuso) nustatymas; tyrimo lauko apibrėžimas ir tyrimo dalyvių atranka; duomenų rinkimo būdo pasirinkimas; duomenų rinkimas; duomenų analizė ir interpretavimas; radinių (rezultatų) pateikimo būdai.
Fenomenografiniai tyrimai: sąsajos su fenomenologiniais tyrimais ir išskirtiniai bruožai. Fenomenografinių tyrimų ištakos. Fenomenografiniai tyrimai edukologijoje: Lietuvos ir užsienio šalių tyrėjų darbai
Fenomenografinių tyrimų procesas: tyrimo klausimo formulavimas ir objekto (fokuso) nustatymas; tyrimo lauko apibrėžimas ir tyrimo dalyvių atranka; duomenų rinkimo būdo pasirinkimas; duomenų rinkimas; duomenų analizė ir interpretavimas; radinių (rezultatų) pateikimo būdai.
Mokslinio griežtumo ir validumo samprata fenomenologiniuose ir fenomenografiniuose tyrimuose.

Etiniai fenomenologinių ir fenomenografinių tyrimų aspektai. Tyrėjo vaidmuo fenomenologiniuose ir fenomenografiniuose tyrimuose.

Studijų metodai: *įtraukianti paskaita, savarankiškų studijų metodai, atvejų analizės, mokymosi grupėje bendradarbiaujant metodai, abipusio mokymo(si) metodai, kritinė analizė ir refleksija*

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimą sudaro:

Egzaminas (40 proc.): du atviri klausimai apie fenomenologinius ir fenomenografinius tyrimus. Vertinimo kriterijai: atsakymų tikslumas ir pagrįstumas, išsamumas ir detalumas.

Fenomenologinių ir/ar fenomenografinių disertacijų metodologinės dalies analizė (40 proc.): lyginamoji dviejų disertacijų metodologijos analizė. Vertinimo kriterijai: analizės išsamumas ir detalumas, interpretavimo (vertinimo) pagrįstumas, išvalgų gilumas.

Fenomenologinės ir/ar fenomenografinės tyrimo strategijos/metodo pristatymas: Pasirinktos metodologinės priemonės analizė ir pristatymas (20 proc.). Vertinimo kriterijai: analizės kruopštumas ir gilumas, pristatymo aiškumas, konkretumas, konceptualumas, probleminių klausimų formulavimas.

Taikoma dešimties balų žinių vertinimo skalė. Egzaminų sesijos metu nustatomas galutinis pažymys: kaupiamojo balo užduotys ir egzaminas vertinami pažymiu padauginant iš atitinkamo svertinio koeficiento, gauti balai susumuojami.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1.	Beck, C.T. (2021). Introduction to Phenomenology. Focus on Methodology. SAGE publications
2.	Dahlberg, K., Dahlberg, H., & Nystrom, M. (2008). Reflective lifeworld research. Lund: Studentlitteratur
3.	Giorgi, A. (1997). The theory, practice, and evaluation of the phenomenological method as a qualitative research procedure. <i>Journal of Phenomenological Psychology</i> , 28(2), 235–260. doi: 10.1163/156916297X00103
4.	Kafle, N. P. (2011). Hermeneutic phenomenological research method simplified. <i>An Interdisciplinary Journal</i> , 5(1), 181–200. doi: http://dx.doi.org/10.3126/bodhi.v5i1.8053
5.	Larsson, J., & Holmstrom, I. (2007). Phenomenographic or phenomenological analysis: Does it matter? Examples from a study on anaesthesiologists' work. <i>International Journal of Qualitative Studies on Health & Well-being</i> , 2(1), 55–64. doi: 10.1080/17482620601068105
6.	Lepp, M., & Ringsberg, K.C. (2011). Phenomenography – a qualitative research approach. In L.R-M. Hallberg (Eds.), <i>Qualitative Methods in Public Health Research – Theoretical Foundations and Practical Examples</i> (pp. 105-135). Lund: Studentlitteratur
7.	Lindseth, A., & Norberg, A. (2004). A phenomenological hermeneutical method for researching lived experience. <i>Scandinavian Journal of Caring Sciences</i> , 18(2), 145–153. doi: 10.1111/j.1471-6712.2004.00258.x
8.	Marton, F. (1986). Phenomenography: A research approach to investigating different understandings of reality. <i>Journal of Thought</i> , 21(3), 28–49
9.	Moustakas, C. (1994). Phenomenological research methods. Thousand Oaks, CA: Sage https://dx.doi.org/10.4135/9781412995658
10.	Peoples, K. (2021). How to Write a Phenomenological Dissertation. A Step-by-Step Guide. SAGE publications
11..	Saevi, T. (2014). Phenomenology in educational research. In L. H. Meyer, & A. Hynds (Eds.), <i>Oxford bibliographies in education</i> .
12.	Steven A. Stolz (2020). Phenomenology and phenomenography in educational research: A critique, <i>Educational Philosophy and Theory</i> , https://doi.org/10.1080/00131857.2020.1724088
13.	Smith, J. A., Flowers, P., Larkin M. (2009). Interpretative Phenomenological Analysis. Theory, Method and Research. Sage publications
14.	Todres, L. (2005). Clarifying the life-world: Descriptive phenomenology. In I. Holloway (Ed.), <i>Qualitative research in health care</i> (p. 104–124). Buckinghamshire: Open University Press
15.	Vagle, M. D. (2014). Crafting phenomenological research. Walnut Creek, CA: Left Coast Press.
16.	Van Manen, M. (1997). From meaning to method. <i>Qualitative Health Research</i> , 7(3), 345–369. doi: 10.1177/104973239700700303 451
17.	Van Manen, M. (2001). Professional practice and „doing phenomenology”. In S. K. Toombs (Ed.), <i>Handbook of phenomenology and medicine</i> (p. 457–474). Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.
18.	Van Manen, M. (2014). Phenomenology of practice: Meaning-giving methods in phenomenological research and writing. Walnut Creek, California: Left Coast Press.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1.	Ashworth, P. D., & Greasley, K. (2009). The phenomenology of „approach to studying”: The idiographic turn. <i>Studies in Higher Education</i> , 34(5), 561–576. doi: 10.1080/03075070802597184
2.	Ashworth, P. D (2015): The Lifeworld – Enriching Qualitative Evidence, <i>Qualitative Research in Psychology</i> , DOI: 10.1080/14780887.2015.1076917
3.	Dahlberg, K. (2006). The essence of essences – the search for meaning structures in phenomenological analysis of lifeworld phenomena. <i>International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-Being</i> , 1(1), 11–19. doi: 10.1080/17482620500478405
4.	Fernandez, A.V., Crowell, S. Introduction: the phenomenological method today. <i>Cont Philos Rev</i> (2021). https://doi.org/10.1007/s11007-021-09539-8
5.	Finlay, L. (2008). A dance between the reduction and reflexivity: Explicating the „phenomenological psychological attitude”. <i>Journal of Phenomenological Psychology</i> , 39(1), 1–32. doi: 10.1163/156916208X311601
6.	Giorgi, A. (Ed.). (1985a). <i>Phenomenology and psychological research</i> . Pittsburgh, PA: Duquesne University Press. 173.
7.	Giorgi, A. (1985b). Sketch of a psychological phenomenological method. In A. Giorgi (Ed.), <i>Phenomenology and psychological research</i> (p. 8–22). Pittsburgh: Duquesne University Press.
8.	Küpers, W. (2012). Phenomenology of learning. In N. M. Seel (Ed.), <i>Encyclopedia of the sciences of learning</i> (p. 2611–2615), Heidelberg: Springer
9.	Marton, F. (1994). Phenomenography. In T. Husen & T. Postlethwaite (Eds.), <i>The international encyclopedia of education</i> (pp. 4424–4429). Oxford, England: Pergamon
10.	Polkinghorne, D.E. (1989) Phenomenological Research Methods. In: Valle R.S., Halling S. (eds) <i>Existential-Phenomenological Perspectives in Psychology</i> . Springer, Boston, MA. https://doi.org/10.1007/978-1-4615-6989-3_3
11.	Saevi, T. (2011). Lived relationality as fulcrum for pedagogical-ethical practice. <i>Studies in Philosophy and Education</i> , 30(5), 455–461. doi: 10.1007/s11217-011-9244-9
12.	Steven A. Stolz (2020) Phenomenology and phenomenography in educational research: A critique, <i>Educational Philosophy and Theory</i> , 52:10, 1077-1096, DOI: 10.1080/00131857.2020.1724088
13.	Trigwell, K. (2000). A phenomenographic interview on phenomenography. In J. Bowden & E. Walsh (Eds.), <i>Phenomenography</i> (pp. 63–82). Melbourne: RMIT University Press
14.	Van Manen, M. (1990). <i>Researching lived experience: Human science for an action sensitive pedagogy</i> . Albany, NY: State University of New York Press
15.	Van Manen, M. (2014). <i>Phenomenology of practice: Meaning-giving methods in phenomenological research and writing</i> . Walnut Creek, California: Left Coast Press.
16.	Walker, W. (2007). Ethical considerations in phenomenological research. <i>Nurse Research</i> . Vol. 14, issue 3, 36-45. doi: 10.7748/nr2007.04.14.3.36.c6031
17.	Zahavi, D. (2005). <i>Subjectivity and selfhood: Investigating the first-person perspective</i> . Cambridge: Massachusetts Institute of Technology Press
18.	Zahavi, D. (2018). <i>Phenomenology. The basics</i> . Routledge

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1.	Liudmila Rupšienė	KU	Prof. dr.	liudmila.rupsiene@baltcontract.eu
2.	Daiva Penkauskienė	MRU (ESDI)	dr.	daiva.penkauskiene@mruni.eu

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	MRU	Žmogaus ir visuomenės studijų fakultetas	-
		VU	Filosofijos fakultetas	Sociologijos ir socialinio darbo katedra

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Statistinė duomenų analizė edukologiniuose tyrimuose

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Statistical Data Analysis in Education Research

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Dalykas yra skirtas suteikti doktorantams, siekiantiems dirbti su kiekybinių tyrimų duomenimis, žinias ir praktinius įgūdžius, kaip taikyti daugiamačių statistinės analizės metodus edukologiniuose tyrimuose. Studijos bus realizuojamos seminaruose, atliekant individualias bei grupines užduotis. Studentai bus skatinami dirbti pirmiausiai su savo disertacinio tyrimo duomenimis. Studijų modulį sudaro temos apimančios dažniausiai socialiniuose moksluose taikomus daugialgės analizės metodus. Kurso metu bus mokoma atlikti analizę ne tik SPSS programa, bet ir aptartos kitos programos ir jų galimybės (ypač daug dėmesio skiriant R programai).

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The subject is intended to provide PH students seeking to work with quantitative data, knowledge and practical skills on how to apply advanced statistical analysis methods in education research. The studies will be implemented in workshops, performing individual and group tasks. Students will be encouraged to work primarily with data and methods that are used in their research. The study module consists of themes covering the most frequently used methods of advanced statistical analysis in social sciences. In addition to the SPSS programme, the course will also cover other software programs and their possibilities (with a particular focus on data analysis with R programme).

Dalyko tikslas

Suvokti daugiamačių statistikos metodų taikymo galimybes, gebėti pasirinkti tinkamus statistinės analizės metodus ir juos korektiškai taikyti edukologiniuose kiekybiniuose tyrimuose. Gebėti kritiškai įvertinti išvadų ir rezultatų patikimumą bei pagrįstumą.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

Įvadas. Aprašomosios statistikos apžvalga

Duomenų grupavimas. Duomenų padėties charakteristikos. Duomenų sklaidos charakteristikos.

Ryšio (asociatyvumo, koreliacijos) matai.

Asociatyvumo matai nominaliems kintamiesiems. Asociatyvumo matai ranginiams kintamiesiems. Koreliacijos koeficientai kiekybiniais kintamiesiems.

Skirtingumo matai.

Hipotezių apie vidurkių skirtumus tikrinimas. Parametriniai ir neparametriniai testai.

Tiesinė regresija. Daugialgė regresija.

Kintamieji. Regresijos modelių lygtys: koeficientai, atsitiktinės paklaidos, determinacijos koeficientas, statistinės išvados apie koeficientus.

Logistinė regresija

Logistinė regresija: kintamieji, pseudo R², statistinės išvados apie koeficientus, eksponeninis b koeficientas.

Faktorinė analizė.

Kintamieji. Faktorinė matrica (faktorių svoriai). Faktoriaus paaiškinamas duomenų sklaidos procentas.

Klasterinė analizė

Klasterinės analizės paskirtis. Klasterinės analizės metodai ir rezultatų interpretavimas.

Daugialygė analizė

Kintamieji. Koeficientai.

Studijų metodai: *atvejų analizė, diskusija, savarankiškos ir grupinės pratybos, uždavinių sprendimas.*

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimą sudaro:

Rašto darbas, kuriame pritaikoma daugialygė statistinė duomenų analizė (rekomenduojama, kad rašto darbas būtų rašomas disertacijos tema)

Pagrindinė literatūra

1	Field, A. (2013). Discovering Statistics using SPSS. SAGE Publications Ltd
2	Field, A., J. Miles (2012). Discovering Statistics using R. SAGE Publications Ltd
3	Gordon, R. (2015) A. Regression analysis for the social sciences. Routledge.
4.	Hox, J. J., Moerbeek, M., & Van de Schoot, R. (2017). Multilevel analysis: Techniques and applications. Routledge

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1	Jolita Dudaitė	MRU	Dr.	jolitad@mruni.eu
2	Rūta Žiliukaitė	VU	Doc. dr.	Ruta.ziliukaite@fsf.vu.lt

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	MRU	Žmogaus ir visuomenės studijų fakultetas	Edukologijos ir socialinio darbo institutas
		KU	Socialinių ir humanitarinių mokslų fakultetas	Pedagogikos katedra

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Veiklos tyrimai edukologijoje

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Action Research in Education Science

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Kurso metu doktorantai supažindinami su veiklos tyrimo samprata ir raida, sudaromos galimybės analizuoti veiklos tyrimo modelius ir tradicijų įvairovę, nagrinėti taikymo specifiškumą bei skiriamuosius bruožus, projektuoti veiklos tyrimą. Taip pat dalyvauti mokslinės veiklos sklaidoje bei orientotis į savo kaip mokslininko / dėstytojo / tyrėjo kompetencijos tobulinimą naudojant veiklos tyrimo principus.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

During the course, doctoral students are introduced to the concept and development of action research, opportunities to analyze action research models and a variety of traditions, to analyze the specificity and distinctive features of the application, to design action research. Also to participate in the dissemination of scientific activities and to focus on the improvement of one's competence as a scientist / lecturer / researcher using the principles of action research.

Dalyko tikslas

Suteikti doktorantams kompetencijų:

- konceptualiai vertinti veiklos tyrimo specifiškumą ir skiriamuosius bruožus;
- interpretuoti ir analizuoti veiklos tyrimo konceptus;
- suplanuoti ir atlikti veiklos tyrimą;
- organizuoti ir vesti mokslinę diskusiją su kitais tyrėjais veiklos tyrimo vykdymo klausimais;
- reflektuoti savo veiklą siekiant ją tobulinti naudojant veiklos tyrimo principus.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

1. Veiklos tyrimo apibrėžimas, tradicijų įvairovė ir kontekstas (paskaita, diskusija, atvejo analizė).
2. Veiklos tyrimo ontologinis ir epistemologinis pagrindimas (paskaita, diskusija, individualus darbas).
3. Veiklos tyrimo modeliai ir skiriamieji bruožai (paskaita, diskusija, individualus darbas).
4. Veiklos tyrimo metodologinė prieiga: metodika, metodai, įgyvendinimo modeliai (paskaita, diskusija, atvejo analizė).
5. Tyrėjo pozicija veiklos tyrime, asmenybinė ir profesinė saviugda (savirefleksija, individualus darbas).

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimą sudaro:

- Doktorantų dalyvavimas diskusijose (30 proc.);
- Parengtas veiklos tyrimo projektas (30 proc.);
- Matmenys moksliniam straipsniui arba konferencijos pranešimas (40 proc.).

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1	McNiff, J. (2014). <i>Writing and doing action research</i> . London: SAGE Publications Inc.
2	Mills, G. E. (2011). <i>Action research: A guide for the teacher researcher</i> . Boston: Pearson Education.
3	Stringer, E. T. (2013). <i>Action research (4-as ed.)</i> . Sage Publications.
4	Elliott, J. (2015). Educational action research as the quest for virtue in teaching. <i>Educational Action Research</i> , 4-21.
5	Greenwood, D. J., & Levin, M. (2006). <i>Introduction to action research: Social research for social change</i> . SAGE publications.
6	Herr, K. G., & Anderson, G. L. (2015). <i>The action research dissertation: a guide for students and faculty (1-as ed.)</i> . London: SAGE Publications, Inc.
7	Ivankova, N. V. (2015). <i>Mixed Methods Applications in Action Research. From Methods to Community Action</i> . California: SAGE Publications, Inc.
8	Varžinskienė, L., Naujanienė, R., Mažeikienė, N., Motiečienė, R., Ruškus, J. (2015). Veiklos tyrimas dalyvaujant socialines paslaugas teikiančių organizacijų tyrimuose. <i>Socialinis darbas. Patirtis ir metodai</i> , 16(2), 143-167.
9	Adomaitienė, J., Zubrickienė, I. (2020). <i>Veiklos tyrimai, jų taikymo teorija ir praktika</i> . Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1	McKernan, J. (1991). <i>Curriculum Action Research. A Handbook of Methods and Resources for the Reflective Practitioner</i> . London: Kogan Page
2	Zuber-Skerritt, O. (1996). Emancipatory action research for organisational change and management development. <i>New directions in action research</i> , 83-105.
3	Kalinauskas M. (2018). Studentų įsitraukimo į žaidybiniu grįstas studijas raiška. Daktaro disertacija. Vilnius: MRU. https://repository.mruni.eu/bitstream/handle/007/15240/Kalinauskas_DD..pdf?sequence=6&isAllowed=y
4	McNiff, J., & Whitehead, J. (2006). <i>All you need to know about action research</i> . London: SAGE Publications Inc.
5	Levin, M., & Greenwood, D. (2001). Pragmatic action research and the struggle to transform universities into learning communities. In P. Reason, & H. Bradbury, <i>Handbook of action research: Participative inquiry and practice</i> (pp. 103-113). Sage
6	Greenwood, D. J., & Levin, M. (2006). <i>Introduction to action research: Social research for social change</i> . SAGE publications.

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1	Irena Žemaitaitytė	MRU	Prof. dr.	irene@mruni.eu
2	Rūta Girdzijauskienė	KU	Prof. dr.	girdzijauskiene.ruta@gmail.com

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306